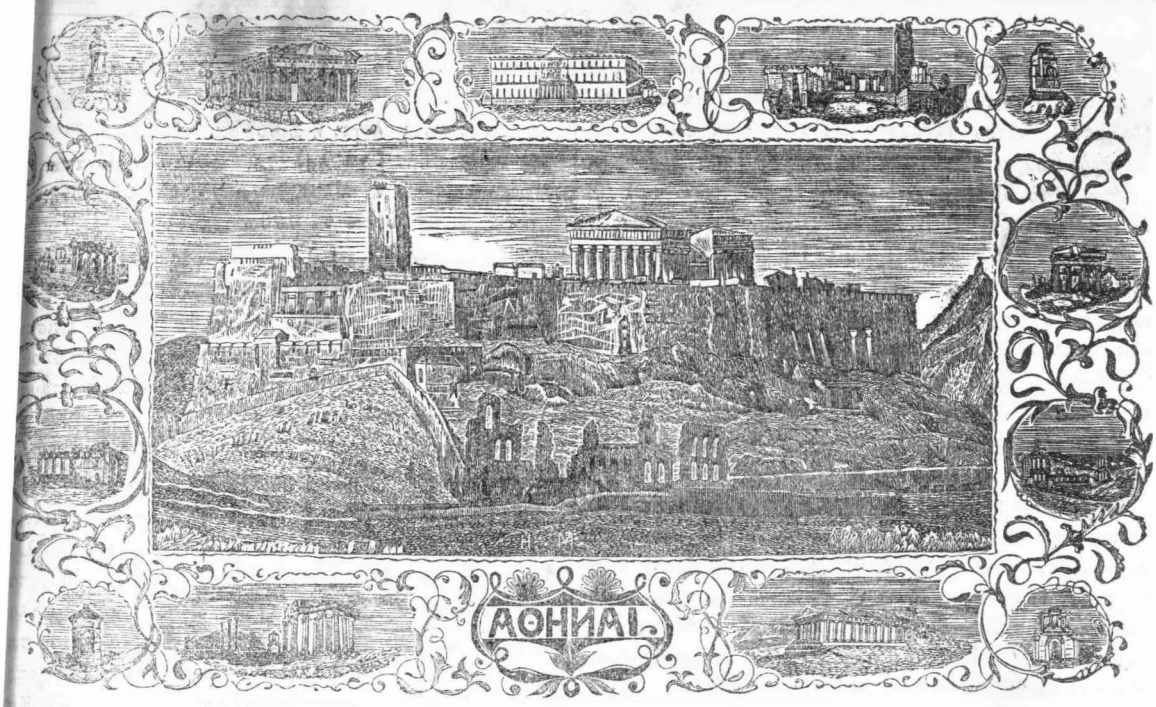

Η ΕΡΤΕΡΠΗ,

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΜΕ

Φυλλάδ. 51. **ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΣ.** *Τόμος Γ'.*

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ. ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΤΗΝ 1 ΟΚΤΩΜΒΡΙΟΥ 1849.

Η ΕΙΜΑΡΜΕΝΗ.

ΔΙΗΓΗΜΑ.

I.

Μιᾷ ἑσπέρᾳ τοῦ ἔτους 1845, ἐνῷ ἤμεθα συνηγμένοι εἰς τῆς Κυρίας Α**, εἴδομεν εἰσερχόμενον τὸν ποιητὴν Β., στάζοντα ἀπὸ τὴν βροχὴν, ἥτις ἔπιπτε ραγδαιοτάτη τὴν ὥραν ἐκείνην.

— Τί δυστυχία! εἶπεν ὁ ποιητὴς δυσανασχετῶν ἄκρως· ὁσάκις τύχῃ νὰ ἐξέλθω ἄνευ τοῦ ἀλεξιβροχίου μου, εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ μὲ πιάσῃ βροχή.

— Ἐὰν τοῦτο σᾶς εἶναι πεπρωμένον, εἶπεν ἡ Κυρία Α**, πρέπει νὰ τὸ ὑποστῆτε·

— Πεπρωμένον! εἶπέ τις τῶν παρεστώτων ἀντιποιούμενος τὸν φιλόσοφον. Τί ἐστὶ πεπρωμένον;

— Τὸ πεπρωμένον ἢ ἡ εἱμαρμένη; ὑπέλαβεν ἡ κυρία. Δύναταί τις νὰ τὴν ὁρίσῃ ἀπόρροιάν τινα τῆς Προνοίας.

— Ἄλλο τόσον ἐννοῶ τὸν ὁρισμὸν, εἶπεν ὁ φιλόσοφος, ὅσον καὶ τὴν λέξιν αὐτήν. Θέλετε νὰ εἰπῆτε, ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι ὑποκείμενος εἰς εἱμαρμένην τινα, τὴν ὁποίαν δὲν δύναται ν' ἀποφύγῃ, ὡς ἐλόξαζον καὶ οἱ παλαιοί;

— Μάλιστα.

— Πῶς; οὐδὲ ὅταν εἴμεθα προειδοποιημένοι περὶ τοῦ τί μᾶς μέλλει;

— Ναί! ἔχομεν πολλὰ τούτου παραδείγματα. Καὶ διὰ νὰ σᾶς πείσω, ἐπρόσθεσεν ἡ κυρία μετὰ μεγίστης ἐμφάσεως, θέλω σᾶς ἀναγνώσει χειρόγραφόν τι τῆς κομήσσης Ἀβραντὲς, ἀναφέρον μίαν τοιαύτην ἱστορίαν, ἣν αὐτὸς ὁ Αὐτοκράτωρ Ναπολέων διηγήθη εἰς τῆς βασιλίσσης Ὀρτενσίας, παρόντος καὶ τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς Ρωσσίας.

Ἡ κυρία Α** ἤνοιξεν ἑπομένως τὸ χειρόγραφον καὶ ἀνέγνωσε τὸ ἑξῆς φρικαλέον συμβάν.

II.

« Ὄχι πρὸ πολλῶν ἐτῶν, ἐφάνη εἰς Ρώμην μυστηριῶδές τι ἄτομον, τοῦ ὁποίου ἡ ἡλικία καὶ τ' ὄνομα ὡς καὶ αὐτὸ τὸ φύλον ἠγνοοῦντο κατ' ἀρχάς. Αἱ πλέον παράδοξοι φῆμαι διεδόθησαν ἐν τάχει εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν. Οἱ Ρωμαῖοι φύσει ἀγαπῶσι τὰ θαυμάσια· καὶ ἠθέλησαν νὰ ὑποθέσωσι τὸ παράδοξον τοῦτο ὄν ὡς ὑποκείμενόν τι ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἡ Ἱεροκρισία ἔπρεπε νὰ ἔχῃ τὰ ὄμματά της ἀνοικτά. Ἐν τούτοις ἡ περιέργεια κύζησε καὶ τὸ πλῆθος ἐπεσκέφθη τὸ ἔρημον μέρος, ὅπου τὸ ὄν τοῦτο κατῴκει. Τὸ μέρος τοῦτο ἦτο τὸ παλάτιον Γονδόλφον, κατοίκημα μονῆρες καὶ ἐρειπωμένον, τὸ ὁποῖον ποτὲ ζῶσα ψυχὴ δὲν ὑπῆγε νὰ κατοικήσῃ.

Εἷς μόνος ὑπηρέτης σιωπηλὸς, ὡς ὁ κύριός του, ἡ ἡ κυρία του, ἦτον ὁ συγκάτοικος τοῦ μοναστοῦ τοῦ Παλατίου τούτου· ἐξήρχετο μόνον διὰ νὰ προμηθευθῇ τὰ πρὸς ζωάρκειαν, ἔπειτα πάλιν ἐπὶ ὀκτὼ ἡμέρας τὸ χόρτον, τὸ ὅλαστάνον μεταξὺ τῶν πετρῶν τῶν ἐγκαταλελειμένων στοῶν δὲν ἐπάτει ποῦς ἀνθρώπου.

Αἴφνης, ἀκούεται, ὅτι ὁ μυστηριώδης ξένος ἔβλεπε τὴν μοῖραν, ἐν ἑνὶ προέλεγε τὸ μέλλον, καὶ ὅτι αἱ προρρήσεις του ἦσαν πάντοτε σχεδὸν τρομεραὶ διὰ τοὺς ὅσοι ἠρώτουν αὐτόν. Ὅσον δὲ καὶ ἂν ἐκρύπτετο ἡ Σιβύλλα, ἐγνώσθη τελευταῖον ὅτι ἦτο γυνή. Ἡ φήμη της ηὔξησε ταχέως καὶ ἄλλο δὲν ἤκουέ τις εἰς τὴν Ῥώμην εἰμὴ περὶ τῆς *Σιβύλλης*, (ἡ ὀνομασία αὕτη τῇ ἔμεινε.)

Τότε ἔζων ἐν Ῥώμῃ δύο νέοι, συνδεδεμένοι στενώτατα διὰ τῶν δεσμῶν τῆς φιλίας. Ὁ εἷς ὠνομάζετο Κάμιλλος, ὁ δὲ ἕτερος Ἰούλιος. Ἀμφότεροι ἦσαν εὐγενεῖς, ὡραῖοι, πλούσιοι ἐκείνων τῶν ἐλπίδων, αἵτινες καθιστῶσι τοσοῦτον ἱλαρὰν τὴν ζωὴν εἰς εἰκοσαετεῖς. Ὁ Κάμιλλος, γενναῖος καὶ ἀποφασιστικὸς ἠθέλησε νὰ ὑπάγῃ εἰς τῆς Σιβύλλης. Ὁ Ἰούλιος, πλέον δειλὸς, ἐτρόμαζε τὸ μέλλον καὶ δὲν ἤθελε νὰ σπεύσῃ τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν τὸ μέλλον τοῦτο ἤθελεν ἀποκαλυφθῇ αὐτῷ, ὅθεν δὲν ἐσυμφώνει μετὰ τοῦ φίλου του. Ἀλλ' ἐπὶ τέλους, ὁ Κάμιλλος τὸν ἔπεισε καὶ, ἐν μιᾷ ἑσπέρᾳ, καθ' ἣν ὥραν ὁ ἥλιος ἔδυεν ὄπισθεν τοῦ Κουϊρινίου ὄρους, οἱ δύο φίλοι ἐπάτουν τὸν οὐδὸν τῆς φοβερᾶς θύρας τῆς Σιβύλλης.

Εἰσερχόμενοι εἰς τὰ ἐκτεταμένα προαύλεια, ὧν αἱ μαρμάριναι πλάκες ἀντήχουν ὑπὸ τοὺς πόδας των, δὲν εἶδον ψυχὴν ζῶσαν νὰ ἔλθῃ εἰς προϋπάντησίν των. Ὁ Ἰούλιος μόλις ἠσθάνετο τὴν δύναμιν νὰ βαδίσῃ... τὸ μέτωπόν του περιεῤῥέετο ἱδρῶτι καὶ ἔκαιε.... ἀλλ' ἑλκυόμενος ὑπὸ μαγείας τινος, κατὰ τῆς ὁποίας δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπερισχύσῃ, ἠκολούθει τὸν Κάμιλλον διὰ μέσου τῶν παλαιῶν δωματίων, τῶν ἐρήμων μελάθρων καὶ τῶν ἐρειπίων τοῦ κατηραμένου οἰκήματος.

Ἐνῷ δὲ οἱ δύο φίλοι διήρχοντο στοάν τινα εἶδον αἴφνης ἐμπρός των μέγα τι μέλαν παραπέτασμα, ὅπερ τὴν διεχώριζεν. Αὐτὴν τὴν στιγμὴν δὲ, καθ' ἣν εἰσήρχοντο, φωνή τις γλυκυτάτη εἶπεν εἰς αὐτούς.

— Ἐὰν ἐπιθυμῆτε νὰ γνωρίζετε τὴν εἱμαρμένην σας, περάσετε ὄπισθεν τοῦ παραπετάσματος τούτου.... Πλὴν ἑτοιμασθῆτε πρῶτον διὰ τῆς προσευχῆς εἰς τὴν σοβαρὰν ταύτην πρᾶξιν.

Ὁ Ἰούλιος ἀκουσίως πῶς κλίνει γόνυ καὶ προσεύχεται. Ὁ Κάμιλλος κύπτει ὀλίγον καὶ ἔπειτα ὀρθούμενος, θέτει τὴν χεῖρά του ἐπὶ τοῦ ξίφους του καὶ ἀποσύρων τὸ παραπέτασμα, τὸ ὁποῖον σείεται εἰς τὴν προσέγγισιν ταύτην, βλέπει τέλος πρὸ ὀφθαλμῶν του τὸ μυστηριῶδες ὄν, τὸ ὁποῖον ἐματαίωσε ὅλας τὰς ἐρεύνας ἀπὸ τοσούτων μηνῶν. Εἶναι γυνή!... γυνὴ νέα καὶ εὔμορφος, νεκρόσιμον ὅμως ἔχουσα ὀχρότητα, καὶ ἀκινησίαν εἰς τὰς κόρας τῶν ὀφθαλμῶν της, τοὺς ὁποίους κρατεῖ ἀνοικτοὺς καὶ ἀτενεῖς ἐπὶ τῶν δύο νεανίσκων, οἵτινες ἀπὸ μόνον αἴσθημα τρόμου κατελήφθησαν ἅμα τὴν εἶδον. — Τί μὲ θέλετε; ἐρωτᾷ αὐτοὺς μὲ τὴν ἰδίαν ἐκείνην μελῳδικὴν φωνὴν, τὴν ὁποίαν εἶχον ἤδη ἀκούσει.

— Νὰ ἴδωμεν τὸ μέλλον μας, ἀπεκρίθη ὁ Κάμιλλος.... Ὁ Ἰούλιος νεύει τοὺς ὀφθαλμοὺς χωρὶς ν' ἀποκριθῇ.

— Καὶ σεῖς; λέγει ἡ Σιβύλλα.

Ὁ Ἰούλιος ζητεῖ νὰ λαλήσῃ, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ προφέρῃ οὐδὲ λέξιν· τέλος, λέγει χαμηλῇ τῇ φωνῇ.

— Ἐγὼ δὲ, θέλω νὰ μάθω τίποτε.

— Ἀποροστόχαστε! ἀποκρίνεται ἡ μάντις... δὲν ἠξεύρεις, ὅτι ὅστις θνητὸς ἐπέρασε τὸ μαῦρον τοῦτο παραπέτασμα χρειωστεῖ νὰ προσέλθῃ εἰς τὴν ἐπιστήμην μου καὶ νὰ συμμερισθῇ τὴν τιμωρίαν, τὴν ὁποίαν ὁ Θεὸς θέλει μ' ἐπιβάλλει, διότι ἐτόλμησα νὰ εἰσδύσω εἰς τὰς βουλάς του;....

Ὁ Κάμιλλος, καθὸ τολμηρότερος, ἠθέλησε πρῶτος νὰ προσέλθῃ. Ἡ Σιβύλλα συνέσπασε τὴν μαύρην ὀρρῦν της ἐπὶ τοῦ λευκοτάτου, ὡς τὸ ἀλάβαστρον, μετώπου της καὶ ἐφάνη διστάζουσα πρὸς στιγμήν. Ἀλλὰ παρατηρήσασα τὸν προφανῆ τρόμον τοῦ Ἰουλίου, τὸν ἐλυπήθη, φαίνεται, καὶ νεύσασα πρὸς τὸν Κάμιλλον ἀπεσύρθη μετ' αὐτοῦ ὄπισθεν ἑτέρου τινος μέλανος παραπετάσματος, ὅπερ ἐχώριζεν ἄλλο τι μέρος τῆς στοᾶς. Ὀλίγαι στιγμαὶ ἤρκεσαν διὰ τὴν συνδιάλεξιν τοῦ Καμίλλου καὶ τῆς Σιβύλλης. Ὁ νέος ἐπέστρεψε παρὰ τῷ φίλῳ του μειδιῶν, καὶ

— Εἶναι εὐτυχεστάτη ἡ εἱμαρμένη μου, τῷ εἶπε. Πλὴν δὲν ἐχρειάσθη νὰ καταβάλῃ πολλὴν τέχνην διὰ νὰ μὲ τὴν ἀποκαλύψῃ. Μὲ *προεῖπεν*, ὅτι θὰ νυμφευθῶ τὴν ἀδελφήν σου Ἰουλιανὴν, καὶ ὅτι οἱ γάμοι μας θέλουν ἀναβληθῇ μόνον ἀπὸ ἀσήμαντον αἰτίαν... Ἐπειδὴ δὲ ὅλη ἡ πόλις ἤδη γνωρίζει περὶ τοῦ συνοικεσίου μου, ἡ Σιβύλλα δὲν εὑρέθη ἐμπερδευμένη!.... Ἂς ἦναι μολαταῦτα.. τώρα, ὕπαγε καὶ σὺ καὶ σὲ περιμένω.

Ὁ Ἰούλιος μεταβαίνει κλονούμενος εἰς τὸ μέρος, ὅπου ἡ παράδοξος αὕτη γυνὴ τὸν περιμένει... Κατ' ἀρχὰς ἄκρα σιωπὴ βασιλεύει εἰς τὴν στοὰν, ὅπου ἦτον αὐτὸς καὶ ἡ Σιβύλλα.... Αἴφνης ἀκούεται κραυγὴ ὀξεῖα. Ὁ Κάμιλλος ὁρμᾷ, κρατῶν τὸ ξίφος του καὶ εὑρίσκει τὸν Ἰούλιον γονατισμένον, τὰς τρίχας ἔχοντα ὠρθωμένας καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς πεπλανημένους καὶ προσηλωμένους εἰς τὴν Σιβύλλαν, ἥτις ὀρθὴ οὖσα ἐμπροσθέν του καὶ κρατοῦσα εἰς τὴν χεῖρά της ῥάβδον ἐξ ἰτέας, ἐσολισμένην μὲ μαύρας ταινίας καὶ ἐμφαίνουσα πάντοτε τὴν αὐτὴν ἀταραξίαν καὶ τὸ αὐτὸ ἄτονον βλέμμα, ἐπρόφερε λέξεις ἀσυναρτήτους, τῶν ὁποίων ὁ Κάμιλλος δὲν ἠδυνήθη νὰ καταλάβῃ τὴν ἔννοιαν. Ἤκουσε δὲ μόνον ταῦτα. *Ἀνθρωποκτονία* καὶ *Ἱεροσυλία*, *Ἔρως ἄπειρος*.

Ὁ Κάμιλλος τεθορυβημένος δὶ ὅσα εἶδεν, ἀνεγείρει τὸν φίλον του, παραφρονοῦντα σχεδὸν καὶ τὸν σύρει ἔξω τοῦ καταχθονίου ἐκείνου ἄντρου. Ὁ δροσερὸς τῆς νυκτὸς ἀὴρ καταψύχει τὸ καῖον μέτωπον τοῦ νεανίου, ὅστις συνέρχεται μεν ὀλίγον, ἀλλ' ἐξακολουθεῖ παραλήρων καὶ προφέρων ἀσυναρτήτους λέξεις, μεταξὺ τῶν ὁποίων ὁ Κάμιλλος διακρίνει προπάντων τας ἑξῆς. ΑΝΘΡΩΠΟΚΤΟΝΙΑ, ΙΕΡΟΣΥΛΙΑ. (1)

(1) Ὁ Αὐτοκράτωρ ἐπρόφερε τὰς λέξεις ταύτας μὲ τόνον φρικαλέον καὶ παρατεταμένον.

III

Παρῆλθον ἑβδομάδες τινὲς ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης. Αἱ προετοιμασίαι τῶν γάμων τοῦ Καμίλλου μετὰ τῆς Ἰουλιανῆς ἐγένοντο μὲ ὅλην τὴν λαμπρότητα, ἥτις εἴθισται πάντοτε ἐν τοιαύταις περιστάσεσιν εἰς τὰς εὐγενεῖς οἰκογενείας. Ἡ εὐδαιμονία ἔλαμπεν ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς νέας νύμφης. Εὐδαίμων ἐπίσης ἦτο καὶ ὁ Κάμιλλος· ἀλλὰ τὴν εὐτυχίαν του ἐπίκρανεν ἡ γνῶσις τοῦ ὀρκτοῦ μυστηρίου τοῦ φίλου του, μυστηρίου τὸ ὁποῖον ἀτελῶς μόνον ἐγνώριζεν ἀκόμη!.... καὶ διότι ἔβλεπε τὸν νεανίσκον φθειρόμενον ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν.

Τέλος πάντων, ἡ ἡμέρα τῶν γάμων ἔφθασεν. Ἀλλ' ἐνῷ ἀπὸ πρωΐας τὰ πάντα προητοιμάσθησαν, καὶ περιμένετο εἰς τοῦ πενθεροῦ ἡ νύμφη, ὁ γηραιὸς Μαρκέσιος, ὁ πατὴρ τοῦ Ἰουλίου, ἀναβὰς τὸν ἵππον του διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, πίπτει αἴφνης καὶ κτυπᾷ ἐλαφρὸν μὲν κτύπημα, ἀλλὰ γενόμενον αἴτιον ὥστε ὁ γάμος ν' ἀναβληθῇ διὰ τὴν ἑπομένην ἑβδομάδα.

Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ, μιᾷ ἡμέρᾳ, τῆς οἰκογενείας συνηγμένης οὔσης περὶ τὴν κλίνην τοῦ Μαρκεσίου, ὁ Κάμιλλος εἶπεν ἀπερισκέπτως.— Ἀ! Θεέ μου! Ἰδοὺ ἡ προφητεία τῆς κατηραμένης Σιβύλλης ἐκπληρωθεῖσα καὶ οἱ γάμοι μου ἐμποδισθέντες!

Ὁ Ἰούλιος ἀκούσας τὰς λέξεις ταύτας ὠχριᾷ· ἡ τρομερὰ ἀνάμνησις ἐπανέρχεται εἰς τὸν νοῦν του... καὶ ἀποσυρώμενος εἰς τὰ δωμάτιά του δὲν θέλει νὰ ἰδῇ κανένα, ἐκτὸς μοναχοῦ τινος ὅστις τὸν ἐπαιδαγώγησε καὶ τὸν ὑπεραγάπα.

Ὁ Μαρκέσιος ἀνέῤῥωσε ταχέως καὶ ὁρισθείσης τῆς ἡμέρας τῶν γάμων, ἡ χαρὰ ἐπανῆλθεν ἐν μέσῳ τῶν οἰκογενειῶν.

Τὴν πρωΐαν τῆς τελετῆς, ὁ Κάμιλλος ἦλθεν ἐνωρὶς εἰς τὴν οἰκίαν τῆς μνηστῆς του. Ὁ Ἰούλιος εἶχεν ἐξέλθει, πλὴν εἰδοποίησεν ὅτι ὑπῆγεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Οἱ γάμοι ἐντούτοις ἐξετελέσθησαν, ἀλλ' ὅταν ἐπέστρεψαν εἰς τὸ παλάτιον, ὁ Ἰούλιος ἦτον ἀκόμη ἀπών. Τοῦτο ἔῤῥιψεν εἰς μεγίστην ἀνησυχίαν τὸν πατέρα του καὶ τὴν ἀδελφήν του, καὶ αὐτὸν τὸν Κάμιλλον. Ἐστειλαν νὰ ἐρευνήσωσιν εἰς ὅλα τὰ γνωστά μέρη, ἀλλὰ πούποτε δὲν τὸν εὗρον. Πρὸς τὸ ἑσπέρας, εἰς ἄγνωστος ἔρχεται καὶ ἀφίνει ἐπιστολὴν διὰ τὸν Μαρκέσιον.

Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἦτον ἀπὸ τὸν Ἰούλιον.

« Πάτερ μου, ἔγραφε, διάθεσον τὰ πλούτη σου ὑπὲρ τῆς ἀδελφῆς μου. Ἐγὼ ἀπέθανα διὰ τὸν κόσμον. ΧΡΕΩΣΤΩ ΝΑ ΦΥΓΩ ΜΟΙΡΑΝ ΑΠΑΙΣΙΟΝ, καὶ σεῖς πρέπει νὰ προτιμήσετε τὸ νὰ μὴ βλέπετε πλέον τὸν υἱόν σας, παρὰ νὰ τὸν ἰδῆτε ἀνάξιόν σας. »

Τὸ συμβὰν τοῦτο ἐκάλυψε μὲ πένθιμόν τι κάλυμμα τὸν Ὑμέναιον τῶν δύο νέων νυμφίων. Ὁ δὲ Μαρκέσιος, τοῦ ὁποίου ἡ ὀδύνη δὲν περιγράφεται, ἐπληροφορήθη τέλος πάντων, ὅτι ὁ μοναχὸς, ὅστις ὑπῆρξε παιδαγωγὸς τοῦ Ἰουλίου ἐγνώριζε ποῦ κατέφυγεν ὁ υἱός του.

— Γέροντα, τοῦ λέγει, γνωρίζεις ποῦ εὑρίσκεται ὁ υἱός μου;

— Μάλιστα, αὐθέντα.

— Εἶναι εἰς τὴν Ῥώμην;

— Δὲν δύναμαι νὰ τὸ εἰπῶ.

— Ἡ πατρικὴ ἐξουσία εἶναι ἡ μεγαλητέρα πασῶν καὶ πατὴρ σὲ διατάττει νὰ τῷ εἰπῇς ποῦ εἶναι ὁ υἱός του.

— Οὐδ' αὐτὴ ἡ πατρικὴ ἐξουσία εἶναι τί ἔμπροσθεν τῆς ἐξουσίας τοῦ Θεοῦ.,... καὶ αὐτὴ μὲ ἐπιτάττει, αὐθέντα, τὴν σιωπήν.

— Ποία εἶναι ἡ δικαιολόγησίς σου;

— Πολὺν χρόνον ἀντέστην εἰς τοὺς σκοποὺς τοῦ Ἰουλίου ἀλλὰ τὸν εἶδα τοσοῦτον ἀμετάτρεπτον, ὥστε μετεχειρίσθην ἔκτοτε τὴν δύναμίν μου διὰ νὰ τὸν χειραγωγήσω εἰς τὴν ἐκτέλεσίν των.

— Καὶ ποία ἦτον αὕτη;

— Εἰσῆλθεν εἰς μοναστήριον, διὰ νὰ λάβῃ τὸ σχῆμα.

— Εἶναι ἀνῆλιξ καὶ δὲν ἔχει ἐξουσίαν τοῦ ἑαυτοῦ του· ἐναντιοῦμαι εἰς τὴν ἀπόφασίν του ταύτην καὶ σὲ διατάττω νὰ μὲ εἰπῇς τὸ ὄνομα τοῦ μοναστηρίου ὅπου ὁ ἀνόητος οὗτος κατέφυγε.

— Καὶ πάλιν σᾶς λέγω αὐθέντα, ὅτι δὲν ἠμπορῶ νὰ σᾶς τὸ εἰπῶ. Μὲ τὸ ἐνεπιστεύθη ὑπὸ τὴν σφραγίδα τῆς ἐξομολογήσεως.

Ὁ Μαρκέσιος ἔμεινε στιγμάς τινας σύννους· ἔπειτα ἐγερθεὶς ἐξαίφνης τῆς ἕδρας του.

— Ὁ ἀρχηγὸς τοῦ τάγματός σου, εἶπε πρὸς τὸν μοναχὸν, δύναται νὰ σὲ λύσῃ τῆς ὑποχρεώσεώς σου;

— Μάλιστα, αὐθέντα.

— Ἔστω, λοιπὸν, ἐκεῖνος θέλει σὲ ἀναγκάσει νὰ ὁμιλήσῃς. Ἀλλὰ τὴν ἐπιοῦσαν ὁ μοναχὸς ἔγεινεν ἄφαντος καὶ δὲν τὸν εἶδαν ποτὲ πλέον.

Ἐντούτοις ποῦ ὑπῆγεν ὁ Ἰούλιος;... Ἀνεχώρησε διὰ τὴν Σικελίαν, ὅπου, φέρων συστατικὰ γράμματα τοῦ παιδαγωγοῦ του πρὸς τὸν ἡγούμενον τῆς μονῆς τῶν Δομνικανῶν, κατετάγει εἰς τοὺς δοκίμους.

Ὁ Ἰούλιος ἔλαβεν ἐκ φύσεως φαντασίαν φλογερὰν καὶ ἄτακτον. Ἡ παράδοξος ἀγωγή του δὲν ἠδυνήθη νὰ μεταβάλῃ τὸν ἀδάμαστον χαρακτῆρά του, ἀγνοοῦντος ποίαν ὁδὸν νὰ τραπῇ διὰ νὰ ὁδάσῃ εἰς τὴν εὐτυχίαν. Ἡ μήτηρ τοῦ Ἰουλίου, γυνὴ ἀσθενοῦς ὑγείας, ἐλάτρευε τὸ τέκνον τοῦτο, ὅπερ ἦτο διηνεκῶς πλησίον της. Ἐμακρύνετο αὐτῆς μόνον, διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Ὁσάκις ἡ μήτηρ ἔβλεπε τὸν υἱόν της μελαγχολικὸν καὶ ὠχρὸν, ἔφερε τὴν χεῖρά της εἰς τὴν ξανθὴν κόμην τοῦ νέου, καὶ μὲ γλυκὺ μειδίαμα, τὸν ἔστελλεν εἰς τὰ ὑψηλὰ βουνὰ τῶν περιχώρων διὰ ν' ἀναπνεύσῃ ἐλεύθερον καὶ καθαρὸν ἀέρα. Τότε ὁ Ἰούλιος ἔπερνε τὸ ὅπλον του καὶ εἰσεχώρει εἰς τὰς ἀγρίας ἐρημίας τῶν ὀρέων. Ἠγάπα ν' ἀνακαλύπτῃ τοποθεσίας ἀγνώστους, ἐρημίας ἀπροσήτους, σπήλαια κοιλωθέντα εἰς τὸν γρανίτην ἀπὸ τὰ ὕδατα τοῦ χειμάῤῥου. Τὸν ἐχαροποίει τοῦτο ἀπεριγράπτως καὶ ἱστάμενος εἰς τὸ παρ' αὐτοῦ ἀνακαλυφθὲν μέρος περιέβλεπε κύκλῳ, ὡς νὰ ἦτον ὁ βασιλεὺς τῶν βουνῶν ἐκείνων· ἔπειτα παρεδίδετο εἰς ῥεμβασμοὺς, καὶ ἐμαλλογίζετο πόσον ἤθελεν εἶσθαι εὐτυχὴς εἰς τὰς ἐρημίας ἐκείνας μὲ νέαν τινὰ κόρην, ἥτις νὰ προσεύχεται μετ' αὐτοῦ πρὸς τὸν Ὕψιστον, ἐν μέσῳ τῆς περικαλλοῦς ἐκείνης καὶ μεγαλοπρεποῦς φύσεως.... Ἡ νέα αὕτη κόρη ἤθελεν εἶναι ἡ εὐτυχία τοῦ Ἰουλίου. Μετὰ τὴν πρὸς τὸν Θεὸν ἀγάπην του, ἐκείνη ἤθελεν εἶναι τὸ πᾶν δι αὐτόν... Συνεχῶς

ὀνειροπώλει τοιουτοτρόπως περὶ ἔρωτος, μονώσεως καὶ εὐδαιμονίας, καὶ ἔπειτα ἐξύπναξίφνης ἀπὸ τὸν μακρυνὸν ἦχον τοῦ κώδωνος σκήτης τινος, ἢ ἀπὸ κρότον πυροβόλου κυνηγοῦ τινος τῶν ὑψηλῶν ἐκείνων μερῶν. Τότε, ἀνακαλούμενος εἰς τὸν ὑλικὸν βίον, ὁ νεανίσκος ἔπερνε τὴν ὁδὸν τοῦ πύργου, ἀναστενάζων καὶ περιφρονητικῶς βλέπων τὰ ὑψηλὰ δώματα καὶ τὰς ἐκτεταμένας ἐπάλξεις, τῶν ὁποίων μίαν ἡμέραν ἔμελλεν αὐτὸς νὰ γίνῃ ὁ κύριος. Αἱ κτήσεις αὐτοῦ ἦσαν εἰς ἄλλον κόσμον.

Μικρὸν πρὶν τοῦ περιστατικοῦ τῆς Σιβύλλης, ὁ Ἰούλιος ἀπώλεσε τὴν μητέρα του· τὸ δυστύχημα τοῦτο ἦτο δι' αὐτὸν μέγιστον. Ἀγαπώμενος ὑπὸ τῆς μητρός του τρυφερώτατα, τὴν ἐλάτρευε καὶ αὐτός.

Ποσάκις αὕτη τὸν ἔλεγε. — Ἰούλιέ μου τί θέλεις γίνει, ἐὰν μίαν ἡμέραν ἀγαπήσῃς ; . . . . ποτὲ ἡ καρδιά σου δὲν θέλει ἀπαντήσει τὸν ἔρωτα ἐκεῖνον, τὸν ὁποῖον θέλει αἰσθανθῇ . . . . Θὰ εἶσαι δυστυχής ..... Μὴ ἀγαπήσῃς ποτὲ υἱέ μου. Η . . . . ἀφιέρωσε τὴν ἀγάπην σου εἰς τὸν Θεόν . . .

Ἀλλά, πῶς ἦτο δυνατὸν νὰ εἴπῃ τις εἰς ψυχὴν φλογώδη, εἰς καρδίαν ἔμπλεον ἔρωτος νὰ μὴ πάλλῃ νὰ μὴν ἐπιθυμῇ ;

Ποσάκις ὁ νεανίσκος δὲν μετεφέρετο ὑπὸ τῆς φαντασίας του εἰς ἀγνώστους κόσμους, ὀνειροπωλῶν ἀφάτους εὐδαιμονίας μετά τινος ὄντος, ὅπερ τῷ ἔστελλεν ὁ Θεός· καὶ ὅταν ὁ ἐνθουσιασμὸς παρήρχετο, τὸ μέτωπόν του ἐπληροῦτο κατηφείας καὶ ἐπανέλεγε τοὺς λόγους τῆς μητρός του.

« Δυστυχῆ Ἰούλιε, δὲν θέλεις ἀγαπηθῇ ποτέ, ὅσον θ' ἀγαπήσῃς ».

Κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον εἶχε φανῆ εἰς Ῥώμην ἡ μυστηριώδης ἐκείνη γυνή, ἥτις ἔμελλε νὰ λάβῃ τόσον δυσοιώνιστον ἐπιῤῥοὴν ἐπὶ τῆς ζωῆς τοῦ Ἰουλίου. Βασανιζόμενος ἀπὸ τὸν φόβον τοῦτον τοῦ ν' ἀγαπήσῃ ποτὲ χωρὶς ν' ἀνταγαπηθῇ, ἔχων τὸ πνεῦμα κεκμηκὸς ἀπὸ τὴν διηνεκῆ ταύτην τάσιν πρὸς ἓν πάντοτε ἀντικείμενον, ἐξησθενημένος τὸ σῶμα ὑπὸ τῆς προσευχῆς καὶ τῶν μακρῶν νηστειῶν, τὰ ὁποῖα ἠκολούθει κατὰ προτροπὴν τοῦ παιδαγωγοῦ του, ὅστις, ἀκούσας τὰ παθήματά του, τῷ συνεβούλευσε τὴν προσευχὴν καὶ τὴν νηστείαν, ὡς τὸ μόνον καταφύγιόν του, ὁ Ἰούλιος κατεπλάγη, ὅταν ἤκουσε τὴν μαντείαν τῆς Σιβύλλης.

Τότε δὲν τοῦ ἔμενεν ἄλλο νὰ πράξῃ, εἰμὴ νὰ φύγῃ τὸν κόσμον. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ μοναστήριόν του ὁ δυστυχὴς νέος δὲν ἠδυνήθη νὰ εὕρῃ τὴν ψυχικὴν ἡσυχίαν. Καὶ ὑπὸ τὰς ψυχρὰς καὶ ζοφώδεις στοὰς τοῦ μοναστηρίου ὁ Ἰούλιος φρίττων ἐνθυμεῖτο τοὺς τρομεροὺς καὶ ἀπαισίους λόγους τῆς μυστηριώδους γυναικός. Ἔρως, ἔρως ἀπεριόριστος ! Ἱεροσυλία ! φόνος ! Ὁ δυστυχὴς ἐνόμισε, ὅτι θέλει ἀψηφίσει τὴν μοῖράν του ὄπισθεν τῶν κιγκλίδων τοῦ μοναστηρίου, ὡς νὰ ἠμπόρουν αἱ θύραι αὐτοῦ νὰ κλείσωσιν ἔξω τὴν Εἱμαρμένην !

VI

Τοιουτοτρόπως παρῆλθε τὸ πρῶτον ἔτος τῆς δοκιμασίας ἐντὸς τοῦ μοναστηρίου, καὶ ἐπειδὴ ὁ Ἰούλιος ἦτον εἰσέτι νεώτατος εἴκοσι δύο ἐτῶν, ὁ χρόνος τῆς δοκιμασίας ἐξετάθη ἓν ἔτος ἀκόμη.

Ὁ Ἰούλιος ἦτον ὡραῖος· ἡ καλλονή του ἐξέπληττεν. Διὰ τοῦτο, ὁσάκις ἐγίνετο τελετή τις εἰς τὴν Μονήν, ὅλοι οἱ παρεστῶτες ἐθαύμαζον τὸ κομψὸν ἀνάστημα τοῦ νέου μοναχοῦ καὶ τὴν οὐρανίαν ἔκφρασιν τοῦ ὡραίου προσώπου του, τὸ ὁποῖον εἶχε λάβει τὴν συνήθη γαλήνην ὑπὸ τὸν μοναστικὸν ῥάσσον.

Πολλὰ παρῆλθον ἔτη. Ὁ Ἰούλιος ἦτο πάντοτε τὸ παράδειγμα τοῦ μοναστηρίου, πλὴν ἐνίοτε ἠρώτα ἑαυτὸν ἐὰν ἦτον εὐτυχής ! Διὰ τὴν ἄκραν ἀρετὴν τοῦ Ἰουλίου, διὰ τὰς γνώσεις του, οἱ ἀδελφοὶ τῷ ἐπεφόρτησαν δύο ἐπισήμους ὑπηρεσίας· τὴν διδαχὴν καὶ τὴν ἐξομολόγησιν. Διὰ τὴν τελευταίαν ὅμως ταύτην ὑπῆρχον καὶ ἄλλοι τρεῖς, ἐν οἷς καὶ ὁ ἡγούμενος.

Μιᾷ ἡμέρᾳ, εὑρίσκετο εἰς τὸ κελλεῖόν του, καταγινόμενος εἰς τὴν διόρθωσιν ἑνὸς λόγου, τὸν ὁποῖον ἔμελλε νὰ ἐκφωνήσῃ κατά τινα πλησιεστάτην ἑορτήν, ὅτε ὁ ἡγούμενος ἦλθε, καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ τὸν ἀναπληρώσῃ εἰς τὸ ἐξαγορευτήριον, ὅπου τὸν περιέμενε γυνή τις, ἐπειδὴ ὁ ἴδιος, δὲν ηὐκαίρει.

Ὁ Ἰούλιος κατέβασε τὴν καλύπτραν ἐπὶ τῶν ὀμμάτων του καὶ προσευχηθεὶς πρότερον, εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἐξαγορευτήριον, ὅπου περιέμενεν ἤδη ἡ γυνή. Ὁ μοναχὸς πλησιάζει εἰς τὸ στασίδιόν του, τοῦ ὁποίου κλείει τὴν θυρίδα, καὶ λέγει πρὸς τὴν μετανοοῦσαν, ὅτι ἕτοιμος εἶναι νὰ τὴν ἀκούσῃ . . . . Ἀλλ' ἀντὶ ἀπαντήσεως ἀκούει θρήνους μόνον καὶ στεναγμούς . . . . Τρομερὸν μυστικὸν φαίνεται, ὅτι ἐβάρυνε τὴν ψυχὴν τῆς ἁμαρτωλοῦ.

Τέλος πάντων, ἤρχισε νὰ ὁμιλῇ, ἀλλὰ μὲ φωνήν, τὴν ὁποίαν διέκοπτον οἱ θρῆνοι.

— Πάτερ μου . . . δύναμαι νὰ ἐλπίσω τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ ; . . . ἠδίκησα τὸν Θεόν . . . . Θὰ μὲ συγχωρήσῃ ἄραγε ; . . .

— Η ἀγαθότης του εἶναι ἄπειρος, κόρη μου· ὑπερβαίνει τὰ ἁμαρτήματά μας.

— Πάτερ μου, ἀγαπῶ ... ἀγαπῶ σφοδρῶς, μ' ἔρωτα, ὅστις μὲ καταφλέγει . . . ἀγαπῶ . . . Ω ! δὲν θέλω εἰπεῖ ποτὲ τὸ φρικτὸν τοῦτο . . .

— Κόρη μου, τῆς λέγει ὁ Ἰούλιος μὲ φωνὴν αὐστηράν, ἡ μεγαλητέρα τῶν ἁμαρτιῶν σου εἶναι ἡ ἀμφιβολία σου περὶ τῆς ἀγαθότητος τοῦ Κυρίου.

— Καλὸ λοιπόν, πάτερ μου, θέλω σᾶς εἰπεῖ τὰ πάντα. Ἀγαπῶ ἄνθρωπον, ὃν δὲν ἔπρεπε ν' ἀγαπῶ... ἐπειδὴ εἶμαι ὕπανδρος, ὁ δὲ ἀνὴρ οὗτος δὲν εἶναι ὁ σύζυγός μου ! . . .

Σιωπὴ ἐπηκολούθησε τὴν τελευταίαν ταύτην λέξιν. Η γυνὴ ἐπανέλαβεν.

— Ὄχι μόνον, πάτερ μου, αὐτὸς δὲν εἶναι σύζυγός μου, ἀλλ' οὔτ' αὐτὸς εἶναι ἐλεύθερος . . . Ἔχει καὶ αὐτὸς δεσμούς . . . πλὴν αὐτὸς ἀγαπᾷ τοὺς ἰδικούς του· κ' ἐγώ, μισῶ τοὺς ἐμούς . . .

Καὶ ἤρχισε νὰ κλαίῃ πικρῶς.

— Καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἶναι νέος ; ἠρώτησεν ὁ Ἰούλιος.

— Νέος ! ὢ, ναί ! καὶ τόσον εὔμορφος ! Ἀλλὰ δὲν μὲ παρέσυρεν ἡ καλλονὴ αὐτη . . . ἡ Εἱμαρμένη μ' ἔσπρωξεν εἰς τὸν ἔρωτα τοῦτον ὡς θῦμά τι.

Εἰς τὴν λέξιν ταύτην τῆς *εἱμαρμένης* ὁ Ἰούλιος ἐφρικίασε.

— Καὶ ποῖος εἶναι λοιπὸν αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος, ἠρώτησεν ὁ Ἰούλιος.

— Ὁ ἄνθρωπος οὗτος, πάτερ ἅγιε ! Αἴ ! καταρᾶ-

σού με λοιπὸν ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου . . . εἰπὲ ὅτι δὲν ὑπάρχει ἄφεσις διὰ τὸ ἁμάρτημά μου. Ὁ ἄνθρωπος, τὸν ὁποῖον ἀγαπῶ εἶναι μοναχός.

— Δυστυχῆ !

Ἀλλ' ἡ γυνὴ δὲν τὸν ἤκουε πλέον, διότι καταληφθεῖσα ἀπὸ τὴν ὁμολογίαν της ταύτην, ἔπεσεν ἀναισθήτως σχεδὸν ἐπὶ τῶν βαθμίδων τοῦ ἐξαγορευτηρίου. Ἔντρομος καὶ περιδεισμένος, ὁ Ἰούλιος ῥίπτει τὸ βλέμμα του ἔξω τοῦ στασιδίου του καὶ βλέπει γυναῖκα καλλονῆς ἀγγελικῆς, ἄψυχον, ἡμιθανῆ καὶ φαινομένην, ὅτι μέλλει νὰ ἐκπνεύσῃ.

— Κόρη μου, λέγει μὲ γλυκεῖαν φωνήν, κόρη μου, τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ εἶναι ἀτελεύτητον· σύνελθε.

Η φωνή του ἔγινεν ἐντονωτέρα εἰς τὰς τελευταίας ταύτας λέξεις· ἡ γυνὴ ἐσκίρτησε . . . καὶ

— Ποία εἶναι αὐτὴ ἡ φωνή ! ἐκραύγασε . . . Ἔπειτα, ὡς νὰ ᾐσχύνθη ἑαυτήν, ἐκάλυψε πάλιν τὴν μορφήν της μὲ τὸν πέπλον της, τὸν κατάβρεκτον ἀπὸ τὰ δάκρυά της καὶ ἐγονάτισε διὰ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν ἐξομολόγησίν της.

— Πάτερ μου, εἶπε τότε, μὲ τόνον φωνῆς σπαραξικάρδιον· ὁ ἔρως οὗτος εἶναι ἡ ζωή μου καὶ θέλει φέρει τὸν θάνατόν μου. Γνωρίζω, ὅτι ἥμαρτον, καὶ ποτὲ ὁ αἴτιος τῆς καταστροφῆς μου δὲν θέλει μάθει τοῦτο ἀπὸ ἐμέ, θέλω ἀποθάνει λοιπόν, ἐπειδὴ δὲν δύναμαι νὰ ζήσω χωρὶς αὐτόν· ἀλλ' εἰπέ μοι, ὅτι ὁ Θεὸς θέλει μὲ συγχωρήσει. Ω ! ἂν ἠμποροῦσα νὰ ἀκούσω τὸν ἴδιον, ἀναγγέλλοντά μοι τὸν θεῖον τοῦτον λόγον . . . Νὰ μοὶ ἦτο συγχωρημένον νὰ ἐπανέλθω καὶ τὸν ἀκούσω, ὅταν διδάσκῃ, ὡς ἄγγελος Κυρίου, ἀπὸ τὸν ἄμβωνα ἐκεῖνον τῆς ἀληθείας, ὅπου τὸν εἶδα κατὰ πρῶτον ! — Εἰπέ μοι, πάτερ, . . . τὸ νομίζεις δυνατόν . . . .

Ὁ Ἰούλιος δὲν ἀποκρίνεται . . . κλαίει καὶ αὐτὸς καὶ προσεύχεται μετὰ ζέσεως. Διεῖδε φῶς τρομερὸν φοβεῖται μὴ τὸν ὁδηγήσῃ αὐτὸ εἰς φρικτόν τι μυστήριον. . . δὲν δύναται, δὲν θέλει ν' ἀποκριθῇ.

— Προσεύχου καὶ μετανόει, δυστυχὲς γύναιον, εἶπεν τέλος πάντων καὶ φοβοῦ τὴν ΙΕΡΟΣΥΛΙΑΝ.

— Θεέ μου, εἶπεν ἡ ἁμαρτολὴ μὲ φωνὴν πνιγώδη . . . Θεέ μου ποία εἶναι αὐτὴ ἡ φωνή ; . . . Εἶναι ἐκείνη, ἥτις ἔφερε τὴν ἀπώλειάν μου. Θεέ μου καὶ Κύριε . . . ἐλέησόν με !

Ὁ Ἰούλιος ἐπαναλαμβάνει τὴν ἀταραξίαν του· ἀκούει τινὰς ἀκόμη ὁμολογίας καὶ ἀπαγγέλει μὲ διακεκομμένην φωνὴν τὴν ἄφεσιν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἐκείνης, ἥτις κλαίει μετὰ τοσαύτης θλίψεως . . . . Αὐτὸς δέ, μένει σχεδὸν ἀκίνητος· ὅλη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ μετέβη εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του . . . οἵτινες ἀκολουθοῦσι τὴν γυναῖκα, ὅταν ἐξερχομένη τοῦ ἐξαγορευτηρίου ὑπάγει καὶ γονατίζει ἔμπροσθεν τῶν εἰκόνων. Η γυνὴ αὕτη εἶναι περικαλλής, πολυθέλγητρος. Ἐνῷ σκύπτει, τὸ κάλυμμά της ἀποσύρεται καὶ δεικνύει κόμην πλουσίαν ὁλοχρύσων μαλλίων, ἅτινα περικυκλοῦσι μορφὴν ὄντος ἀγγελικήν. Αἱ χεῖρές της, γυμναὶ εἰσέτι τῶν χειροκτίων εἰσὶν ἐπίσης ὡραῖαι ὡς ὅλη αὐτὴ ἡ γυνή, τῆς ὁποίας ἡ ἐνδυμασία καὶ οἱ θεράποντες μαρτυροῦσιν, ὅτι εἶναι μεγάλη τις καὶ εὐγενὴς κυρία τῆς Μεσήνης.

Ὁ Ἰούλιος δὲν δύναται ν' ἀποσπάσῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀπὸ τῆς ὀπτασίας ταύτης, τὴν ὁποίαν ἐγέννησε δι' αὐτὸν ὁ ᾅδης. Η ἀνάμνησις τῆς Σιβύλλης ἐξαλείφεται ἐνώπιον τῆς ἀγγελικῆς ταύτης μορφῆς καὶ ὁ ἔρως, ὅστις ὕπνωττε μέχρι τοῦδε εἰς τὴν καρδίαν του, ἐγείρεται εἰς τὴν ὄψιν τῆς περικαλλοῦς ταύτης γυναικός . . . Τὸ ἓν μέρος τῶν προῤῥήσεων ἐκπληροῦται.. *Ὁ Ἔρως καὶ ἡ Ἱεροσυλία* . . . ὁ μοναχὸς καὶ αὐτὸς ἀγαπᾷ ἐμμανῶς τὴν ὡραίαν Σικελιώτιδα.

Παραδεδομένος εἰς πικρὰς βασάνους, εἰς πάλην, εἰς ἀλγηδόνας, τὰς πρώτας Ἐριννύας, αἵτινες συγγίγνονται τῷ ἀνθρώπῳ, ὅταν μακρυνθῇ τῆς ἀρετῆς, διανύει ὁ δυστυχὴς Ἰούλιος τὰς ἡμέρας, τοὺς μῆνας· φεύγει τὴν Ἐκκλησίαν, φεύγει τὸν ἄμβωνα· καὶ εἰς πάλην εὑρισκόμενος μετὰ τοῦ ἑαυτοῦ του, φεύγει ἐπίσης καὶ τὴν γυναῖκα ἐκείνην, τὴν ὁποίαν εἶχε ἐπανίδει κατ' ἀρχάς, καὶ ἐμεθύσθη ἀπὸ τὸ δηλητήριον τοῦ ἐρωτολήπτου βλέμματός της . . . Τώρα καὶ αὐτὴ ἐπίσης τὸν ζητεῖ, ἀλλὰ δὲν τὸν εὑρίσκει . . . . καὶ ὅμως πῶς δύναται νὰ ζήσῃ χωρὶς αὐτοῦ ; Η στέρησις λοιπὸν αὕτη ἔσεται δι' αὐτὴν θανατηφόρος ;

Μιᾷ ἑσπέρα, ἐνῷ ὁ Ἰούλιος πρηνὴς ἐπὶ τοῦ μαρμάρου ἔμπροσθεν τοῦ ἁγίου βήματος, ἦτον ἀφιερωμένος εἰς ἔνθερμον δέησιν καὶ ἐφαίνετο ὡς ὑπάρχων ἐν ἄλλῳ κόσμῳ, ἐν τῇ ἐκστάσει τῆς προσευχῆς, ὁ γηραιὸς Ἡγούμενος προσελθὼν μετ' εὐλαβείας.

— Υἱέ μου, τῷ λέγει, ἐγέρθητι καὶ ἄκουσόν με.

Ὁ Ἰούλιος τελειόνει τὴν προσευχήν του καὶ ἐγειρόμενος τοῦ μαρμάρου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου πολλὴν ὥραν προσηύχετο, περιμένει τὰς διαταγὰς τοῦ προϊσταμένου του.

— Ὁ Μαρκέσιος Καμπο-Σάντο σὲ ζητεῖ δι' ἔργον τι ἅγιον. Ἡ γυνή του πνέει τὰ λοίσθια. Ὁ Μαρκέσιος θέλει νὰ τὴν εὐλογήσῃ ὁ εὐλαβέστερος ἀδελφὸς τοῦ κοινοβίου μας . . . Μὴν ἀλαζονευθῇς, υἱέ μου, δι' ὅ,τι θὰ σὲ εἰπῶ . . . Ἀλλ' ἔκλεξα ἐσέ . . . Ὕπαγε, ὕπαγε νὰ φέρῃς εἰς τὴν Κυρίαν Μαρκεσίαν λόγους εἰρήνης καὶ παρηγορίας, ὁποίους ἠξεύρεις νὰ λέγῃς....

Ὁ Ἰούλιος γονατίζει διὰ νὰ λάβῃ τὴν εὐλογίαν τοῦ σεβασμίου ἡγουμένου, καὶ ἐγειρόμενος βλέπει ἐνώπιόν του γέροντα, τοῦ ὁποίου ἡ πολιὰ κόμη καὶ τὸ κεκυρτωμένον ὑψηλὸν ἀνάστημα μαρτυροῦσι τὸ προβεβηκὸς τῆς ἡλικίας του. Ἐπὶ τοῦ εὐγενοῦς καὶ ὠχροῦ προσώπου του εἰκονίζετο ἡ ἀλγεινοτέρα ὀδύνη . . . .

— Ὁ ἀδελφὸς Ἰάκωβος (τοῦτο τὄνομα ἔλαβεν ὁ Ἰούλιος μεταβὰς εἰς τὸν μοναστικὸν βίον) εἶναι ἕτοιμος νὰ σᾶς ἀκολουθήσῃ, εἶπεν ὁ Ἡγούμενος.

— Τὸ ὄχημμά μου περιμένει ἔξωθεν τοῦ μοναστηρίου, ἀπαντᾷ ὁ Μαρκέσιος· καὶ ἀμφότεροι μετ' ὀλίγον εὑρίσκοντο μακρὰν τῆς Μονῆς.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁδοῦ ἀμφότεροι ἔμενον σιωπηλοί, ὁ Μαρκέσιος καταβεβλημένος ὑπὸ τῆς λύπης, ὁ δὲ Ἰούλιος προασχολούμενος διὰ τὴν σκηνὴν τοῦ θανάτου, ἥτις ἔμελλε μετ' οὐ πολὺ νὰ τῷ παρουσιασθῇ, προσηύχετο διὰ τὴν σύντροφον τοῦ γέροντος, ἥτις ἄφινε μόνον εἰς τὸν κόσμον, ἐκεῖνον μετὰ τοῦ ὁποίου διήνυσε τὸν ἐν αὐτῷ βίον . . . δὲν ἐλυπεῖτο δὲ τὴν θανατιῶσαν, ἐλυπεῖτο τὸν γέροντα.

Τὴν ἀσθενῆ μετέφερον εἰς ἐξοχήν τινα πλησίον τῆς Μεσσήνης διὰ ν' ἀναπνεύσῃ καθαριώτερον ἀέρα. Ὁ ἀγροτικὸς οἶκος ἦτον πλησίον τῆς θαλάσσης, ἐπί τινος μαγευτικῆς τοποθεσίας. Προχωρούσης τῆς ἁμάξης πρὸς

τὴν κομψὴν κατοικίαν, τῆς ὁποίας οἱ ἐκ λευκοῦ μαρμάρου κίονες διεφαίνοντο διὰ μέσου τῶν πορτοκαλεώνων καὶ τῶν ἡνθισμένων δένδρων, ἅτινα ἐπλήρουν ἀρώματος τὸν ἀέρα, ὁ μοναχὸς ἠσθάνθη λύπην ὀξυτάτην καὶ βαθείαν. Τῷ ἐφαίνετο ὅτι ἡ φύσις ἐχλεύαζεν ἀνηλεῶς τὴν τελευτὴν τῆς γυναικὸς ταύτης, ἥτις ἐξέπνεεν ἴσως κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν, ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἱλαρότητος τῆς κτίσεως καὶ ὅλης τῆς λαμπρότητός της ὁ ἥλιος ἐβασίλευε τότε, καὶ ταινία φλογὸς, δι' ἧς περιέζωνε τὸν ὁρίζοντα, περιεκύκλου τὴν μαγευτικὴν τῆς Σικελίας θάλασσαν. Ὁ οὐρανὸς ἦτο ἀνέφελος· ὁ ἀὴρ γλυκὺς καὶ ἥρεμος· ἡ θάλασσα ὁμαλὴ ὡς κατόπτρον, διεσχίζετο ὑπὸ λέμβων, πεπληρωμένων ἀπὸ νέους καὶ νέας, οἵτινες ἐμακρύνοντο τοῦ παραλίου εἰς τὰς τελευταίας λάμψεις τοῦ ἑσπερινοῦ λυκαυγοῦς καὶ ἐπλήρουν αὐτὸ μὲ τὰ ἄσματά των καὶ τοὺς γέλωτας! . . . .

Ὅταν ἔφθασαν εἰς τὸν οἶκον, ἡ γυνὴ εἰσέτι ἔζη. Ὁ Μαρκίων εἰσῆλθεν εἰς τὸν νεκρικὸν κοιτῶνα μετὰ τοῦ μοναχοῦ. Ἐπλησίασεν οὗτος διὰ νὰ ἐνισχύσῃ καὶ παρηγορήσῃ τὴν ψυχορραγοῦσαν, ἀλλὰ μένει ἄφωνος· ἄγνωστός τις δύναμις ἐδάμασε καὶ αὐτόν.

Ἡ δὲ ἀποθνήσκουσα, ὅταν ἐπληροφορήθη ὅτι ἦλθεν ὁ ἱερεὺς

— Ἀφήσετέ με μόνην μὲ τὸν πατέρα, εἶπεν.

Τὴν φωνὴν τῆς γυναικὸς ταύτης ἀκούων ὁ Ἰούλιος συνεταράχθη. Ὅλοι ἐμακρύνθησαν.

— Πάτερ μου, εἶπεν ἡ ἀποθνήσκουσα μὲ φωνὴν σιγανὴν καὶ διακοπτομένην ὑπὸ τῆς συγκινήσεως. Σᾶς ἐφώναξα διὰ νὰ σᾶς ζητήσω τὴν συγχώρησίν μου καὶ νὰ σᾶς ἱκετεύσω νὰ μεσιτεύσητε ὅπως μὲ συγχωρήσει καὶ τις ἄλλος, τὸν ὁποῖον ἴσως ἠδίκησα πολὺ . . . διότι προσέβαλα τὴν ἀρετήν του . . . Ἀλλ' ἀποθνήσκω, καὶ ὁ θάνατός μου θέλει μ' ἐξιλεώσει ἐνώπιόν του . . . Δὲν εἶναι οὕτως πάτερ μου;

Ὁ Ἰούλιος πίπτει εἰς τὰ γόνατα παρὰ τὴν κλίνην ταύτην, ἥτις περιέχει τὸ μόνον ἀγαπητὸν δι' αὐτὸν ἤδη ὄν . . . τὴν μόνην θρησκείαν του . . . τὸν μόνον θεόν του . . . τὸ μέλλον του . . . Ἡ γυνὴ αὕτη, εἶναι ἡ Θηρεσία . . . ἡ γυνὴ τοῦ ἐξαγορευτηρίου . . . ἡ γυνὴ ἥτις ἀγαπᾷ τὸν μοναχὸν μ' ἔρωτα μανιώδη· ἡ γυνὴ, τὴν ὁποίαν καὶ αὐτὸς ἐπίσης λατρεύει μ' ΕΡΩΤΑ ΑΠΕΙΡΟΝ . . .

Μετὰ τὴν ἡμέραν, ὅτε ἐγένετο ἡ τρομερὰ ἐκείνη ἐξομολόγησις, ὁ Ἰούλιος μετεῖδε πολλάκις τὴν Θηρεσίαν, ἀλλὰ πιστὸς εἰς τὴν ἱερωσύνην του, ἀπέβαλε τὴν γύνησσαν, ἔπιεν ὅμως τὸ φίλτρον ὅλον ἐκ τῶν ἐλεημάτων της, τῶν λόγων της, ἐξ ὅσων ἔβλεπε, ἐξ ὅσων ἤκουε τῆς γυναικὸς ταύτης τῆς πλασμένης ἐκ πυρὸς καὶ ἔρωτος . . .

Ἀλλ' ἦλθε στιγμὴ, ὅτε ὁ Ἰούλιος συνησθάνθη ἅπαν τὸ μέγεθος τῆς πλάνης, τοῦ ἁμαρτήματός του, καὶ ἐνίκησε τὸ πάθος του. Ἡ Θηρεσία ματαίως ἔκτοτε τὸν ἐζήτησεν. Ἐκλαυσεν, ὑπέφερε, διότι, ἡ δυστυχὴς ἠγάπα μετὰ μανίας . . . Ἔπειτα ἡ ὑγεία της ὀλίγον κατ' ὀλιγον ἐφθείρετο καὶ ταχέως ἡ ζωή της ἦλθεν εἰς κίνδυνον.

Ὅταν λοιπὸν ὁ μοναχὸς ἤκουσε καὶ ἐγνώρισε τὴν φωνὴν ταύτην, τρέμων καὶ αὐτὸς ἀπὸ συγκίνησιν λέγει!

— Εἶμαι ἐγώ, Θηρεσία, εἶμαι ἐγώ, ὅστις θέλω ν' ἀποθάνω μαζῆ σου. Ζῆσε, Θηρεσία, ζῆσε, διότι σ' ἀγαπῶ! . . .

Καὶ τὰ δάκρυά του ῥέουσιν ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς ἀποθνησκούσης καὶ τῇ κομίζουσι τὴν ζωὴν ἥτις ἐσβύνετο.

Ἡ νέα ἀνέζησε καὶ ἡ σωτηρία της ἀπεδόθη εἰς τὴν θαυματουργὸν ἀρετὴν τῶν προσευχῶν τοῦ ἀδελφοῦ Ἰακώβου. Ταχέως δὲ ἡ ἀνάῤῥωσίς της ἐστερεώθη.

V.

Ὦ! τὴν ἠγάπα καὶ ὁ Ἰούλιος· ἀλλὰ τὸ πάθος του ἐτάραττον συνεχῶς αἱ τύψεις τοῦ συνειδότος. Ἡ Θηρεσία παρετήρησεν, ὅτι ὁ Ἰούλιος τῇ ἔκρυπτε μυστικόν τι καὶ ἀπεφάσισεν ἐξ ἅπαντος νὰ τὸ πληροφορηθῇ· ὁ Ἰούλιος τῇ διηγήθη τὴν προῤῥήσιν τῆς Σιβύλλης.

— Εἶσαι ἄφρων, τῷ εἶπεν ἡ Θηρεσία μειδιῶσα . . . Αἱ λέξεις μόναι ἔρως ἄπειρος, δὲν μᾶς ἐξασφαλίζουσιν κατὰ παντὸς φόβου!

Ἐνίοτε ὁ Ἰούλιος προσήλωνεν ἐπὶ τῆς Θηρεσίας βλέμματα, τὰ ὁποῖα δὲν ἠδύνατο αὕτη ν' ἀτενίσῃ . . . Ἔπαλλεν ἡ καρδία της, ἔπαλλε, παρήρχετο ὥρα πολλὴ ὡσοῦ νὰ κατευνασθῇ ἡ ἀλαλαγὴ τοῦ πάθους εἰς τὴν φλογερὰν ἐκείνην ψυχὴν, τὴν ζώσαν μόνον διὰ τοῦ ἔρωτος. Καὶ ὅμως ὁ ἔρως οὗτος ἦτον ἁγνὸς ὡς ἔρως δύω ἀγγέλων!

Συνέβη δὲ ποτε ὁ Ἰούλιος νὰ λείψῃ ἐπὶ ἡμέρας τινὰς ἀπὸ τὴν Μεσσήνην, ἐπιστρέψας δὲ, ἔτρεξεν εἰς τὸ μέγαρον τῆς Μαρκεσίας . . . Τὴν ἐπανεῖδεν· ἦτον ὡραιοτέρα ὑπέρ ποτε. Ἀλλ' αἴφνης τὴν ἀπωθεῖ ἀποτόμως, φεύγει τοῦ παλατίου ὡς παράφρων, καὶ ψιθυρίζων μετὰ τρόμου τὴν λέξιν *ἱερόσυλος*!

Διενυκτέρευσε προσευχόμενος καὶ ἡ αὐγὴ τὸν εὗρεν ἀκόμη δεόμενον· ἔγραψε δὲ ταῦτα πρὸς τὴν Θηρεσίαν·

— « Ἀς χωρισθῶμεν Θηρεσία . . . δὲν ἀντέχω εἰς τὴν τρομερὰν ἰδέαν αἰωνίου κολάσεως σοῦ τε καὶ ἐμοῦ . . . Θηρεσία! . . . Θὰ ἠξεύρω νὰ ὑποφέρω . . . Ἀς χωρισθῶμεν! . . . »

Ἀλλ' ἡ Θηρεσία ἠδύνατο ν' ἀποσπασθῇ τοῦ Ἰουλίου; ἡ Θηρεσία, τῆς ὁποίας ὁ ἔρως δὲν εἶχεν ὅρια; . . . Ἰδοῦσα τὴν ἐπιμονὴν τοῦ ἐραστοῦ της, ὀργανίζει μόνη της τὴν φυγήν του, καὶ, ὅτε τὰ πάντα ἡτοιμάσθησαν, μεταβαίνει ἑσπέραν τινὰ, κατὰ τὴν ὥραν τῆς εὐλογίας εἰς τὸν ναὸν τοῦ μοναστηρίου . . . Καλυπτομένη διά τινος μαύρου ποδήρους πέπλου, κρύπτεται ὄπισθεν ἑνὸς τῶν θολωμάτων τοῦ νάρθηκος καὶ περιμένει, ἐν ταραχῇ ἄκρα, τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν ὁ Ἰούλιος θέλει μείνει μόνος διὰ νὰ προσευχηθῇ . . . Ἰδοὺ διαβαίνει πλησίον τῆς Θηρεσίας, βεβυθισμένος εἰς τὰς σκέψεις του . . . Αἴφνης ἡ Θηρεσία ἐμφανίζεται . . . τὸν γαμᾷ καὶ τὸν ὁμιλεῖ μὲ τὸ πάθος ἐκεῖνο, ὑπὸ τοῦ ὁποίου κατέχεται ἡ ψυχὴ ὅταν πάσχῃ.

Ὁ Ἰούλιος ἀποσύρεται τοῦ βαράθρου, ὅπερ ἀνοίγεται ἔμπροσθέν του.

— Τὰ πάντα εἶναι ἕτοιμα, τῷ λέγει ἡ τρυφερὰ γυνή.

— Πώποτε! ἀποκρίνεται ὁ μοναχός.

— Λοιπὸν παραχώρησόν μοι τελευταῖον ἀποχαιρετισμόν. . . .

Ἔχεις τὸ κλειδὶ μιᾶς τῶν θυρῶν τοῦ κήπου, ἥτις

ἀνοίγει πρὸς τὴν θάλασσαν . . . δός μοι το καὶ ἀπόλυε θέλω ἔλθει νὰ σὲ εἰπῶ τὸ τελευταῖον χαῖρε. . . .

Ὁ Ἰούλιος δὲν ἠξεύρει τί νὰ πράξῃ . . . ἀκούων δὲ θόρυβον, ἀφίνει τὴν κλεῖδα εἰς τὰς χεῖρας τῆς Θηρεσίας καὶ φεύγει ὡς παράφορος. Ἡ Θηρεσία βεβαία ὅτι θέλει τὸν ἰδεῖ ἀναχωρεῖ περιχαρής.

Τὸ μεσονύκτιον, καί τοι αἰσθανομένη ἀνεξήγητόν τινα τρόμον, ἡ Θηρεσία ὑπάγει εἰς τὸ μοναστήριον . . . Ἠνοιξε τὴν θύραν, εἶναι ἐντὸς τοῦ κήπου. . . .

Ἡ νὺξ εἶναι σκοτεινὴ, καὶ ἡ Θηρεσία δὲν διακρίνει τίποτε· ἀκούει τέλος βήματα — εἶναι τοῦ Ἰουλίου· ὁ Ἰούλιος δὲν διστάζει πλέον, ἀνέλαβε τὴν δύναμίν του, τὴν ἀνέλαβεν εἰς ἰδέαν τινὰ σατανικήν. . . .

— Τί μὲ θέλεις; ἠρώτησεν τὴν Θηρεσίαν μὲ φωνὴν ἀπότομον καὶ αὐστηράν. Δὲν δύναμαι, δὲν θέλω νὰ φύγω. Ἄφησέ με καὶ μακρύνσου ἐν εἰρήνῃ, καὶ δέου ὑπὲρ σοῦ καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ. Ὑγίαινε, Θηρεσία, ὑγίαινε διὰ παντός. . . .

Ἀλλ' ἡ Θηρεσία ἱκετεύει, ὀδύρεται, βρέχει μὲ θερμὰ δάκρυα τὰς χεῖρας τοῦ Ἰουλίου. . . .

— Μὴ μὲ ἀφίνεις, ἀγάπη μου! δὲν ὑπάρχει δι' ἐμὲ εὐτυχία, ζωὴ, ἂν σὲ χωρισθῶ. . . . Ἂν θέλῃς ἀφεύκτως νὰ μ' ἀφήσῃς ἀφαίρεσόν μου τὴν ζωήν. . . .

Ὁ Ἰούλιος συγκινεῖται καὶ κλαίει καὶ αὐτὸς ἐπὶ τοῦ μετώπου τῆς Θηρεσίας. . . . Αὕτη δὲ τὸν ἕλκει πρὸς τὴν θύραν τοῦ κήπου· ἡ λέμβος περιμένει πλησίον τῆς ἀκτῆς . . . Μικρὸν ἔτι καὶ οἱ δύο ἔρασται ἦσαν ἐλεύθεροι! . . .

Ἀλλ' ὁ Ἰούλιος συνελθὼν αἴφνης·

— Ὄχι, λέγει, δὲν δύναμαι.

Πλὴν ἡ Θηρεσία ἐπιμένει μετὰ μεγαλητέρου πάθους· ἡ πόλη εἶναι ἀνοικτή· ἐπλησίασαν πρὸς αὐτὴν διαβαίνουσιν ἤδη τὸ κατώφλιον, ὅτε ὁ κώδων τοῦ μοναστηρίου καλεῖ τοὺς μοναχοὺς εἰς τὸν ὄρθρον . . . Ὁ Ἰούλιος σέκει καὶ φρίσσει . . . ἡ Θηρεσία τὸν περιβάλλει εἰς τὰς ἀγκάλας της.

— Ὄχι, ἄφησέ με, κραυγάζει ὁ μοναχὸς ἔξω ἑαυτοῦ... ἡ ἐρωμένη του δὲν ἀποσπᾶται. Τότε καὶ αὐτὸς ἁρπάζει σπασμωδικῶς ἐγχειρίδιόν τι, ὅπερ ἐφόρει πάντοτε ἐπάνω του καὶ τὸ βυθίζει εἰς τὸ στῆθος τῆς δυστυχοῦς νέας.

Αὕτη πίπτει... ὁ δὲ Ἰούλιος ἀκίνητος ἵσταται πολλὴν ὥραν καὶ θεωρεῖ τὸ θῦμά του. Ἐν τοσούτῳ ἡ ἡμέρα ἤρχιζε νὰ διαυγάζῃ καὶ ὁ Ἰούλιος ἔχων ἠτενισμένον εἰσέτι ὀλέμμα ἠλίθιον ἐπὶ τοῦ πτώματος συνέρχεται τέλος, καὶ ὡς θέλων νὰ κρύψῃ ἀπὸ τὸν κόσμον ὅλον τὸ τρομερὸν ἀποτέλεσμα τῶν σχέσεών του μετὰ τῆς Θηρεσίας τὴν σηκόνει εἰς τὰς ἀγκάλας του καὶ τὴν ῥίπτει εἰς τοὺς βυθοὺς τῆς θαλάσσης.

Οὐδεὶς γνωρίζει τί ἔγεινεν ὁ φονεύς, ἀφοῦ ἐπέστρεψεν εἰς τὸ μοναστήριον καὶ ἐμαρτυρήθη τὸ κακούργημά του.

Ἀλλ' αἱ προῤῥήσεις τῆς Σιβύλλης ἐξεπληρώθησαν ὅλαι κατὰ γράμμα. (Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.)

ΚΙΝΑ.

(ΠΕΡΙΗΓΗΣΙΣ.)

Οἱ Μανδαρῖνοι.

Μετὰ μακρὰν θαλασσοπορίαν ἡ παρὰ τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως τελομένη εἰς Κίναν πρεσβεία εἶχε πρὸ καιρ-

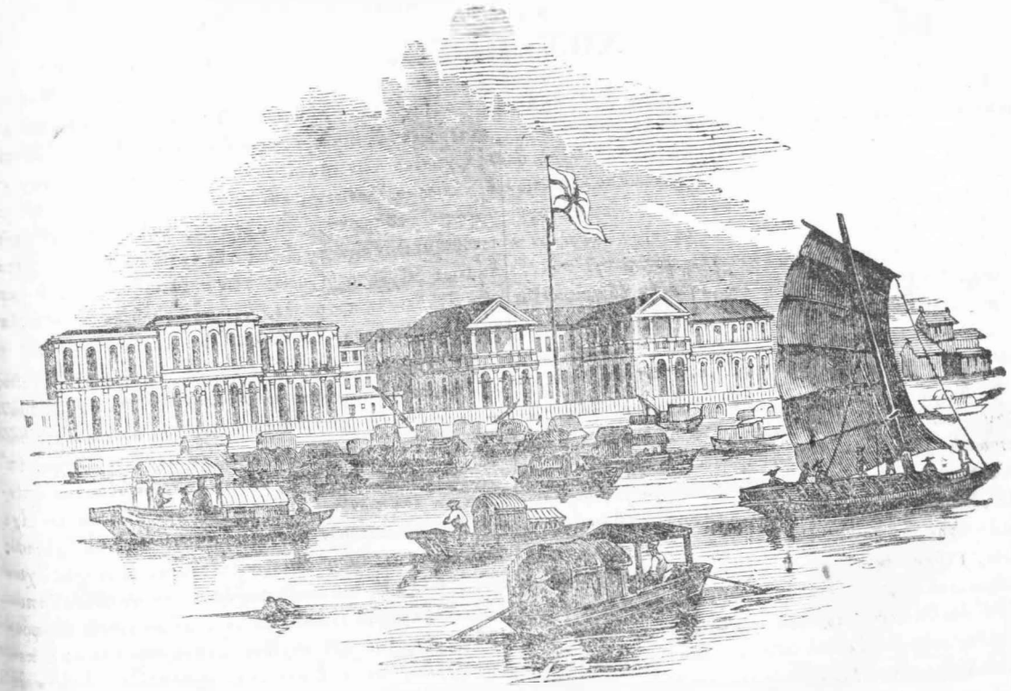

ΑΓΓΛΙΚΑΙ ΦΑΚΤΩΡΙΑΙ ΕΙΣ ΚΑΝΤΩΝ.

βοῦ ἤδη φθάσει εἰς τὰ παράλια τοῦ οὐρανίου βασιλείου. Ὁ Πρέσβυς ἐπισκεφθεὶς τὰς Ἀγγλικὰς φακτωρίας τοῦ Καντὼν καὶ διαμείνας ὀλίγας ἐκεῖ ἡμέρας πρὸς τακτοποίησιν διαφόρων ὑποθέσεων, ἑτοιμάζετο ἤδη ν' ἀναχωρήσῃ ἀφοῦ πολλὰς συνέλεξε πληροφορίας περὶ τῶν διαφόρων τῆς ἀποστολῆς του ἀντικειμένων. Ἡ κακοκαιρία ἐμπόδισεν αὐτὸν δύω ὁλοκλήρους ἑβδομάδας. Τέλος ἐπιβὰς πλοίου ἐλαφροῦ μετέβη εἰς τὴν νῆσον Χόν-Κόγκ, εἰς τὸν ὡραῖον λιμένα τῆς ὁποίας, τὸν ἐπερίμενεν ὁ εἰς τὰς διαταγὰς τῆς Ἀγγλικῆς πρεσβείας στολίσκος.

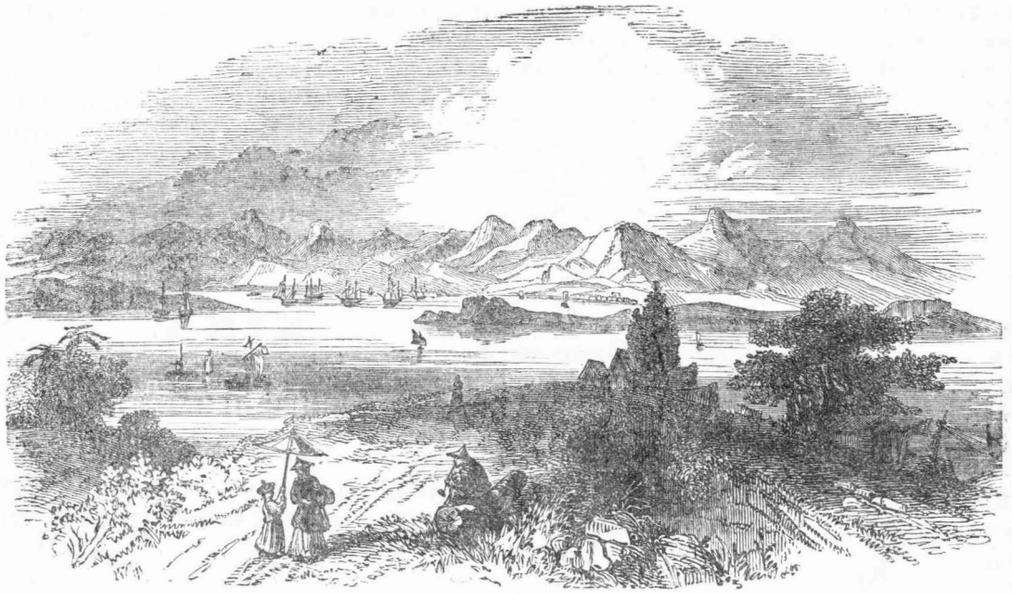

ΧΟΝ-ΚΟΓΚ.

Τὴν τρίτην ἡμέραν ὁ στολίσκος οὗτος ἦρε τὴν ἄγκυραν καὶ εἰσέβαλεν εἰς τὴν Κιτρίνην θάλασσαν, τὴν περιλούουσαν τὰς ἀνατολικὰς ὄχθας τῆς Κίνας· θολὴ δὲ αὐγὴ ἀνέτελλε τότε· ἀχλὺς παγεῖα ἐσαλεύετο ἐπὶ τῶν κυμάτων, καὶ μόνον ὡς ἀμφίβολαι σκιώδεις μορφαὶ ἐνεφανίζοντο δεξιὸν τῆς Κορέας αἱ ἀκταί, εὐώνυμον ἡ χερσόνησος Καντὼν προσαναβύουσαι μόλις τοῦ πυκνοῦ ἀτμοῦ. Ὁ Ἰνδόπλους *Ἰνδοστὰν* ἐγένετο ἤδη ἄφαντος πρὸς τὰς λοιπὰς ναῦς, καὶ μόνον δι' ἀδιαλείπτων σημείων ἠδυνήθησαν νὰ συμπαραπλεύσωσι τὸ πολεμικὸν πλοῖον ὁ *Λέων* κ' αἱ δρομάδες Κλαρεντίνη καὶ Σακάλη.

Οἱ Κινέζοι ! ! ἤχησεν αἴφνης κραυγὴ ἀπὸ τῶν κεραιούχων κλιμάκων, καὶ ἰδοὺ πρὸς ἑσπέραν ἡ θάλασσα κατάπλεως ὑπὸ τῶν χθαμαλῶν, ἁπλοσκευῶν καὶ βαναύσων βάρεων (πλοίων ἰδίως Σινικῶν) τοῦ λαοῦ τούτου· τὰ πλοιάρια δὲ ταῦτα, φέροντ' ἀφθόνως παντοειδῆ τὴν ζωοτροφίαν, ἀνέπλεον πρὸς τ' ἀγγλικὰ πλοῖα. Ταύρων ἀγέλη ὁλόκληρος καὶ πρόβατων, πλῆθος ὀρνίθων καὶ νησσῶν, ἑκατονταδες σάκκων ἀλεύρου καὶ ὀρυζίου, κιβωτίων ἄρτου καὶ τεῖου, ὀπῶραι, λαχανικά, χιλιάδες κολοκυνθίων καὶ ὑδροπεπόνων (χειμωνικῶν), ὅλα ταῦτα προσηνέχθησαν εἰς τοῦ στολίσκου τὰ πλοῖα· ἀλλὰ καὶ οἶνον, καὶ λαμπάδας, καὶ πορσελάνης ἀγγεῖα οἱ καλοὶ κἀγαθοὶ ἔφερον, οἱ δὲ Ἄγγλοι ἀπορούντες τόπου ὤφειλον ν' ἀποπέμψωσι λόγου ἀξίαν μερίδα τῶν προμηθειῶν τούτων, ἃς τῶν Σινῶν ἡ φιλοξενία τοὺς ἐδίασε νὰ λάβωσι. Μεταξὺ δὲ προσέκειτο εἰς τὸ πλευρὸν τοῦ *Λέοντος* τῶν βάρεων μία, φέρουσα πολλοὺς Μανδαρίνους ἐνδεδυμένους λαμπρὰν δημόσιον στολήν· οὗτοι, θεωροῦντες ἐν ἐκπλήξει καὶ σεβασμῷ τὸ γιγαντῶδες αὐτὸ κατασκεύασμα, ἐδείκνυον τὴν ἐπιθυμίαν των ν' ἀναβῶσιν ἐπ' αὐτοῦ.

Ὁ ὑποπλοιάρχος Πάρις ἐπιφορτισμένος ὑπὸ τοῦ πρέσβεως ν' ἀναβιβάσῃ εἰς τὸ πλοῖον τοὺς Μανδαρίνους, διέταξε νὰ καταβιβάσωσιν εἰς τὴν βάριν ἀπὸ τοῦ καταστρώματος διὰ σχοινίων δύο σκίμποδας· οἱ δὲ προεξάρχοντες τῶν Μανδαρίνων ἐγκαθεσθέντες ἀνήρχοντο βραδέως σαλευόμενοι καὶ περιρίπτοντες ὑπερφίαλον καὶ χαρᾶς ἀπαστράπτων τὸ βλέμμα, ἀλλ' οὐχὶ καὶ φόβου τινὸς ἄμοιρον διὰ τὸ ἄηθες τῆς ἐναερίου ταύτης μεταβάσεως· εἶχοντο ἰσχυρῶς τῶν σκιμπόδων, καὶ ἡ γαλήνη των ἀπεδείχθη προφανής, ὅτε αὖθις ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῶν ἠσθάνθησαν βέβαιον πέδον.

Ὡς ἀνώτεροι ὑπάλληλοι καὶ οἱ δύο ἔπρεπε βεβαίως εἰς εὐρωπαϊκὰ ὄμματα νὰ φέρωσιν εἶδός τι θαυμασμοῦ. — Ὁ μὲν, ἀνὴρ σπουδαῖαν ἔχων τὴν ὄψιν καὶ προσώπου σοφοῦ ἐπιδεικνύμενος τοὺς χαρακτῆρας, ἐφόρει ἐπ' ἰσχυροῦ μακρᾶς ἐσθῆτος, μέλαν μακρὸν ὡσαύτως ἐπένδυμα, κ' ἐπὶ τῶν στέρνων, ὡς κ' ἐπὶ τῶν νώτων εἶχε τετράγωνον κυανοῦν μεταξοπτίλου, ἐφ' οὗ χρυσοῦς κεντητὸς ἐπέλαμπε δράκων τέσσαρας μώνυχας ἔχων πόδας — ἐπὶ δὲ τοῦ κωδωνοτχήμου αὐτοῦ πίλου ἐσπινθοβόλει ἐξάγωνον λιθοκόλλητον κομβίον χροιᾶς ἐλαφροκυάνου, καὶ ἀπὸ τοῦ αὐχένος ἠρτᾶτο περιδέραιον ἢ περιτραχήλιον, ῥόδα ἐξ ἀλουργοῦ σχηματίζον, διῆκον δὲ κατωτέρω τοῦ στήθους — Καὶ λεπτῶς περιειργασμένος μύσταξ ἐκόσμει τὸ ἄνω χεῖλος, καὶ οἱ δάκτυλοι αὐτοῦ οὐχὶ καλῶς διὰ μακρῶν ὠπλισμένοι ὀνύχων, διεσάλευον πρὸς τὰ ἄνω τὸ μακρὸν κυμαινόμενον γένειόν του — Ὁ ἕτερος δὲ ἦτο πολεμικὸς τὴν ὄψιν, κ' ἐλεύθερον, τολμηρόν, ἀφελὲς εἶχε τὸ πρόσωπον· ἡ ἐρυθρᾶ μακρὰ ἐσθὴς του ἦτο πεποικιλμένη χρυσῷ, καὶ ὡμοίαζε πανοπλίας χιτῶνα· ἀπὸ τοῦ χαλυβίου δὲ κράνους τοῦ καλύπτοντος τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ διῆκε κατὰ τῶν ὠμοπλατῶν κόμη τις ἐκ χάλυβος, καὶ ἀπὸ τοῦ λόφου τοῦ κράνους ἠρτᾶτο διὰ κομβίου λιθοκολλήτου πορφυρόχρου Ταὼ πτερὸν ἐκκλῖνον καὶ κυμαινόμενον. Ἐπ' ἀμφοτέρων δὲ τῶν μεγιστάνων ἔλαμπον χρυσόστικτα παράσημα· ἀπὸ τῆς χρυσῆς ζώνης ἠρτᾶτο μέχρι τῶν γονάτων ἁλυσοειδὴς ταινία πράσινος, καὶ παράξενον τοῦ πλευροῦ ὅπλον μὲ θήκην πλατυνομένην κατὰ τὴν ἄκραν, ἀπὸ τῆς καμπῆς αὐτῆς καὶ ἐξ ὅλου τοῦ σχήματός του μεταξὺ ἀκινάκου καὶ ξίφους, ἐχαρακτήριζε καθὰ ἐφαίνετο τὸν ἄνδρα τοῦ πολεμικοῦ ἀξιώματος.

Θαυμασμοῦ ἔμπλεοι, ἐθεώρουν κύκλῳ αὐτῶν τὰ τοῦ πλοίου, οὕτινος ἡ τάξις καὶ ἡ πολεμικὴ διάθεσις ὑπερέβαλλε πᾶν ὅ,τι περὶ αὐτοῦ ἠδύναντο νὰ φανταστῶσι. Ἐνῷ δὲ ὁ ἀντισυνταγματάρχης Βένσων καὶ ὁ τῆς πρεσβείας διερμηνεὺς Πλούμβης φιλοφρόνως ὑποδεχθέντες αὐτοὺς τοὺς ὡδήγουν κατὰ τὸν μέγαν κοιτῶνα πρὸς τὸν Πρέσβυν, κατεβίβασεν αὖθις ὁ Πάρις τὰ φορεῖα ὅπως φέρῃ καὶ τὴν συνοδίαν αὐτῶν. Ἀνῆλθον ὡσαύτως δύο Μανδαρῖνοι τὰς αὐτὰς στολὰς ὡς οἱ πρῶτοι φέροντες, ἀλλ' ἧσσον πολυτίμους. Ὁ εἷς αὐτῶν, μικρὸς, παχὺς ἀνὴρ, ὅστις ἄοπλος ἦτο, κ' ἔφερεν ἐπὶ τοῦ κωδωνοειδοῦς πίλου του κομβίον λευκὸν ὡς τὸ γάλα, ἠγωνία σχεδὸν κατὰ τὴν ἀνάβασιν, καὶ ὅτε τὸ φορεῖον του εἰς τοῦ πλοίου τὰ χείλη προσώρμησεν, ἔδειξε τόσην σπουδὴν περὶ τῆς σωτηρίας του, ὥστε ἀποβαίνων ἀπέβαλε τὴν ἰσοσταθμίαν, κ' ἐπιστραφεὶς ἐκινδύνευσε νὰ πέσῃ εἰς τὸ πέλαγος, θὰ ἔπιπτε δὲ ἀνεπιστρεπτεὶ ἂν κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμὴν ὁ Πάρις μὲ χεῖρα ἰσχυρὰν δὲν τὸν ἥρπαζεν ἀπὸ τῆς φαιᾶς αὐτοῦ ἐσθῆτος σύρων αὐτὸν διὰ δυνατοῦ τειναγμοῦ ἐντὸς τοῦ καταστρώματος.

Καὶ ὁ Σίνης ἀπαλλαγεὶς τοῦ πρώτου αὐτοῦ τρόμου ἐρρίφθη κατὰ γῆς πρὸ τοῦ σωτῆρός του, κ' ἔτυψε μὲ τὸ μέτωπόν του τὸ ἐπίπεδον.

« Ὁ Τιὰν (ὁ Θεὸς) νὰ σ' εὐλογήσῃ πολύτιμε Κουαγγφοῦ, (ξένε) ἀνέκραξεν ὡς ἔνθους· ἔσωσες τὴν πνοὴν τοῦ πτωχοῦ Τσίγγ-Γγγ- διὰ τοῦτο ἔγινεν αὐτὸς εὐγνώμων δοῦλός σου, καὶ θὰ ἦναι μέχρις οὗ ἡ πνοὴ αὕτη κατοικεῖ εἰς αὐτόν. »

« Μεγάλη εὐγνωμοσύνη διὰ μικρὰν ὑπηρεσίαν, ἀπήντησεν ὁ Πάρις γελῶν. — Θὰ ἐπνίγεσο παρ' ὀλίγον, ἕνεκα τοῦ φόβου μὴ πνιγῆς — ἀπόδειξις ὅτι ὁ φόβος δὲν εἶναι πάντοτε μήτηρ τῆς ἀσφαλείας.

Πλοῖς ἐπὶ τοῦ Πεϊχό.

Ὁ Ἰνδοστὰν καὶ ὁ *Λέων* ὧνπερ τὸ μέγα σῶμα βαθὺ ἔδυεν, ἔμειναν εἰς τὸν λιμένα Χουσὰν διὰ νὰ μὴ προσκρούσωσιν εἰς τῶν ἀκτῶν τοὺς ἀμμώδεις πυθμένας· ὁ λόρδος Μακάρτνεῦ ἐπεβιβάσθη μετὰ τῆς συνοδίας αὐτοῦ ἐπὶ τῶν δρομάδων *Κλαρεντίνης Σακάλης* κ' Ἐνδεαβούρης, καὶ συνοδευόμενος προσέτι ὑπ' ἀναριθμήτων βάρεων φερουσῶν τοὺς ὑπηρέτας αὐτοῦ, τοὺς σωματοφύλακας, τοὺς μουσουργοὺς, καὶ τὴν ἀποσκευὴν, ἀνέπλεεν ἀπὸ τῶν ἐκβολῶν του τὸν Πεϊ-χό, ἢ τὸν λευκὸν ποταμὸν, ὅστις πρὸς τὸ ἀνατολικὸν τῆς ἐπαρχίας Πε-τσε-λὶ χύνει τὰ θολὰ καὶ ἰλυώδη κύματά του εἰς τὴν θάλασσαν. Βραδέως ἀνεδύοντο τῆς Σινικῆς τὰ νῶτα ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ, ὄχθαι ἀμμώδεις, κ' αἱ πεδιάδες κύκλῳ ὑπὸ δημητριακῶν προϊόντων πρασινοσκεπτεῖς ἀπεδείκνυον ὅτι θνητῶν ἐπιμέλεια ἠδυνήθη ν' ἀποσπάσῃ ἀγωνιζομένη, τὰ δῶρα τῆς δυστρόπου φύσεως. — Ἐδῶ κ' ἐκεῖ δάση καφουροδένδρων (κάμφορα) διέκοπτον τὸ ὁμοιόμορφον τῆς χώρας, καὶ συστήματά τινα λιποδένδρων μὲ τὰ ὡραῖα αὐτῶν ἐρυθρᾶ φύλλα καὶ τοὺς στιλβοντας λευκοὺς καρποὺς παρεῖχον αὐτῇ κόσμον καλὸν καὶ σπάνιον. Ἔφθασαν ἤδη τὰς ἐκβολὰς τοῦ Πεϊ-χό. Τὸ καταβαῖνον ῥεῦμα καὶ ἄνεμος οὔριος ἔφερε τὰ πλοῖα ταχὺ ὑπὲρ τὰς προκειμένας ἀμμώδεις ἐκτάσεις, καὶ ὁ πλοῦς ἔβαινεν ἤδη ἄνω ποταμῶν· ἀλλὰ τῶν πολλῶν καμπῶν ἕνεκα, καὶ τῶν ἀμμωδῶν τόπων τῆς κοίτης τοῦ ποταμοῦ κοπωδῶς ἐχώρουν πρόσω τὰ πλοῖα, ὥστε κατὰ πολλὰ μέρη ἔπρεπε νὰ ἑλκυσθῶσι διὰ σχοινίων ὑπὸ τῶν χωρικῶν, οἵτινες ἐπὶ τὰς ὄχθας ἀσθμαίνοντες ἔτρεχον. Αἱ οἰκίαι τῶν πολυαρίθμων κωμῶν ἐπ' ἀμφοτέρας τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ ἦσαν ἄθλιαι καλύβαι συγκείμεναι ἐκ τοίχων πηλοῦ καὶ στεγασμάτων ἀχυρίνων, καὶ καθόλου ἀλλοπρόσαλλον συμφωνίαν ἀπετέλουν πρὸς τὰ καταπληκτικὰ οἰκοδομήματα, ἅπερ τῇδε κακεῖσε προεῖχον εἰς ὕψος καὶ εἰς πομπὴν, κατάστιλπνα ὑπὸ χρωμάτων καλλίστων καὶ πλουσίων ἐπιχρυσώσεων, πολυόροφα, διεστῶτα ἀλλήλων διὰ περικεκομένων στεγῶν παράδοξον ἐχουσῶν κόσμον, καὶ κατασκεπῆ ὑπὸ δρακόντων καὶ ἄλλων θηρείων μορφῶν.

Ἑκατέρωθεν αἱ ὄχθαι ἔβριθον ὑπὸ τοσαύτης πληθύος λαοῦ, ὥςε θὰ ἐπίστευες τὸν ὅλον πληθυσμὸν τῆς Κίνας ἐπὶ τῶν δύο τούτων γεωπέδων συλλεγμένον. Ἰσχυροὶ, ῥωμαλέοι ἄνδρες κρυπτόμενοι ὑπὸ τὰς σκοτεινοχρόους αὐτῶν μακρὰς ἐσθῆτας, ταταρικῶς ἔχοντες κεκαρμένας τὰς κεφαλὰς, εἰς ὧν τὴν κορυφὴν ἐφαίνετο μικρὰ τολύπη τριχῶν· γυναῖκες, θῦμα τῶν κατακτητῶν πρὸς οὓς, ἕνεκα τῆς ματαιόφρονος τῶν ἠθῶν αὐστηρότητος οὐδὲν ἔφερεν, ἢ τὴν ὡραίαν μέλαιναν κόμην τεχνηέντως καὶ κομψῶς συμπεπλεγμένην, ἐπὶ τῆς κορυφῆς δὲ συνεγομένους ἔχουσαν τοὺς πλοκάμους διὰ βελόνης, καὶ διὰ φυσικῶν ἢ τεχνητῶν ἀνθέων περικόσμητον, παιδία γυμνὰ, — αἱ τρεῖς αὐταὶ τάξεις συνεθλίβοντο μετὰ μεγίστης περιεργείας ἐπ' ἄφῳ τῶν χειλέων τοῦ ποταμοῦ χωροῦσαι, ὅπως θεωρήσωσι τοὺς ἀναπλέοντας ξένους. — Ἄνδρες καὶ γυναῖκες, οὐχ ἧττον δὲ καὶ ἄνηβα κοράσια ἔφερον μεθ' ἑαυτῶν τὰς ἐν ἐνεργείᾳ καπνοσύριγγάς των, ὧν ὁ καπνὸς ἐξετυλίσσετο ὡς ἐλαφρὸν νεφάλιον ὑπὲρ τὴν ἐξ ἀνθρώπων ἐκείνην θάλασσαν. Οἱ πρόσω χωρήσαντες εἰσέδυσαν μέχρι γονάτων εἰς τὸ ὕδωρ, ὅπως προσπελάσωσι μᾶλλον τὰ πλοῖα, κ' ἔφερον εἰς χεῖρας τοὺς ἀχυρίνους κωνοειδεῖς πίλους των, ἵνα μὴ ἀφαιρῶσι τὴν θέαν ἀπὸ τῶν ὀπίσω ἱσταμένων. — Αἱ βάρεις, αἵτινες παντοθεν κατὰ τὰς ὄχθας περιέπλεον, κ' αἱ ἐκτενεῖς δέσμαι ξύλων καλυπτόμεναι ὑπὸ χωρίων ὅλων κτισμένων ἐπὶ τοῦ ὕδατος, διότι οὐδένα τόπον εὗρον ἐπὶ τῆς ἠπείρου, παρ' ὀλίγον κατεβυθίσθησαν ὡς ὑπέργομοι ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν θεατῶν καταστᾶσαι, καὶ

ὅμως ἐν μέσῳ τοῦ ἐξ ἀνθρώπων ἐκείνου σωροῦ ἐτηρεῖτο τάξις, ἡσυχία, καὶ ἠθικότης πολλοῦ θαυμασμοῦ ἄξια.

Ὁ στολίσκος ἐστράφη πρὸς τὸ Τα-κοὺ, τὴν πρώτην ἐξαίρετον πόλιν ἐπὶ τὸν Πεϊ-χό. — Ἐνταῦθα δεκαεπτὰ σινικοὶ δρόμωνες περιέμενον ἀνέκαθεν τὸν πρέσβυν καὶ τὴν συνοδίαν αὐτοῦ. — Καὶ περαιτέρω ἀνέπλευσεν ἐπὶ τῶν σινικῶν δρομώνων τὸν Πεϊ-χὸ, ἡ δ' ἐπὶ τῶν ὀχθῶν σκηνογραφία καθίστατο γραφικωτέρα ἔτι, καὶ πλειόνων χαρακτήρων ἐπιδεικτική. Μεταξὺ κωμῶν, χαμηλῶν οἰκημάτων, ἐξετείνοντο ἀπέραντοι θάλασσαι ὀρυζίου καὶ κέγχρου.— Ἀναρίθμητοι δὲ σωροὶ ἅλατος οἰκίας ἔχοντες ὕψος, ὑπὸ χόρτου κεκαλυμμένοι ἡπλοῦντο παρὰ τὴν ὄχθην, καὶ οἱ σωροὶ αὐτοὶ ἐνταῦθα ὡς ἐν Εὐρώπῃ, βασιλικὸς ὄντες πόρος, ἐπήρκουν εἰς τὴν ἀνάγκην τριάκοντα ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων. — Κατὰ τὸν τόπον δὲ τοῦτον πᾶν κενὸν γῆς ἐκαλύπτετο ὑπὸ μονοτρόχων ἁμαξίων, ἅτινα παρ' ἀνδρῶν συρόμενα ἢ ὠθούμενα, καὶ ἀναπτύσσοντα ἱστίον πλησήνεμον ἀπῆγον εἰς τοὺς δήμους τὸ ἅλας, ὅπερ ὑπ' ἀναριθμήτων βάρεων μετηνέχθη ἐνταῦθα ἀπὸ τῶν ἐπαρχιῶν Φοτσιὲ καὶ Κουαν-τόγγ. — Μεταξὺ δὲ, φόρτοι φυτῶν τοῦ Τεΐου ἐφέροντο, καὶ τὸ θαμνῶδες αὐτὸ δένδρον μὲ τὰ στενὰ μυρσινόσχημα φύλλα του καλὴν καὶ φαιδρὰν παρεῖχετο θέαν, τὰ δὲ ἄνθη του συνέλεγον μετὰ σπουδῆς μέγας ὅμιλος γυναικῶν, αἵτινες κομψὸν μὲν ἀλλὰ βραδὺ ἔβαινον καὶ βραχεῖ τῷ βήματι διὰ τῶν κακοπλάστων ποδῶν περιδεδεμένων ἐρυθραῖς ταινίαις. Περαιτέρω τούτων ὅλων παρίστατο σινικὸν πολυάνδριον, ἄλσος πίτυων ὑποκρύπτον πλῆθὺν λιθίνων λευκαζόντων τύμβων. — Ἐνῷ δὲ διαρκῶς αἱ ὄχθαι ὑπὸ περιέργων θεατῶν ἐπληροῦντο, κ' ἐνίοτε περιεφέροντο, ὅπως τιμήσωσι τὴν πρεσβείαν, οἱ στρατιῶται τῆς περιφερείας ἱματισμὸν φέροντες καθόλου ἀπόλεμον, προασπιζόμενοι τοῦ Ἡλίου δι' ἀνθηλίων καὶ ἀνεμίστρων, ὡπλισμένοι μὲ τόξα καὶ βέλη κ' εὐρωτιῶντά τινα βραχέα παχύστομα πυροβόλα, οἰκοῦντες σκηνὰς, ἐν αἷς οἱωνεὶ καταχθόνιος μουσουργία ἐτελεῖτο, κ' αἵτινες ἐκοσμοῦντο ὑπὸ θριαμβευτικῶν τόξων καὶ σωρῶν σημαιῶν ποικίλων, ἐν ἐλλείψει τηλεβόλων σιδηρᾶ τινα στόμια ἐβρόντων πανηγυρικῶς ὀπίσω τοῦ στολίσκου, διότι τῶν Σινῶν ἡ προσοχὴ, καὶ ἡ συνείδησις τῆς ἀπειρίας αὐτῶν δὲν τοῖς ἐπέτρεπε νὰ χρῶνται ἐπικινδύνων ὀργάνων μὴ δι' ἐκείνων ἴσως φέρωσι που συμφοράν τινα.— Ἐν ἀφθονίᾳ μεγίστῃ τὰ τρόφιμα καὶ πᾶν ὅ,τι ἄλλο χρειῶδες προσηνέχθησαν τοῖς Ἄγγλοις, κ' ἐπὶ τοσοῦτο προήλασεν ἡ Κυβέρνησις τὰς πρὸς αὐτοὺς τιμὰς, ὥστε ὅταν τις ἠγόραζεν ἐπὶ τῆς ὄχθης καὶ ἀσήμαντον πρᾶγμα, ὁ συνοδεύων αὐτὸν Μανδαρῖνος δὲν ἔστεργε ν' ἀποτίσῃ τὸ τίμημα, ἀποφαινόμενος ὅτι ὅλα ταῦτα ὑπελογίζοντο εἰς τὸ αὐτοκρατορικὸν ταμεῖον, διότι οἱ Ἄγγλοι ξενίζονται τώρα παρὰ τῷ Αὐτοκράτορι.

Ἡ νὺξ ἔπεσεν ἐπὶ τῶν κυμάτων τοῦ Πεϊ-χό. Ἀπὸ τῶν ἱστῶν δὲ ὅλων ἔλαμπον ποικιλόχρωμοι ὑέλινοι φανοὶ, κ' ἐπὶ τῆς ὄχθης ἔναντι τοῦ στολίσκου, ὁ Τάταρος Μανδαρῖνος Κουὰγγ-Νὲν ὁ συνοδεύων διὰ ξηρᾶς τὴν πρεσβείαν διέταξε νὰ στήσωσι τὰς σκηνὰς αὐτοῦ, ἀφ' ὧν ὡσαύτως, ἄπειροι ποικίλοι φανοὶ ἀνέφλεγον, καὶ τὸ σύμπλεγμα τοῦτο τῶν χρωματισμένων λύχνων ἀντανακλῶν ἐπὶ τῶν ῥευμάτων τοῦ Πεϊ-χὸ παρῆγε φωτισμόν τινα μαγικώτατον. — Ἀλλὰ πρὸς τούτοις τὸ μονότονον ᾆσμα τῶν ναυτῶν, οἵτινες ἀνεπαύοντο ἐπὶ τῆς ὄχθης, τὸ μακρόθεν ἠχοῦν κλάγγισμα τῶν μεγάλων μεταλλίνων δίσκων *Λοὺ* καλουμένων, καὶ τὸ ἀκατάπαυστον βόμβισμα τῶν ἐντόμων, πάντα ταῦτα ἀλλοπρόσαλλον καὶ σχεδὸν γοητευτικὸν θόρυβον ἀπετέλουν. —

Ἄφιξις εἰς Πεκῖνον (Πεκίγγ).

Παρὰ τὴν Τογγ-τσου-φοὺ ὁ πλοῦς τῆς Πρεσβείας ἔληξε, τὸ δὲ λοιπὸν τῆς ὁδοῦ μέχρι τοῦ Πεκίνου ἦτο ἐπὶ στερεᾶς. Καὶ ὅπως καλῶς φέρωσι τὸν Πρέσβυν, καὶ τὴν συνοδίαν αὐτοῦ, καὶ τὰ δῶρα διὰ τὸν Αὐτοκράτορα ἔμελλον νὰ χρειασθῶσιν ἐννενήκοντα ὀχήματα, τεσσαράκοντα δίτροχοι φορτηγοὶ, καὶ πλείους ἢ διακόσιοι ἵπποι, ὡς ἐπίμετρον δὲ τούτων, τρισχίλιοι ἀχθοφόροι ὑφ' ὧν ἔπρεπε νὰ κοσμισθῶσι πλῆθος πραγμάτων σκευῶν, ἅτινα θὰ ἐβλάπτοντο ἐπὶ τῶν ἁμαξῶν ταρασσόμενα καὶ συγκρουόμενα. Ὁ Πρέσβυς, ἡ Ἀραβέλλα ὁ Σταουντῶν, ὁ υἱὸς τούτου καὶ ὁ τῆς πρεσβείας διερμηνεὺς ἐκομίσθησαν ἐπὶ παλαγκίνων (φορείων).

Οἱ δὲ ἄλλοι Κύριοι τῆς συνοδίας, καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ ὠχοῦντο ἐφ' ἵππων, μετὰ τῶν συνοδευόντων Μανδαρίνων· οἱ στρατιῶται, ἐργάται, καὶ ὑπηρέται ἐπεσωρεύθησαν ἐπὶ τῶν ἁμαξίων, ἀλλὰ πολὺ δυσχερὴς ἦτο ἡ θέσις των. Στρατιῶται Σίναι διήνοιγον τὴν λεωφόρον ἀποσοβοῦντες τὸν σωρευόμενον ὄχλον διὰ τῶν μακρῶν αὐτῶν μαστίγων, καὶ βραδὺ οὕτως ἐκινοῦντο ἐπὶ τῆς βασιλικῆς ὁδοῦ πρὸς τὴν μητρόπολιν τοῦ Κράτους. —

Διὰ μέσου μακροῦ προαστείου κεκοσμημένου ἑκατέρωθεν δι' ὡραίων ἐμπορικῶν καταστημάτων, καὶ πολυχρώμων, περικαλλῶν θριαμβικῶν ἁψίδων, ἃς καλοῦσι Παϊλοὺ, κατακαλύπτων ὑπὸ ταινιῶν χιλιοχρόων κυμαινομένων, καὶ ὄχλου κύματα περιέχοντος, ἔφθασαν τέλος οἱ ὁδοιπόροι εἰς τὴν μεσημβρινὴν πύλην ὑπὲρ ἧς ἐγείρετο νεφομήκης πύργος, πέτρινος, ἑπταόροφος ἀπὸ τῶν θυρίδων δ' αὐτοῦ προήρχοντο ἀπειλητικὰ τὰ στόματα μεγάλων τηλεβόλων, ἅτινα εἰς ἐγγυτέραν θέαν ἔχανον τὸ μεγαλοπρεπὲς, διότι ἦσαν ἐζωγραφισμένα.— Ὁδὸς εὐθὺ ἄγουσα, λίαν εὐρεῖα καὶ ἀτελεύτητος ἔφερεν ἀπὸ τῆς πύλης εἰς τὸ μέσον τῆς πόλεως. — Ἐνταῦθα δὲ ἅπας σχεδὸν οἶκος ἦτο καὶ πρατήριον ἐμπορευμάτων, ἐκτεθειμένα ἔχων χρυσὸν, καὶ ἄργυρον, πορσελάνην, καὶ ποικίλα σηρικά. — Ὑπὲρ τοὺς οἴκους προεῖχον ἐν σχήματι θόλου εὐρεῖς ἐξῶσται, πλήρεις ἀνθέων καὶ συμπλεγμάτων ἀρωματικῶν. Πρὸ δὲ τῶν θυρῶν ὅλων ἦσαν ἠρτημένα πρὸς κόσμον, καὶ νυκτερινὸν φωτισμὸν, λύχνοι ἐκ κέρατος, μουσελλίναι, σηρικὰ καὶ χρωματισμένα χαρτία χιλιοσχήμως διεσκευασμένα. Ἀπερίγραπτος ἦτον ἡ ἀπέραντος τύρβη τοῦ ὄχλου, ὅστις πανταχόθεν συνέρρεε, καὶ συνεθλίβετο, καὶ συνεπατεῖτο, διὰ νὰ θεωρήσῃ τοὺς Ἄγγλους χαίνων καὶ γελῶν εὐήθως· τὰ δὲ ὀχήματα ἔπρεπε νὰ μένωσιν ἀκίνητα καὶ σιωπηλὰ ὅλα τέταρτα ὥρας, μέχρις οὗ οἱ Σίναι χωροφύλακες ἠδύναντο ν' ὁμαλύνωσι τὴν λεωφόρον. — Καὶ μεταξὺ τούτων, σκηναὶ διάφοροι παρίσταντο· ἐδῶ μὲν ἐκφορὰ νεκροῦ κατὰ τὴν πύλην

ἔφηβοι ἐσθῆτας λευκὰς φέροντες, τὸ πένθιμον τουτέστι χρῶμα τῶν Σινῶν, προηγοῦντο τῆς ἐκφορᾶς ταύτης· εἵποντο δὲ οἱ κομίζοντες τὴν ποικιλόχρουν ξύλινον λάρνακα, ὑπ' ἀνθηλίων σκιαζομένην· μετ' αὐτοὺς λευκὰ φορέματα, ἐπιδεικνύντα τὴν τάξιν καὶ τὸ γένος τοῦ τεθνηκότος, ἐφέροντο ἐπὶ ἑδρῶν. Ἐκεῖθεν δὲ προσήρχετο διὰ μεγαλοπρεποῦς Παϊλοὺ, κατὰ τὸ μέσον τῆς ὁδοῦ, συνοδία ἄλλη, ἥτις ἀπῆγεν εἰς τοῦ γαμβροῦ τὴν οἰκίαν, τὴν νύμφην ἐντὸς φορείου κλεισμένου, χρυσοπάστου, καὶ ἀνθοστεφοῦς. — Ἀνώτεροι Μανδαρῖνοι, οἵτινες μετὰ συνοδίας οὐ πολὺ ἥττονος τῆς τοῦ ἀντιβασιλέως τοῦ Τακοὺ ἔβαινον διὰ τῆς πόλεως, ἐπηύξανον τὴν συσσώρευσιν, καὶ τὴν σύνθλιψιν, κατόπιν αὐτῶν σύροντες μονότροχα καὶ δίτροχ' ἁμάξια πλήρη πραγμάτων καὶ προσώπων — Ἀγύρται, μάντεις, ἀοιδοὶ, γόητες (θαυματοποιοὶ) ἔκραζον πανταχόθεν ἀπαισίως πως, ἀναμένοντες νὰ σύρωσι διὰ μεθόδου ἀπόνου τοῦ δυστυχοῦς λαοῦ τὸ ἀργύριον, ὅπερ τοσοῦτον ἐπιπόνως ἐξεδούλευσε. Ἀφηγηταὶ δὲ, διεκοίνουν εἰς τὸν ἀκροαζόμενον ὄχλον, ὅτι μεταξὺ τῶν δώρων τῆς πρεσβείας εὑρίσκετ' Ἐλέφας μέγας ὡς Πίθηξ, καὶ ἀλέκτωρ ὅστις τρώγει ἄνθρακας ἀναμμένους. Πωληταὶ, μὲ βαμβοκάλαμα ἐπὶ τῶν ὤμων φέροντες εἰς τὰς ἄκρας αὐτῶν κάδους ἠρτημένους ἰσοστάθμως, προσέφερον μετὰ κραυγῶν μεγάλων τὰς ἐντὸς πραγματείας των. Καὶ πλῆθος κουρέων φέροντες ἐλαφρὰς ἕδρας, καὶ λεκάνας περιεφέροντο διακοινοῦντες τὴν παρουσίαν αὐτῶν διὰ τῆς κλαγγῆς τῆς λεκάνης —Κρεωπῶλαι μὲ τεμάχια τοῦ σεσηπότος σχεδὸν κρέατος, ὅπερ οἱ διαβάται δὲν ἠγόρασαν ἀπὸ τῶν κρεωσφαγείων, Μωαμεθανοὶ ἐρυθρᾶ καλύμματα φέροντες, γυμνόχειρες, ἐψιμμυθιωμέναι Κινέζαι, μὲ μαύρους πέπλους περὶ τὰ μέτωπα, αὐτοὶ ὅλοι συνεκρούοντο, συνεσωρεύοντο, καὶ μεταξὺ, ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἀντήχει ὡς βαρὺ ὑποχθόνιον τὸ κλάγγισμα ὑπερμεγέθους κώδωνος ἀπὸ τοῦ ὕψους λόφου τινὸς τοῦ Πεκίνου, ὅμοιον μὲ τὴν φωνὴν πνεύματος προκαλοῦντος τὴν γήϊνον τύρβιν.

Ἀναχώρησις εἰς Ταρταρίαν.

Αἴφνης, *ὠλόλυξαν* αἱ σινικαὶ σάλπιγγες· οἱ τοξόται ἤρχισαν νὰ καλπάζωσιν, ἡ δὲ ἅμαξα τοῦ Πρέσβεως τοὺς ἠκολούθει, καὶ εἵποντο αὐτῷ ἁμαξίων μεγάλη σειρὰ, ἀχθοφόροι, καὶ ἱππεῖς κατὰ μακρὰν δὲ γραμμὴν συνεκινήθη ἅπας ὁ ὄχλος τῆς ἀνατολικῆς Πύλης τοῦ Πεκίνου.

Ἡ ὁδοιπορία ἐγίνετο διὰ τῆς ἀπεράντου γονίμου πεδιάδος τῆς περικυκλούσης πανταχόθεν τὸ Πεκῖνον, μεταξὺ ἰτεῶν κατὰ μακρὰς δενδροστοιχίας ἐκτεινομένων — Κοιμητήρια ἐστεμμένα ἐξ αἰγείρων, ποῖμναι παχύτατα ἔχουσαι πρόβατα, σχοινοτενεῖς σειραὶ καμήλων, ἃς ἦγεν εἷς ἡγέτης μόνος, κομίζουσαι ἄνθρακας εἰς τὴν μητρόπολιν, μεγάλα παράθυρα ἀφ' ὧν ἠρτῶντο διὰ σχοινίων ταβάκου φυτεῖαι εἰς ἐλεύθερον ἀέρα ἕνεκα τοῦ ἀβρόχου οὐρανοῦ τῆς Σινικῆς, ἐκόλαζον πάντα ταῦτα τὸ λεῖον τῆς πεδιάδος· ἤδη δὲ καὶ πρὸς τὸ δυτικὸν ἀνεδύοντο τὰ ταταρικὰ ὄρη ἀλλὰ καὶ τῆς ὁδοιπορίας αἱ ἡμέραι καθίσταντο βραχεῖαι, διότι ἵπποι καὶ ἀχθοφόροι δὲν ἠλλάχθησαν, ἔληγον δὲ πάντοτε εἰς ἕνα τῶν αὐτοκρατορικῶν οἴκων εὑρισκομένων κατὰ διαστάσεις ἐπὶ τῆς λεωφόρου τοῦ Πεκίνου μέχρι τῶν ὁρίων τῆς Ταταρίας, ὅπως ὁ Μονάρχης εὐχερῶς ὁδοιπορῇ, ἀναπαυόμενος εἰς ἴδιον ἑαυτοῦ οἶκον. Κατὰ δὲ τὴν τρίτην ἡμέραν ἡ πρόσω χώρα παρίστατο ἤδη ὀρεινὴ, ἡ μυρμηκίασις τῶν κατοίκων ἠφανίσθη, ἀλλ' αἱ σκηνογραφίαι ἐξετυλίσσοντο ὡραιότεραι καὶ μυθιστορικώτεραι — Ἵπποι ἄγριοι, καὶ αἴγαγροι ἀνεῤῥιχῶντο τῇδε κἀκεῖσε ἐπὶ τῶν ὀρέων τὰ νῶτα, καὶ οἱ δραστικοὶ Σίναι ἀνεῖρπον ἐπὶ τῶν ἀποτόμων χειλέων τῶν ἀβύσσων, ὅπως εὕρωσι σπιθαμὴν χώματος πρὸς καλλιέργειαν, καὶ διὰ προφανοῦς κινδύνου τῆς ζωῆς διὰ σχοινίων εἰς τὰ πλευρὰ τῶν βράχων κρεμάμενοι ἀπὸ τοῦ ὕψους, κερδίσωσι τὴν ὕπαρξίν των.

Τὴν αὐγὴν τῆς τετάρτης ἡμέρας ἐφάνη, μακρὰν κατὰ τὸ πλευρὸν τῶν μεμακρυσμένων ὀρέων, σειρὰ, ἢ γραμμὴ στενὴ ἑλικώδης πως, ἐμφερὴς πρὸς τὰς φλέβας τοῦ κουαρκίου (εἴδους ὀρυκτοῦ) κατὰ τὰ ὄρη τῆς Σκωτίας, ἀνώμαλος μόνον κατά τι — Εἰς τὴν γραμμὴν ταύτην, ἀνερχομένην μέχρι τῶν κορυφῶν τῶν ὀρέων, ἐφάνησαν τέλος ἀετώματα καὶ πύργοι κατὰ διαστάσεις ὑψούμενα, ἐναἷς ἀδύνατον ἦτο νὰ κτισθῶσι.

Ἦτο λοιπὸν τὸ περιβόητον τεῖχος τῆς Κίνας τὸ διαστέλλον αὐτὴν ἀπὸ τῆς Ταταρίας. Τὸ κτίσμα τοῦτο κατὰ τὸ μῆκος τῶν ῥάχεων τῶν λόφων παρατεινόμενον, ἀνέρπον ἐπὶ τῶν ὑψίστων κορυφῶν τῶν ὀρέων, ἐκεῖθεν εἰς τὰς βαθυτάτας κοιλάδας κατερχόμενον, ποταμοὺς ὑπερπηδῶν διὰ τόξων, διπλασιαζόμενον δὲ καὶ τριπλασιαζόμενον πρὸς ὀχύρωσιν σημαντικῶν θέσεων, καὶ ἀνὰ πᾶσαν ἑκατοστυΐα βημάτων πύργους καὶ γιγαντώδεις προμαχῶνας ἐπιδεικνύμενον, κατέπληξεν ὅλους διὰ τοῦ μεγαλείου τοὐλάχιστον, καθ' ὃ δυσχέρειαι ὑπερφυσικαὶ ἥττους ἐδείχθησαν τοῦ θνητοῦ, ὅστις χώρας ὅλας ἀνέσπασε, καὶ κορυφὰς ἀνήγειρε πεντακισχιλίους πόδας ὑπὲρ τὴν γῆν. Καὶ ἡ σειρὰ αὕτη τῶν ὀχυρωμάτων διήκουσα ἐπὶ χιλίων διακοσίων ἀγγλικῶν λευγῶν, ἄνευ ὑστερωτέρας ἐπισκευῆς, ἢ προσθήκης, διαρκοῦσα δισχίλια ἤδη ἔτη, ἐφαίνετο τοσούτῳ πεισματωδῶς πολεμοῦσα τὸν χρόνον, ὅσῳ καὶ οἱ φυσικοὶ ὄγκοι τῶν βράχων καὶ τῶν ὀρέων, ἅτινα μεταξὺ Κίνας καὶ Ταταρίας κεῖνται.

Εἴσοδος εἰς Σιχόλ.

Ὁ πρὸς ὃν ὅρος τῆς ὁδοιπορίας, τουτέστιν ἡ ταταρικὴ πόλις Σιχὸλ ἡ ἔχουσα τὸ αὐτοκρατορικὸν παλάτιον τῆς ἐξοχῆς, ὑπ' ὀρέων ὑψηλῶν ἀσπιζομένη, παρίστατο ἤδη ὑπὸ τῆς πρεσβείας τὴν ὄψιν. Τέταρτον δὲ ὥρας πρὸ τῆς πόλεως διέταξεν ὁ Μεκαρτνεῦ (ὁ πρέσβυς) στάσιν, καὶ τὴν κατάβασιν ὅλου τοῦ ἀγγλικοῦ προσωπικοῦ ἀπὸ τῶν ὀχημάτων καὶ τῶν ἵππων, ὅπως διαθέσῃ τὴν εἴσοδον κατ' ἐπίσημόν τινα τρόπον.

Ὁ Πάρις ἤρχιζε τὴν γραμμὴν μετὰ τῶν ἀγγλικῶν πυροβολιστῶν· αὐτοῖς εἵποντο οἱ δραγόνες (τάγμα ἱππέων ποτέ. καὶ ποτὲ πεζῶν·) καὶ οἱ πεζοὶ ςρατιῶται, ὑπὸ τὸν ὑπολοχαγὸν Κρέβην· μετ' αὐτοὺς ἤρχοντο ὑπηρέται, μουσικοὶ, ταχυδρόμοι, χειρώνακτες, καὶ οἱ κύριοι τῆς συνοδίας ἀνὰ δύο ὅλοι· εἶτα δὲ ὁ γραμματεὺς τῆς πρεσβείας Στάουντων ἐφέρετο ἐπὶ παλαγκίνας, καὶ τέλος ἤρχετο ἡ ἅμαξα τοῦ πρέσβεως ἐν ἧ

αὐτὸς μετὰ τῆς Ἀραβέλλας καὶ τοῦ νέου Στάουντων ἐκάθητο, ὀχουμένου ὀπίσω τῆς ἁμάξης μειρακίου μαύρου μετὰ πολυτελοῦς τουρκικοῦ ἱματισμοῦ.

Ἡ τάξις αὕτη ἔπρεπε νὰ φανῇ πανυγηρικὴ καὶ πομπώδης, καὶ νὰ ἐπιβάλῃ σέβας εἰς τοὺς Κινέζους· ἀλλὰ τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐπέτυχε κάκιστα· διότι ἂν καὶ τὸ στρατιωτικὸν σεβασμοῦ θέαν παρεῖχε, ἂν καὶ οἱ κύριοι τῆς συνοδίας ἐπεφάνησαν μεθ' ὅλης τῆς ἀξιοπρεπείας τῆς τάξεώς των, οἱ δὲ ὑπηρέται πομπωδῶς ἐχώρουν ἐν ταῖς καλλίσταις αὐτῶν ζολαῖς, οἱ λοιποὶ ὅμως ἐπαρουσιάζοντο ὑπὸ μορφὰς καθόλου σπανίας καὶ ἄλλο προσάλους. Οἱ μὲν εἶχον περιφερεῖς οἱ δὲ τρικώχους πίλους, ἄλλοι δὲ πλέον κακόζηλα ἔτι σκιάδια — Ὑποδήματα, ὑποδημάτια, σανδάλια μὲ ποικιλοχρόους ἐμβάδας, καὶ ὡς ἔπος εἰπεῖν, κατ' ἐλάχιστον δὲν ὑπῆρξε μεταξὺ αὐτῶν ὁμοιόμορφον, ἐκτὸς ἂν τοῦτο ὑποτεθῇ, πρὸς μεγαλήτερον ἀτύχημα, εἰς τὰ ῥάκη καὶ τὰς ἐσθῆτας καὶ τὰ περίστηθα ἅτινα ὅλα εἰς οὐδένα ἤθελον ν' ἁρμόσωσι.

Περικυκλωμένη ἀπὸ κύματα θεατῶν, ἐν οἷς εὑρέθησαν πλῆθὺς Λαμῶν ἢ ἱερέων κίτρινα φορούντων μὲ μεγάλους περιφερεῖς κιτρίνους πίλους, καὶ μὲ κωδωνίσκους εἰς τὰς χεῖρας, ἡ πρεσβεία ὑπεδέχθη μετὰ στρατιωτικῶν ἐνδείξεων σεβασμοῦ, καὶ τῇ ὥρισαν πρὸς οἴκησιν σειρὰν οἰκοδομῶν, ἥτις ἀπὸ τῆς νοτείου ἄκρας τοῦ Σιχὸλ ἐξετείνετο ἐπὶ τῶν ἀναχωμάτων ὁμαλῆς ῥάχεως λόφου καὶ τ' ἀναχώχωματ' αὐτὰ συνείχοντο διὰ πλατέων βαθμίδων γρανίτου. Τὸ ὅλον δ' ἦτον εὐρύχωρον κ' εὔχρηστον, καὶ καλὴν εἶχε θέαν ἐπὶ τῆς πόλεως, τῶν Ταταρικῶν βουνῶν, δροσερὸν ἐκπεμπόντων ἀέρα, καὶ τὸν κῆπον ἀναριθμήτων δένδρων ὡς εἰ τὸ οἴκημα ἦτο θερινὰ ἀνάκτορα μετὰ κήπου ἡδονῆς καὶ φαιδρότητος, ὅπου τῆς Κίνας οἱ ἀρχαῖοι κατῴκουν ἡγεμόνες. — Ἑκατοντάδα ποδῶν ὑψηλή, ξενὴ πρὸς τὰ κάτω, παχεῖα πρὸς τ' ἄνω ἐπὶ ὅρους ἐντὸς κοιλώματος, φυσικὴ στήλη, ἥτις ἐξέχεεν ἀπὸ προεχόντων μικρῶν βράχων χειμάῤῥους βροντῶντος ὕδατος, καθίστα τελείαν τὴν μοναδικότητα τῆς ὡραίας ἐκείνης ἀγροτικῆς σκηνογραφίας.

Ἀκρόασις παρὰ τῷ Αὐτοκράτορι.

Τὴν ἐπαύριον, τὴν τρίτην ὥραν πρὸς βαθὺν ὄρθρον, τὸ συνηθροισμένον προσωπικὸν τῆς πρεσβείας ἐτακτοποιεῖτο ἐν ταῖς αὐλαῖς, ὅπως ἐξακολουθήσῃ τὴν πορείαν του ἀπὸ Σιχὸλ εἰς τὸν αὐτοκρατορικὸν οἶκον — καὶ Σεπτεμβρίου ἤδη ὄντος, ἐπέκειτο σκότος ἔτι, ὡστ' οὐδεὶς ἠδύνατο ν' ἀναγνωρίσῃ τὸν ἄλλον, ὁ δὲ ἀντισυνταγματάρχης Βενσὼν, μετὰ κόπου μεγάλου ἐνήργει νὰ φέρῃ εἰς τάξιν τινὰ τοὺς ὑπ' αὐτόν.

Ὁ λόρδος πρέσβυς, φέρων πλουσίως ἐστιγμένον ἐπενδύτην ἐξ ἐλαιοχρόου σκοτεινοῦ μεταξοπτίλου, μὲ τὸν ἐκ πολυέδρου ἀδάμαντος ἀστέρα, τὴν ταινίαν, τὸν μέγαν μανδύαν καὶ τὸν πτερωτὸν πίλον τοῦ τάγματος τοῦ Βὰθ, ἀνέβη τὴν παλαγκίναν του· αὐτῷ δὲ εἵπετο ἐπ' ἄλλης ὁ γραμματεὺς τῆς πρεσβείας Σταουντὼν, ὅστις εἰς τὸν αὐλικὸν αὐτοῦ ἱματισμὸν ἤνωσε καὶ τὸν πορφυροῦν μανδύαν, καὶ τὸ ἐκ μαύρου μεταξοπτίλου κεφαλοκάλυμμα τοῦ Doctoris juris (διδάκτορος τῆς νομικῆς), διότι δικαίως ἠδύνατο νὰ ἐνδυθῇ τὸ ἀξίωμα τοῦτο, καὶ διότι ἐπίστευεν, ὅτι τὸ ἔνδυμά του θὰ ἦτον ἐπιβλητικὸν εἰς χώραν ὅπου ἡ παιδεία εἰς βαθμὸν ὑψηλὸν ἐδρεύει.

Ἡ ἔναρξις τῆς πορείας ἐπηύξησε τοὺς κόπους τοῦ Βένσωνος διὰ τὴν τακτοποίησίν της — Οἱ μουσικοὶ οἱ στρατιῶται, οἱ πλουσίας ἐπιῤῥάπτους σειρὰς φέροντες ὑπηρέται, μὲ τὰς λευκὰς ἐκ σηρικοῦ ἐμβάδας των, ἔπρεπεν ἐν μεγάλῃ ἐπισημότητι καὶ πομπῇ νὰ προβῶσι τῆς παλαγκίνας τοῦ πρέσβεως, ἀλλ' οἱ σίνικοι ἀχθοφόροι τόσῳ ταχὺ προέτρεχον μὲ τὰ φορτία των, ὥστε οἱ τῆς παρατάξεως ἀντὶ νὰ χωρήσωσι πρῶτοι, μόλις ἠδύναντο σπεύδοντες νὰ βαδίσουν ἐπὶ τὰ ἴχνη ἐκείνων· ἀλλ' ὅπως τὸ δυσύχημα καταῃ τέλειον, διέκοψεν αἰφνης τὸ μεγαλοπρεπὲς μάρσ ὅπερ οἱ Ἄγγλοι μουσουργοὶ ἔπαιζον, καταπληκτική τις ἀγέλη σινικῶν ὄνων, χοίρων καὶ σκύλων — Ἐν ἀκαρεῖ ἡ ἀλαζὼν συνοδεία εὑρέθη μεταξὺ τῶν ἀστείων αὐτῶν ζώων γρυζόντων, ὀγκαζόντων καὶ συνθλιβομένων ἐπὶ τοῦ προστυχόντος· ἔδραμον δὲ οἱ ἔφιπποι καθόλου ἐν μεγίστῃ ἀταξίᾳ, καὶ οἱ λοιποὶ πρὸς τούτοις, ὅπως φέρωσι τὴν παλαγκίναν τοῦ πρέσβεως ὅστις ἐν τῷ μεταξὺ ἐπήδησεν ἀξιοσημείωτόν τι πήδημα.

Τέλος, τὴν πέμπτην ὥραν ἔφθασαν, περίῤῥυτοι ὅλοι ὑπὸ ἱδρῶτος, καὶ πεισμονῆς ἔμπλεοι, εἰς τὸ Αὐτοκρατορικὸν ἀνάκτορον, ὅπου πᾶσα θέσις ἀνέκαθεν ἔβριθε περιέργων Κινέζων — ὁ Μακάρτνεῦ ὑπεδέχθη ἀπὸ τοὺς Σάου-Τὰ-Τσὶν, καὶ τὸν Βὰν-Τὰ-Τσὶν, ἔστειλεν ὀπίσω εἰς Σιχὸλ στρατιώτας καὶ ὑπηρέτας, καὶ μετὰ τῆς συνοδίας αὐτοῦ ὡδηγήθη εἰς τὸν ἡγεμονικὸν κῆπον, διὰ νὰ περιμείνῃ ἐκεῖ τὸν αὐτοκράτορα ἐλευσόμενον· ἡ σκηνὴ δὲ, ὅπου εἰσήχθη, ἦτο κατακόσμητος ἐν θαυμαστῇ φιλοκαλίᾳ ἀπὸ ἀσιατικὰ κ' εὐρωπαϊκὰ μολυβδόλα καὶ ξίφη.

Πανταχόθεν συνεσωρεύοντο Μανδαρῖνοι μὲ τὰ ἐρυθρᾶ των πιλοκομβία· καὶ τὰ Ταὼ πτερὰ, ἅτινα μέχρι τριῶν ἀριθμούμενα ἠρτῶντο ἀπὸ τῶν Πίλων, διὰ μικρῶν σωλήνων ἐξ ἀχάτου, ἀπεδείκνυον τὸ ἐπίσημον τοῦ ὁμίλου, οὗτινος μεταξὺ εὑρίσκετο ὁ πρέσβυς.

Τῆς σινικῆς ἐθιμοταξίας εἶναι καὶ ἡ μακροχρόνιος προσδοκία τοῦ αὐτοκράτορος. Τέλος δὲ, κατὰ μέσην σχεδὸν ἡμέραν, ἡ ἄφιξίς του ἀνηγγέλθη διὰ τοῦ ἀποτροπαίου θορύβου τῶν σινικῶν μουσικῶν ὀργάνων.

Ὄπισθεν ὑψηλοῦ, ἀποκρήμνου, δασώδους λόφου προέκυψεν ἡ παλαγκίνα τοῦ αὐτοκράτορος, φερομένη ἀπὸ εἴκοσι μανδαρίνους τῆς πρώτης τάξεως — ὁ αὐτοκράτωρ, μέγας, ἡγεμονικὸς γέρων μὲ πρόσωπον ταταρικὸν φρόνησιν καὶ φαιδρότητα ἐμφαῖνον, ἔφερεν ἐσθῆτα στρικοῦ, χρώματος αὐτοκρατορικοῦ χρυσοκιτρίνου. Ἐπὶ τοῦ στήθους αὐτοῦ ἤστραπτεν ὁ πεντάπους χρυσοῦς δράκων, ὅστις μόνον εἰς τὸν Ἡγεμόν' ἀνήκει, καὶ τὸν σηρικὸν μαῦρον πίλον του ἐστόλιζεν ὑπερφυὴς μαργαρίτης, μόνος κόσμος ὃν ἔφερε — περικυκλωμένος ὑπὸ σωματοφυλάκων, μεγιστάνων, κομιστῶν σημαιῶν καὶ ἀνθηλίων, καὶ μουσουργῶν, διευθύνθη φερόμενος εἰς εὐρείαν, μεγαλοπρεπῆ σκηνὴν, ἥτις, ὡρισμένη πρὸς ἀκρόασιν τῶν πρέσβων, ἐστηρίζετο ἐπὶ στηλῶν ποικιλογράφων, στιλπνῶν καὶ χρυσοπάστων.

Ὁ λὸρδ Μακαρτνεῦ ὡδηγήθη εἰς τὴν σκηνὴν τῆς ἀκροάσεως· μόνοι δὲ ὁ Στάουντων μετὰ τοῦ υἱοῦ του, κρατοῦντες τὰ κράσπεδα τοῦ μακροῦ μανδύα του, καὶ ὁ διερμηνεὺς Πλούμπης ἐπετράπη νὰ τὸν ἀκολουθήσωσιν· οἱ λοιποὶ κύριοι τῆς συνοδίας ἔπρεπε νὰ μείνωσιν ἔξω τῆς σκηνῆς τῆς ἀκροάσεως· ὁ Αὐτοκράτωρ ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ θρόνου. Ὁ δὲ Χὸ-Τσοὺγγ-Τὰγγ καὶ δύο ἔτι ἀνώτεροι ὑπάλληλοι τῆς αὐλῆς ἦσαν γονυκλιτεῖς παρὰ τὸ πλευρόν του. Οἱ Πρίγγιπες τοῦ Αὐτο-

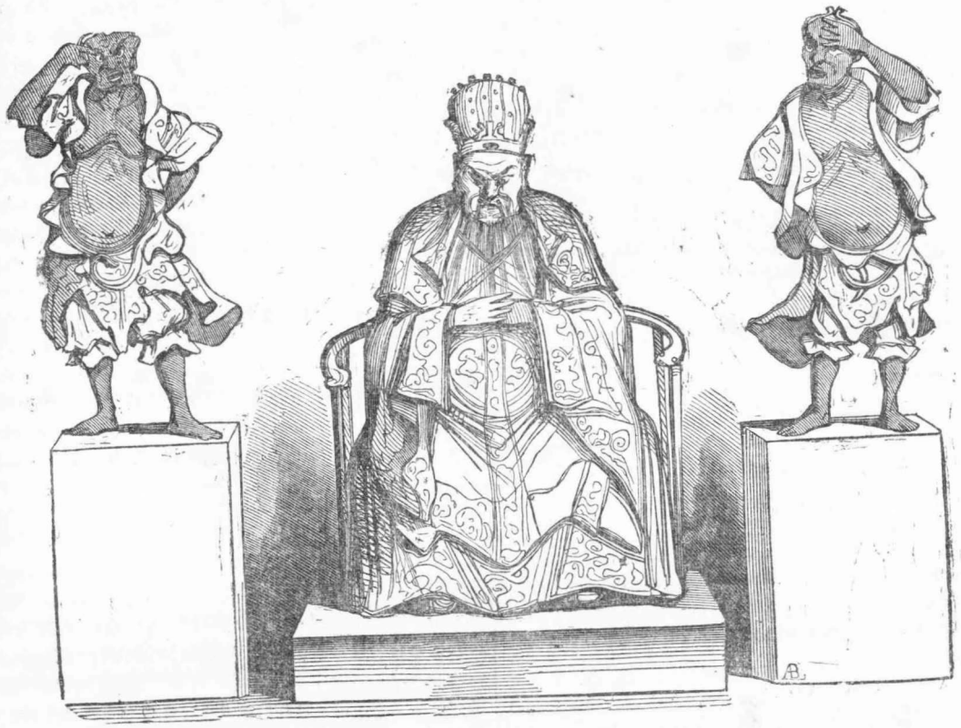

Ο ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ.

κρατορικοῦ οἴκου, οἱ ξένοι ἡγεμόνες καὶ οἱ πρῶτοι λειτουργοὶ τοῦ κράτους ἵσταντο κύκλῳ παρὰ τοὺς τοίχους τῆς σκηνῆς εἰς τὰς ὡρισμένας αὐτῶν θέσεις.

Ὁ πρόεδρος τοῦ προσωπικοῦ ἐπὶ τῆς ἐθιμοταξίας ἦλθεν εἰς προϋπάντησιν τοῦ πρέσβεως, καὶ προηγηθεὶς αὐτοῦ τὸν ἔφερεν εἰς τὸ ἀριστερὸν τῶν βαθμίδων τοῦ θρόνου, θέσιν τῆς τιμῆς λογιζομένην παρὰ Σίναις.

Ὁ λὸρδ Μακαρτνεῦ ὕψωσεν ἀξιοπρεπῶς μὲ τὰς δύο χεῖρας ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν, τὴν μεγάλην τετράγωνον ὑπὸ λιθοκολλήτων πλουσίως κεκοσμημένην χρυσῆν θήκην, ἥτις ἐσώκλειε τὴν πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα ἐπιστολὴν τοῦ βασιλέως τῆς Ἀγγλίας, καὶ οὕτως ἔχων ἀνέβη τὰς βαθμίδας κ' ἐπαρουσίασε τὴν θήκην εἰς τὸν ἡγεμόνα κλίνων τὸ γόνυ καὶ προσφωνῶν βραχύ τι λογίδριον.

Ὁ κυριάρχης ἔλαβεν αὐτὴν, ἐκπληττομένων ὅλων τῶν παρόντων, ἰδίαις χερσὶν, ἐκφράζων τὴν εὐχαρίστησίν του, ὅτι ὁ βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας διὰ πρεσβείας καὶ τόσῳ πολυτίμων δώρων ἔδιδε σημεῖον τῆς πρὸς αὐτὸν ὑπολήψεως καὶ φιλίας, διεβεβαίωσε τὸν πρέσβυν περὶ τῶν ἀμοιβαίων φιλικῶν αἰσθημάτων του, καὶ εἶπεν ὅτι ἐλπίζει καλὴν τὴν συγκοινωνίαν τῶν ὑπηκόων τῶν δύω ἐπικρατειῶν.

Εἶτα ἐπελάβετο ὁ αὐτοκράτωρ πολυτίμου λίθου μακροῦ ἕνα πόδα, εἰργασμένου δὲ εἰς σκήπτρου σχῆμα, καὶ κειμένου ἀνέκαθεν παρὰ τῷ θρόνῳ ὡς εὐδαιμονίας ἔμβλημα καὶ εἰρήνης, καὶ προσέφερεν αὐτὸν εἰς τὸν πρέσβυν ὡς τὴν πρώτην ἀντιδωρεὰν διὰ τὸν βασιλέα του.

Μέχρι τοῦδε ἡ συνδιάλεξις ἐγένετο διὰ τοῦ διερμηνέως, ἀλλ' ὁ αὐτοκράτωρ αἰσθανόμενος τὴν ἀμηχανίαν ταύτην, ἠρώτησε τὸν Χὸ-Τσοὺγγ-Τὰγγ ἂν τις ἐκ τῆς πρεσβείας ὡμίλει τὴν σινικήν.

Ὁ διερμηνεὺς ἐπαρουσίασε τὸν νέον Στάουντων παῖδα δεκατριετῆ ὡς τὸν μόνον, ὅστις προήχθη εἰς τὴν γλῶσσαν ταύτην· ὁ αὐτοκράτωρ παρήγγειλε νὰ πλησιάσῃ ὁ παῖς εἰς τὸν θρόνον, καὶ τὸν προὐκάλεσε νὰ ὁμιλήσῃ σινιστὶ — ἡ κρισις τοῦ μειρακίου εὐηρέστησε τόσῳ τὸν Μονάρχην, ὥστ' ἔλαβεν ἀπὸ τῆς ζώνης του βαλάντιον ἐν ᾧ ἐφόρτιζε νὰ βάλλῃ τὰ φοινικοκάρυά του, καὶ τοῦ τὸ ἐδώρησεν· ἡ αὐτοκρατορικὴ δ' αὕτη δωρεὰ μικρᾶς τιμῆς ἦτον ἀξία· ἐπὶ τοῦ κιτρίνου σηρικοῦ τοῦ βαλαντίου ἦσαν χρυσόστικτοι ὁ πεντάπους δράκων καὶ ταταρικοί τινες χαρακτῆρες — ἀλλ' ἀπὸ τῆς χειρὸς τοῦ αὐτοκράτορος προερχομένη ἐξισοῦτο μὲ τὴν ταινίαν εὐρωπαϊκοῦ τινος τάγματος, ἡ δὲ περίπτωσις ὅτι τὸ ἴδιον αὐτοῦ βαλάντιον ἦτο, μετέβαλλεν αὐτὸ εἰς σῆμα ἰδιαιτέρας προσωπικῆς εὐνοίας, ἥτις διήγειρε μεταξὺ τῶν πρωτίστων Μανδαρίνων τὴν ὑπόληψιν, τὴν ἀγάπην, καὶ ἴσως αὐτὴν τὴν ζηλοτυπίαν.

Ἡ ἀκρόασις τῶν Ἀγγλων ἐπεραιώθη. — Ἤδη δ' ἐπαρουσιάσθησαν εἰς τὸν αὐτοκράτορα πρέσβεις ἐκ Πε-

γοῦ καὶ Μωαμεθανοί τινες ἀτὸ τῆς Κασπίας θαλάσσης — ὤφειλον ὅμως οὗτοι νὰ προσέλθωσι κατὰ τὴν δεξιὰν πλευρὰν, καὶ νὰ τελέσωσι καθ' ὅλας τὰς διατυπώσεις τὴν προσκύνησιν τοῦ Κοτοῦ, σκηνὴ, ἥτις ἐπροξένησεν εἰς τοὺς Ἄγγλους θριαμβευτικόν τι μειδίαμα.

Μεταξὺ δὲ, ὁ πρέσβυς μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν ὠδηγήθη εἰς πλουσίους ἀνακλιντῆρας, ἐπὶ τὸ εὐώνυμον τοῦ θρόνου — ἐκάθησαν ἐκεῖ ὡσαύτως καὶ οἱ λοιποὶ πρίγγιπες καὶ Μανδαρῖνοι κατὰ σειρὰν τῆς τάξεώς των ἐγγύτερον ἢ ἀπώτερον τοῦ θρόνου — ἀνέκαθεν διὰ δύο ξένους ἦτο παρατεθειμένη μικρὰ τράπεζα καλυμμένη ἀπὸ κίτρινον σηρικοῦ πέπλον — Ἅμα δὲ πάντες ἐκάθησαν, οἱ πέπλοι τῶν τραπεζῶν ἀφῃρέθησαν, καὶ ἰδοὺ ἐπ' αὐτῶν πυραμίδες παροψίδων καὶ φιαλίων τεχνηέντως ἐπ' ἄλληλα κειμένων, καὶ περιεχόντων ποικιλίαν μεγάλην ἐδεσμάτων καὶ ὀπωρῶν. Πρὸ τοῦ αὐτοκράτορος ὡσαύτως ἔκειτο τράπεζα, ὅλαι δ' αἱ πυραμίδες καὶ τὰ φιάλια, ὅσα προσήγοντο αὐτῷ, τῷ προσεφέροντο καθ' ὃν τρόπον ὁ Μακαρτνεὺ προσέφερε τὴν χρυσῆν θήκην.

Διαρκοῦντος τοῦ ἰδιαιτέρου τούτου διπλωματικοῦ γεύματος, σιγὴ θαυμαστὴ ἐπέκειτο, κ' ἐπισημότης ἐντὸς τῆς σκηνῆς, ὥστε θρησκευτικὴ εὐλάβεια, θὰ ἔλεγες ὅτι, ἦτον. Οὐδεὶς ξένος συνωμίλει μετὰ τοῦ ἄλλου. Χωρὶς δὲ ν' ἀκουσθῶσι, καθὼς τὰ πνεύματα, ἔφερον οἱ ὑπηρέται τὰ τῆς τραπέζης, καὶ οὕτω τὸ κυριώτερον, κατὰ τὴν διπλωματικὴν τελετὴν ταύτην ἦτον ἡ ἤρεμος ἀξιοπρέπεια, καὶ ἡ ἀφελὴς ἐπισημότης ἀνατολικοῦ μεγαλείου, ὅπερ πᾶσα Εὐρωπαϊκὴ ἀπολέπτυνσις ἀκόμη δὲν ἔφθασε.—

Ὁ Αὐτοκράτωρ ἐδείκνυε μεγάλην εὔνοιαν, καὶ ἀδιαλείπτως ἤθελε νὰ προσφέρῃ τιμὰς πρὸς τοὺς Ἄγγλους αὐτοῦ ξένους—Διαρκοῦντος τοῦ γεύματος τοῦς ἔπεμψε διαφόρους παροψίδας ἐκ τῆς τραπέζης του, κατὰ τὸ τέλος δὲ ἐκάλεσε τὸν Μακαρτνεὺ παρ' αὐτῷ καὶ διὰ τῆς ἰδίας χειρὸς τῷ προσέφερε φιαλίδα θερμοῦ οἴνου. Ἐρωτήσας δὲ περὶ τῆς ἡλικίας τοῦ βασιλέως τῆς Ἀγγλίας ἐπυνθάνθη εὐνοϊκώτατα, ὅπως ὁ Ἄγγλος Μονάρχης τὸν φθάσῃ κατὰ τὴν ἡλικίαν, καὶ κατὰ τὸ ὀγδοηκοστὸν πέμπτον ἔτος χαρῇ εἰσέτι ὑγείαν ἐντελῆ ὡς αὐτός. Καὶ ταῦτα λέγων, ὕψωσε τὴν τράπεζαν καὶ προσέθη, μὲ τὸ βαθὺ αὐτοῦ γῆρας, εὐθὺ καὶ βεβαίῳ τῷ βήματι, ἄνευ παραμικροῦ σημείου ἀδυναμίας, πρὸς τὸν ἑδροκομιστὴν, ὅστις τὸν ἀνέμενεν. Ὁ δὲ Μακαρτνεὺ ἐπελπισθεὶς διὰ τῆς προφανοῦς ταύτης εὐνοίας καὶ προσδοκῶν ἐντεῦθεν τὰς ἀρίστας συνεπείας τῆς πρεσβεύσεως, μετέβη εἰς τὴν πόλιν τῆς διαμονῆς του.

Ἑορτὴ τῶν γενεθλίων τοῦ Αὐτοκράτορος.

Μεταξὺ τούτων ἐπῆλθεν ἡ ἑορτὴ τῶν γενεθλίων τοῦ Αὐτοκράτορος. Ὁ πρέσβυς προσεκλήθη εἰς αὐτὴν ἐπισήμως, καὶ μετέβη κατὰ σινικὸν ἔθος περὶ τὸν ὄρθρον εἰς τ' ἀνάκτορα. Οἱ αὐλικοὶ ὅλοι συνῆλθον εἰς ἀπέραντον αἴθουσαν καὶ διὰ σημείου δοθέντος εἰσῆχθησαν εἰς ἄλλον ναοῦ εἶδος ἔχοντα θάλαμον. Ἐνταῦθα δὲ εὑρέθη σωρὸς μουσικῶν ὀργάνων, μεταξὺ ὧν καὶ σειραὶ πολλαὶ κυλινδροσχήμων κωδώνων μεγέθους ὑπερφυοῦς κρεμαμένων ἐν μέσῳ στιλπνῶν ὡραίων στηλίσκων. Ὄργανα τρίγωνα ἐφαίνοντο ὡσαύτως ἠρτημένα κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν. Τὸν ἦχον τῶν ὀργάνων τούτων συνῴδευε χορὸς εὐνούχων ἄδων βραδέως καὶ μὲ τρόπον ἐπίσημον ὕμνον τινα. Οἱ δὲ ἡμιάνδρες οὗτοι διετήρουν τόσον ἐντελῶς τὴν φωνὴν των εἰς τὴν φυσικὴν αὐτῆς ἰσχὺν, ὥστε κατ' ἀπόστασίν τινα ἀπετέλει αὕτη καθαρᾶς ἁρμονίας ἦχους. Ὁξὺ κλυγγίζοντες ἦχοι κυβέλιοι (Κυβέλης ἦχοι—κλαγγὴ διὰ τύψεως μεταλλικῆς ἀσπίδος ἢ ἄλλου μεταλλίνου σκεύους) ὡδήγουν αὐτοὺς εἰς τὴν μετάβασιν ἀπὸ τῆς μιᾶς στροφῆς τῶν ἤχων εἰς τὴν ἄλλην, τὸ δὲ ὅλον μεγάλην τινὰ δρᾶσιν ἐπέφερε—Τῆς μουσικῆς διαρκούσης ἐξετελέσθη ἡ δέησις Κοτοῦ διὰ τῶν ἐννέα πλήξεών της ἐπὶ τοῦ μετώπου κατὰ τὸ δοθὲν σύνθημα ἐννεάκις ὑπὸ τῶν παρόντων ὅλων. — Οἱ δὲ Ἄγγλοι κατὰ τὴν δέησιν ταύτην ἔκαμον βαθείας τινὰς κλίσεις πρὸς τὸ ἔδαφος, ἐνῷ ὁ Αὐτοκράτωρ, ἴσα καὶ Θεὸς οὕτω τιμώμενος, ἔμεινεν ὡς Θεὸς ἀόρατος καθ' ὅλην τὴν τελετήν.

Διὰ τὸ εἶδος τῆς ἐντυπώσεως, ἣν ἡ ἐπισημότης αὕτη ἐνέπνευσεν εἰς πάντα χαρακτῆρα, οὐδεμία εὐθυμία ἐπῆλθε κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν, ἀλλὰ τὸ πᾶν διωργανίσθη ἐπὶ τὴν ὑστεραίαν, καὶ οἱ Ἄγγλοι ὠφελήθησαν ἐκ τῆς ἀδρανείας ταύτης νὰ θεωρήσωσι τὸ μέγα τῆς ἐπικρατείας τέμενος τοῦ Φὸ, Πὰ-τὰ-λὰ καλούμενον.

Μέγα τετράγωνον οἰκοδομῶν ἑκατοντάπηχυ καθ' ἑκάστην πλευρὰν, ἐνέκλειε τὸ καλούμενον χρυσοῦν παρεκκλήσιον — ἐν τῷ μεταξὺ τῆς αὐλῆς ἀπήστραπτον πλείους ἢ πεντακόσιοι κολοσσαῖοι χρυσόπαστοι στύλοι ἀνδριάντες τεθνηκότων λαμῶν, οἵτινες ἐβίωσαν ἐν καθαρᾷ ἁγιωσύνῃ· ἐξ αὐτῶν τινες παρίσταντο εἰς ἀσκητικὴν ὀχληρὰν θέσιν πάθους, καθ' ὃ τὸ λοιπὸν τῆς ζωῆς των διήγαγον περὶ τῶν θείων μόνον ἀναλογιζόμενοι· εἰς τὸ παρεκκλήσιον ἐκάθηντο ὀκτακόσιοι (ζῶντες) λάμαι φέροντες ῥοδοκόκκινον καρακάλλιον (κουκοῦλαν) ὡς οἱ φραγκισκανοὶ, καὶ μεγάλους ῥόδων στεφάνους περὶ τὰ σκέλη των κατὰ γῆς ἁπλωμένα, καὶ ἦδον μὲ βαρεῖαν ὑπόκωφον φωνὴν ἄσματα πρὸς τιμὴν τοῦ Φὸ, τῆς γυναικὸς καὶ τοῦ τέκνου του, ὧν οἱ τρεῖς γιγαντώδεις ἀνδριάντες ἐκ παγίου χρυσοῦ ἦσαν ἐστημένοι ἐπὶ τριῶν πολυτίμων βωμῶν κατὰ τὸ μέσον τοῦ παρεκκλησίου ἐπὶ θέσεως ἐξεχούσης καὶ περικυκλωμένης διὰ χρυσῶν κιγκλίδων. Ὀπίσω δὲ τῶν βωμῶν τούτων εἰς σκοτεινὸν βάθος ἦτο, φωτιζόμενον ἀπὸ χλωμὸν λύχνον ἕνα μόνον, ἀκίνητον, τὸ ἁγιώτατον, οὗτινος ἡ θέα ἐπεπροσθεῖτο διὰ πτώσεως παραπετάσματος, ὅταν ξένων ὀφθαλμοὶ ἀνόσιοι ἐκεῖ ἐπλησίαζον.

Ἡ δευτέρα ἡμέρα τῆς ἑορτῆς τῶν γενεθλίων τοῦ εἰς ἄνθρωπον μεταμορφωθέντος Φὸ διέβη μετὰ πολὺ ἀσυγκρίτως μεγαλητέρου θορύβου—Ὀγδοήκοντα χιλιάδες στρατιῶται ἦσαν ἐν παρατάξει, δώδεκα χιλιάδες Μανδαρῖνοι συνέρρευσαν, καὶ μεταξὺ αὐτῶν οἱ μεγάλοι ὑποτελεῖς τοῦ Κράτους, οἱ ὑπόβασιλεῖς, καὶ οἱ στρατάρχαι, οὓς ὁ αὐτοκράτωρ κατὰ τοιαύτας εὐκαιρίας ἐφρόντιζε νὰ συναγείρῃ περὶ αὐτὸν, τὸ μὲν ἵνα κατασβέσῃ πᾶσαν φιλοδοξίας φλόγα διὰ τῆς λαμπρότητος τῆς κυριαρχίας αὐτοῦ, τὸ δὲ, ὅπως δὶ εὐεργετημάτων καὶ ἀπονομῆς τιμῶν νέων καὶ ἀξιῶν ἰσχυρότερον εἰς ἑαυτὸν τοὺς προσάψῃ—Ἡ ὁμήγυρις αὕτη τῶν ἐπισημοτάτων ξένων ἔδωκεν ἐν τῷ μεταξὺ δὶ ἑαυτὴν τὴν παράστασιν τραγῳδίας τεχνικωτάτης, καθ' ἣν ὅμως ἔλειψεν ὁ ὡραιότερος κόσμος, διότι αἱ κυρίαι κατὰ τοῦ τόπου τὰ ἔθιμα, ἀποκλείονται τῶν τοιούτων συναθροίσεων, ὅπου αὐταὶ εἰσὶν ἡ ζωογόνος φαιδρότης, προσιδιάζουσα εἰς τὰς συναναστροφὰς τὰς συγκειμένας ἐκ τῶν δύω συνάμα φύλων.

Τὴν παράταξιν τῶν στρατιωτῶν συνῴδευον εὐθυμίαι εὐτραπέλοι παντοειδεῖς. Ἀγῶνται ἐταλαντεύοντο, ἀνεπήδων καὶ ὠρχοῦντο ἐπὶ τοῦ σχοινίου, παρετάσσοντο κ' ἐμάχοντο δεικνύοντες καθ' ὅλα ταῦτα ἑτοιμότητα πνεύματος καὶ σώματος εὐστροφίαν, ἣν ποτὲ δὲν θὰ ἤλπιζέ τις ἀπὸ τὰς μακρὰς αὐτῶν ἐσθῆτας, καὶ τὰ βάναυσα ὑποδήματα. Διάφοροι ὅμιλοι κατοίκων τῶν κυριωτέρων ἐπαρχιῶν τοῦ ἀπεράντου κράτους, ὅλοι μὲ τὸν τοπικὸν αὐτῶν ἰματισμὸν, αὐτοσχεδίαζον παντομίμους χορούς. Τούτων εἵπετο μουσικὴ συμφωνία μελῳδιῶν κλυγγισμοῦ βραδέος καθ' ὃ οὐδὲν ἄλλο ἦτο θαυμασμοῦ ἄξιον ἢ τὸ κανονικὸν τοῦ χρόνου (Takt) Μετὰ ταῦτα πολλαὶ ἀνδρῶν ἑκατοντυέες φερόντων ὁμοιοσχήμους ἐλαιοχρόους ἐσθῆτας, καὶ βαινόντων ὑπὸ τὴν λάμψιν ποικίλων λύχνων ὠρχοῦντο παντόμιμόν τινα χορὸν πρὸς τιμὴν τοῦ Αὐτοκράτορος —Ἡ δὲ σινικὴ πυροτεχνία ἐπεδείκνυτο καθ' ὅλην αὐτῆς τὴν λαμπρότητα—Κιβώτιον μέγα ὑψώθη εἰς ἀξιοσημείωτον ἀπόστασιν, κ' αἴφνης ἔπεσεν ἡ βάσις αὐτοῦ (ὁ πάτος) ἀφοῦ σωρὸς χαρτίνων φανῶν ἰσαλλήλων διεσπάρη εἰς τὸ κενὸν, ἡ δὲ φλὸξ ἡ ἐντὸς αὐτῶν ἐκτυλισσομένη κατὰ τὸ κανονικὸν σχῆμά των ἦτο καθαρὰ καὶ εἶχε φῶς ποικιλόχρουν—Αἱ ἀναπτύξεις αὗται τῶν πυροτεχνημάτων ἐπανελήφθησαν πολλάκις ὑπ' ἄλλοῖα σχήματα καὶ χρώματα—Μετὰ τὸ μέγα κιβώτιον ὑψώθησαν πολλὰ ἄλλα μικρότερα, ἅτινα ἐξετυλίχθησαν ὡς κ' ἐκεῖνα, σχηματίσαντα δικτυόσχημόν τι πλέγμα πύρινον μορφῶν διαφόρων κατὰ τας διαιρέσεις αὐτοῦ, καὶ κατὰ πᾶσαν κίνησιν ἀστράπτον ὡς ὁ κεραυνός. Τεχνητὸν ἡφαίστιον μεγίστου κρατῆρος ἐπεραίωσε τὰ πυροτεχνήματα.

Τὸ δὲ τέλος τῆς ὅλης εὐθυμίας ἐγένετο διὰ δράματος τινος θαυμαστοῦ, πρὸ ὃ ἐκλεκτὴ ὁμήγυρις συνεκλήθη καὶ ὁ λὸρδ Μακαρτνεὺ πρὸς τούτοις, μετὰ τῶν πρώτων ἀτόμων τῆς συνοδίας του, εἰς τὸ θέατρον τῆς συζύγου τοῦ αὐτοκράτορος.

Ἡ θήρα τῶν Αἰγάγρων καὶ τοῦ Τίγρεως.

Πρὶν ἢ ὁ αὐτοκράτωρ κατέστη εἰς γῆρας βαθὺ, ἡ ἑορτὴ τῶν γενεθλίων του ἐτιμᾶτο πάντοτε διὰ πολλῶν μεγάλων κυνηγίων, καθ' ἃ ὁ Μονάρχης αὐτοπροσώπως ἐξετέλει τὸ δραστικώτερον ἔργον· ἀλλ' ἀπὸ χρόνου τινὸς ἡ θήρα διὰ τὸν γηραιὸν ἀπέβαλεν ὅλην αὐτῆς τὴν φαιδρότητα, καὶ ἀνέθετο διὰ τοῦτο εἰς τὸν νεώτερον μέγαν Πρίγκιπα τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ὅ,τι ἔπρεπε νὰ γίνῃ διὰ τὴν ἐπισημότησα καὶ τὴν μεγαλοπρέπειαν τῆς αὐλῆς, διότι Ταταροσινικὴ στρατιωτικὴ αὐλὴ ἔχανε τὴν ἐπισημοτάτην αὐτῆς λάμψιν ἄνευ μεγάλων κυνηγίων.

Ὁ Χο-Τσοὺγγ-Τὰγγ διωργάνισεν ὅθεν, μετὰ τὴν ἑορτὴν, μεγάλην θήραν αἰγάγρων, ἣν ἔμελλε νὰ ἐπακολουθήσῃ ἄλλη τοῦ Λάου-Χοὺ ἢ τοῦ μεγάλου ταταρικοῦ τίγρεως. Ἑκατοντάδες πολλαὶ Χιῶν, ἢ ἱπποκόμων, καὶ ἄλλαι τόσαι κυνηγῶν ἐφίππων καὶ πεζῶν προητοιμάσθησαν, καὶ ὅτε ὁ ὑπουργὸς ἀνεπήδησεν ἐπὶ σφριγῶντος ταταρικοῦ ταχυδρόμου (ἵππου) ἐξετυλίχθη ὁ ὅμιλος εἰς πεδιάδα μεγάλην κειμένην πρὸς τὸ βόρειον τοῦ Σιχὸλ καὶ περικυκλωμένην ὑπὸ βουνῶν. Ἡ θήρα δὲ τῶν αἰγάγρων ἠρχήθη. Τὸ κυνηγετικὸν σῶμα, περὶ τοὺς χιλίους ἄνδρας, ἀνεπτύχθη εἰς ἄλυσον περὶ τὰ ἄκρα τῆς πεδιάδος, καὶ προέβαινεν οὕτω περιφερῶς βραδὺ πρὸς τὸ κέντρον. Νεῦμα τοῦ Χὸ-Τζοὺγγ-Τάγγ ἐκράτησε παρὰ τὸ πλευρόν του τὸν Ἴτνερ καὶ τὸν Πάριν, καὶ μετ' αὐτῶν ἔφιππος ὥρμησεν εὐθὺ πρὸς τῆς πεδιάδος τὸ μέσον. Ἅμα δὲ ἀνέβησαν τοὺς πρώτους λόφους ἐντὸς τοῦ εὐρέος τῶν κυνηγῶν κύκλου, ἴδον τοὺς δυστυχεῖς αἰγάγρους, οἵτινες τετρακόσιοι μέχρι πεντακοσίων τὸν ἀριθμὸν, ταχεῖς ὡς ὁ νοῦς, διέτρεχον τῇδε κακεῖσε τὴν πεδιάδα, ἀνιχνεύοντες πανταχοῦ εἰς τὰ ζῶντα καὶ βαθμηδὸν ἀπαύστως ἀποστενοῦντα τὸ διάστημα τείχη ῥῆγμα τι πρὸς ἐκφυγήν. Ἀλλ' ἐχθροὺς πανταχοῦ εὑρίσκοντες ἐπανέστρεφον μὲ τὴν αὐτῆν ταχύτητα, καὶ ἀδιαλείπτως τρέχοντες κατὰ τὰ σημεῖα ὅλα κατεβάλλοντο ὑπὸ τοῦ κόπου. Ἀείποτε δ' ἐγγύτερον συνεστέλλετο ἡ ἄλυσις τοῦ θανάτου, κἀείποτε τῶν αἰγάγρων ἡ ἀγωνία ἐμεγεθύνετο· ὑπὸ τῆς ἀγωνίας δ' αὐτῆς ἐμψυχωθέντες διέρρηξαν τινες ὁρμῇ τὸν κύκλον ἢ διείρπυσαν διὰ τῶν ποδῶν τῶν ἵππων καὶ πάραυτα ἡ ὅλη ἀγέλη συνώρμησεν, ὥστε μόλις ἑκατὸν αἴγαγροι ἔμειναν ἐντὸς τοῦ κύκλου ὅτε πάλιν συνεκλείσθη.

Ἀλλ' ἤρχισαν ἤδη τὸν φόνον τῶν δυστυχῶν πλασμάτων· πυκνὰ ἐξετοξεύοντο τὰ βέλη, οἱ κύνες ἐξωτρύνθησαν ἐπ' αὐτὰ καὶ τὸ δρώμενον καθίστατο ἀληθῶς τραγικόν. Θανασίμως πληγωμένα, τεθραυσμένον σύροντα σκέλος, ἐνῷ καταγῆς εἵρπον τὰ ἐντόσθιά των, ὑπὸ βελῶν ἀπαύστως κεντούμενα, ἔτρεχον τὰ εἰρηνικὰ τ' ἀθῶα ζῶα ἄνω καὶ κάτω μὲ τὴν αὐτὴν πάντοτε ταχύτητα, χωρὶς τὰ τραύματ' αὐτὰ μίαν μόνην φωνὴν πόνου νὰ τοῖς ἐκσπάσωσι, μέχρις οὗ μετὰ τοῦ αἵματος καὶ ἡ ζωὴ αὐτῶν ἔπαυε, καὶ κατὰ γῆς ἀκίνητα ἔπιπτον. Μόνον δὲ ὅταν οἱ φοβεροὶ κύνες τὰ κατέφθανον καὶ ἀπὸ τοῦ τραχήλου τὰ ἔδακνον, μόνον τότε γοερόν τι ἀνέκραζον ὡς τ' ἀρνία ὑπὸ τοῦ σφαγέως τὴν μάχαιραν.

Τέλος, ἐντὸς τοῦ κύκλου πᾶσα ζωὴ ἐξέλιπε. Ὁ Χὸ-Τζοὺγγ-Τὰγγ ὅστις πολὺ καὶ πολὺ εὐστόχως ἐτόξευσε, ἔδωκε προσέτι τὰς ἀναγκαίας διαταγὰς πρὸς τιμωρίαν Χιῶν τινων, ὧν ἕνεκα πολλαὶ ἀγέλαι αἰγάγρων ἐξέφυγον. Οἱ ἔνοχοι ἐρρίφθησαν κατὰ γῆς ὕπτιοι καὶ οἱ Τάταροι διὰ μαστιγώσεων καὶ ῥαβδισμῶν ἐβασάνιζον τοὺς Σίνας, ἐνῷ ὁ μέγας ὑπουργὸς ἀνήρχετο ἤδη μετὰ τῆς συνοδίας του τοὺς δασοσκεπεῖς λόφους.

Κυνηγοὶ δὲ προαποσταλέντες ἐπέστρεψαν, ἀναγγέλλοντες εἰς τὸν μέγαν ὑπουργὸν ὅτι ἀνεκάλυψαν ἐπὶ τοῦ κατάντους τοῦ ἐγγυτάτου ὄρους τὴν κοίτην μεγάλου λάο-χοὺ- Ἡ θηρευτικὴ τότε συνοδία διηρέθη κανονικῶς — Ἐπειδὴ δὲ ὁ Τίγρις διωκόμενος ποτὲ σχεδὸν δὲν κατέρχεται εἰς τὴν κοιλάδα, ἀλλὰ μακρὰν γραμμὴν ὁδεύει ἐπὶ τῶν πλευρῶν τοῦ ὄρους χωρὶς ν' ἀπομακρυνθῇ αὐτοῦ, ἢ ὑπερπηδῶν αὐτὸ ἵνα κρυβῇ εἰς τὸ ὄπισθεν μέρος του, παρεταχθησαν θηρευταὶ ἀκοντιοφό-

ροι ἐπὶ τῶν θέσεων, δι' ὧν πιθανῶς τὸ θηρίον ἔμελλε νὰ ὁδεύσῃ.

Ἀποσπάσματ' ἄλλα ἐστάλησαν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους, καὶ μετ' αὐτῶν ἔφιπποι συνοδοὶ πρὸς ἐπιτήρησιν τῆς ὀπισθοδρομήσεως τοῦ θηρός. Ὁ Χὸ-Τζοὺγγ Τάγγ ἔτρεχεν ἔφιππος μετὰ τῶν ἄλλων παρὰ τοὺς πρόποδας τοῦ βουνοῦ ἄντικρυ τῆς θηροκοίτης διϊσταμένης αὐτῶν κατὰ στενὴν ἐν τῷ μεταξὺ κοιλάδα. Τεσσαράκοντα κυνηγοὶ δορυφόροι καὶ ἀκοντισταὶ ἀπεικόνιζον ζῶν τι δρύφακτον οὗτινος ὄπισθεν ἐκινεῖτο ὁ μέγας ὑπουργὸς κυκλωμένος ὑπὸ σωματοφυλάκων τινῶν καὶ ὑπηρετῶν, οἵτινες ἐκράτουν δί αὐτὸν ἕτοιμα μολυβδοβόλα.

Ἀλλ' ὁ Τίγρις πρὸς οὗ τὴν ὑποδοχὴν τὸ πᾶν οὕτω καλῶς προητοιμάσθη δὲν ἐνεφανίζετο εἰσέτι. Οἱ κυνηγοὶ ἐπλησίασαν τὴν κοίτην του μέγ' ἀνακράζοντες, ἔρριπτον δὲ λίθους κ' ἐξετόξευον βέλη εἰς τὸν δρυμόν. Τελευτῶντες, ἐξώτρυναν τοὺς κύνας νὰ εἰσδύσωσιν ἐντὸς αὐτοῦ· οἱ δὲ μόλις ὁρμώμενοι ὐλάκτουν ὅμως τόσον ἰσχυρῶς ἐκ τοῦ ὀργίλου αὐτῶν φόβου, ὥστε τὸ θηρίον ἀνέδυσε τέλος ἐκ τοῦ δάτους. Βραδὺ βαῖον καὶ μεγαλοπρεπὲς διέβη τὴν κοιλάδα καὶ προστήγιστε τὴν ἀπέναντι ὑπώρειαν διωκόμενον ὑπὸ βελῶν καὶ μολυβδοβόλων, καὶ τῶν κραυγῶν καὶ τῶν ὑλακῶν τῶν ὅσοι κατ' αὐτοῦ συνεκέντρουν τὰς προσπαθείας των· ἀλλ' ἐφαίνετο οὐδὲν προσέχον εἰς ὅλα ταῦτα, καὶ ὅλως ἥσυχον ἐβάδιζε πρὸς δρυμῶνα τινα, ὅστις εὑρέθη ἐπὶ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ· ἐνταῦθα δὲ ἐκοιτάσθη καὶ πάλιν, πέτραι ὅμως καὶ βέλη ἔπιπτον ὡσαύτως κ' ἐδῶ ἀδιαλείπτως· ὥστε τέλος ἡ ὀργή του ἠγέρθη φοβερὰ ὅλως ὡς θανάτου ὀργή.

Αἴφνης ἀντήχησεν ἀπὸ τοῦ δρυμῶνος τῶν σπλάγχνων βρυγμός τις ὅμοιος μ' ἀπαίσιον κραυγὴν λύσσης· θυμοῦ πλήρης ἀνεβρύχηθη ὁ Τίγρις ἀπὸ τῶν κλάδων, καὶ διὰ μακρῶν φοβερῶν ἁλμάτων προέβη πρὸς τὴν θέσιν τοῦ μεγάλου ὑπουργοῦ, οὗτος δὲ ἥρπασεν ἓν μολυβδοβόλον, καὶ ὁ Πάρις καὶ ὁ Ὕττνερ εἶχον τὰς καραβίνας αὐτῶν ἑτοίμους καὶ οἱ τεσσαράκοντα κυνηγοί, ἔβαλον κατὰ γῆς τὸ ἓν γόνυ, καὶ πρὸς ἄμυναν ἐκράτουν τ' ἀκόντιά των διὰ τῶν δύο χειρῶν κατὰ τοῦ ἐφορμῶντος ἐχθροῦ — Τὸ λυσσῶδες θηρίον δὲν ἐξεπλάγη οὔτ' ἀνεχαιτίσθη ποσῶς ἐκ τῶν παρασκευῶν τούτων. Πάντοτε ἰσχυρότερον ἀνεβρύχᾶτο καὶ μὲ ταχύτητα καὶ ὁρμὴν ἀκατάσχετον διέρρηξε τὴν τάξιν τῶν ἀκοντιστῶν, κατέβαλε δύο θηρευτὰς, καὶ ἀσθμαῖνον ὅλως ἔρριψεν ὕπτιον τὸν ἵππον τοῦ μεγάλου ὑπουργοῦ ἐπιθέτον ἀγρίως τοὺς ὄνυχάς του ἐπὶ τοῦ στήθους τοῦ γενναίου ζώου· ὁ ὑπουργὸς ἔσυρε τὴν καραβίναν ἀλλ' ἤστραψεν ἡ πυρῖτις μόνον, καὶ τὸ σφαιροβόλον δὲν ἐβρόντησεν — ὁ Χὸ-Τζοὺγγ-Τάγγ κεραυνόπληκτος ἔχασε τὸ πεσὸν ἀπὸ τῶν χειρῶν του ὅπλον, καὶ τὸ τέρας προέβη κατ' αὐτοῦ μὲ τὸν ἀνοικτὸν, θερμὸν, ἀσθμαίνοντα φάρυγγά του — Μεταξὺ, ὁ Πάρις ἐπλησίασεν ἔφιππος, καὶ τείνων εἰς τὸν φάρυγγα τοῦ θηρίου τὴν καραβίναν του . . . τὸ ἅμα ἐβρόντησε, καὶ ὁ Τίγρις ἔπεσε τεθραυσμένην ἔχων τὴν κεφαλήν. Καὶ θριαμβικὸν ἀνεβόησεν ἡ συνοδία.

(Ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ)

Ι. Ε. Γιαννόπουλος

ΠΕΡΙΗΓΗΣΙΣ ΕΙΣ ΙΤΑΛΙΑΝ.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Γ'.

Ἐν Παλέρμῳ, τὴν 12—24 Ἰουλίου 1849.

Κυρία μου!

Ἀναχωρήσαντες ἐκ Νεαπόλεως τὴν 6 (18) τοῦ ἱσταμένου περὶ τὴν 3 μετὰ μεσημβρίαν διὰ τοῦ ἀτμοπλοίου «ὁ Ἡρακλῆς», ἐφθάσαμεν τὴν ἐπαύριον ἐνταῦθα περὶ τὴν 6 π. μ. Ὁ διάπλους διαρκεῖ συνήθως ὥρας 16 μέχρι 18, ἀλλὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐπιβατῶν, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς ἀνέβαινεν εἰς 450, ὡς ἔγγιστα, τῶν ἁμαξῶν, τῶν ἵππων, κατέστενε βραδεῖαν τὴν πορείαν τοῦ πλοίου.

Μεταξὺ τῶν πολυαρίθμων τούτων ἐπιβατῶν, ὑπῆρχον ἑκατὸν πεντήκοντα περίπου νέοι ἀνήκοντες εἰς τὰς ἑλληνικὰς ἀποικίας τὰς ἐγκατασταθείσας εἰς πεδιάδα — la pianura dei Greci, — ὥρας τινὰς μακρὰν τοῦ Παλέρμου. Οἱ νέοι οὗτοι οἵτινες εἶχον σταλεῖ τὸ 1848 μετὰ καὶ ἄλλων ἀπὸ τοὺς ἐπαναστάτας τῆς Σικελίας εἰς Καλαβρίαν διὰ νὰ προξενήσωσιν ἀντιπερισπασμὸν, συνελήφθησαν ὀλίγον μετὰ ταῦτα κατὰ τὸ Ἰόνιον πέλαγος, καὶ μετεφέρθησαν εἰς τὰς φυλακὰς τῆς Νιζίδης καὶ Καπύης, ὅπου ἔμειναν ἔτος ὁλόκληρον, καὶ ἀπελύθησαν τὴν πρωΐαν αὐτὴν τῆς ἀναχωρήσεώς μας διὰ ἀμνηστείας χορηγηθείσης εἰς τοὺς Σικελοὺς ἀπὸ τὸν βασιλέα τῆς Νεαπόλεως. Οἱ πλεῖστοι τῶν νέων τούτων, ἐξ ὧν τινες μόλις ἦσαν εἰκοσαετεῖς, ἐσῴζον τὴν ἑλληνικὴν φυσιογνωμίαν, προσεγγίζουσαν μᾶλλον εἰς τὴν τῶν κατοίκων τῆς Ἠπείρου ὅθεν εἶχον μεταναστεύσει οἱ πατέρες των· ὁμιλοῦσι δὲ ἀκόμη μεταξὺ των τὴν Ἀλβανικήν. Καθὰ μ' ἐβεβαίωσαν, ἡ ἀποικία των σύγκειται ἐκ τριάκοντα περίπου χιλιάδων ψυχῶν, αἵτινες κατοικοῦσιν εἰς τέσσαρας πόλεις ἢ κωμοπόλεις· ἡ θρησκεία των εἶναι ἡ τῶν *ἡνωμένων Ἑλλήνων*.

Ἐπειδὴ ὡμίλησα περὶ ἀποικιῶν ἑλληνικῶν, χρεωστῶ νὰ σᾶς ἀναφέρω τὰ ὀνόματα τῶν Ἑλλήνων, οἵτινες διατελοῦσιν, ὡς ἠξεύρετε, εἰς τὴν δημόσιον τῆς Νεαπόλεως ὑπηρεσίαν, καὶ κατέχουσιν ἐν γένει θέσεις σημαντικὰς εἰς τὸν στρατόν. Μεταξὺ αὐτῶν ὀφείλω νὰ ὀνομάσω πρῶτον τὸν στρατηγὸν Λέκκαν, οὗτινος τὰ πρὸς τοὺς Ἕλληνας πατριωτικὰ καὶ εὐμενῆ αἰσθήματα κηρύττονται ἀπὸ ὅλους τοὺς συμπατριώτας μας, ὅσοι ἐπισκέπτονται τὴν Νεάπολιν· ἀπολαμβάνει δὲ ἐν γένει ὑπόληψιν ἀνδρείου καὶ πεπαιδευμένου στρατιωτικοῦ, καὶ τὸ σημαντικώτερον, ἀνθρώπου ἔχοντος χαρακτῆρα ἀνεξάρτητον.

Ὡσαύτως ἐλάβομεν τὴν εὐχαρίστησιν νὰ γνωρίσωμεν τὸν λοχαγὸν τῶν ἐπιτελῶν Ἀνδρούτζην, νέον ἀξιωματικὸν πεπαιδευμένον καὶ εὐέλπιδα, οὗτινος ὁ ἀδελφὸς ἔπεσε γενναίως εἰς τὴν ἀκρόπολιν τῆς Μεσσήνης, καθὼς καὶ τὸν ἀρχιατρὸν Παράδειτον.

Ἡ πρώτη ὄψις τοῦ Παλέρμου καὶ τῆς χλωροτάτης καὶ περιεζωσμένης ἀπὸ ὄρη φαλακρὰ πεδιάδος του, τὴν ὁποίαν ἐπονομάζουσι *Χρυσῆν λεκάνην*, — Conca d' oro, — μᾶς κατέπληξεν· ὁ ἥλιος ἔρριπτε τὰς τελευταίας του ἀκτῖνας τὴν ὥραν ἐκείνην.

Κατελύσαμεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τῆς *Τρινακρίας*, οὗτινος τὰ παράθυρα βλέπουσι πρὸς τὸν ὡραῖον περίπατον τοῦ *Αἰγιαλοῦ* — La Marina —, ὅπου συνέρχονται ὅλαι τοῦ Παλέρμου αἱ ἔμψυχοι καλλοναί.

Ἐκεῖ, ἐπὶ βήματος ἐκ στηλῶν Δωρικῶν, ἁρμονικωτάτη Μουσικὴ παίζει καθ' ἑσπέρας ἀπὸ τῆς ἑννάτης καὶ ἡμισείας μέχρι τοῦ μεσονυκτίου, ἤχους ἐκ τῶν ἀξιολογωτέρων μελοδραμάτων, καὶ τὰ ὀχήματα τῶν πριγκιπισσῶν, τῶν δουκισσῶν, τῶν κομησσῶν (1) κτλ. κτλ. καὶ αἱ ὡραῖαι των οἰκογένειαι, ἀστεῖαι καὶ φιλόκαλοι τὴν ἐσθῆτα, συρρέουσι πανταχόθεν, καὶ περιφέρονται ἐπὶ τρεῖς ὥρας εἰς τὸ ἐπιμελῶς καθαριζόμενον καὶ βρεχόμενον ἐκεῖνο ἔδαφος, καὶ φωτιζόμενον πλουσιοπαρόχως ἀπὸ gaz. Ὑπάρχουσι δὲ καὶ σκαμνία διὰ τοὺς πεζοὺς, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς εἶν' ἐπίσης μεγάλος, τόσῳ ἀγαπῶνται ἐδῶ αἱ διασκεδάσεις.

Τὸ ὡραῖον φύλλον τοῦ Παλέρμου μ' ἐφάνη πραγματικῶς ὡραιότερον ἀπὸ τὰ τῶν ἄλλων μερῶν. Εἶδον πολυτιμέγαν ἀριθμὸν εὐειδῶν γυναικῶν· ἡ φυσιογνωμία των ἔχει τι μεγαλοπρεπὲς καὶ εὐγενὲς, τὸ δὲ βλέμμα των εἶναι γοητευτικώτατον.

Διακόσιαι χιλιάδες ψυχῶν κατοικοῦσι τὸ Παλέρμον· ἡ πόλις διαιρεῖται εἰς τέσσαρα μεγάλα τετράγωνα διὰ τῶν ὁδῶν *Τολέδο* καὶ *Μακουέδα*· ἡ ἀκαθαρσία τῶν ὁδῶν, ἡ τῶν παλατίων τῶν ἀριστοκρατῶν, ἥτις ἐπικρατεῖ καὶ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς αὐτῶν, κινεῖ εἰς ἀηδίαν τὸν περιηγητήν· δύναταί τις ἐκ τούτου νὰ εἴπῃ ὅτι αἱ μεγάλαι οἰκίαι αἱ ἐπονομαζόμεναι πομποδῶς *παλάτια*, τῶν ὁποίων ἡ ἀρχιτεκτονικὴ εἶναι ἄλλως λαμπρὰ, δὲν πλευκάνθησαν ἀπὸ τῆς ἐνδόξου ἐποχῆς τοῦ βασιλέως Ῥοζέ. (1,100 μ. Χ.)

Ἡ ὁδὸς *Τολέδο* ἥτις τέμνει ἐν τῷ μέσῳ τὴν πόλιν, ἔχει μῆκος ἐπέκεινα ἑνὸς μιλίου καὶ πλάτος ἱκανὸν, καθὼς καὶ παροδῖτας πλατυτάτους, ἐφ' ὧν ὅμως μόλις δύναταί τις νὰ περιπατήσῃ, τόσον εἶναι τὸ πλῆθος τῶν ἀργῶν οἵτινες, καθήμενοι ἐπάνω εἰς σκαμνία παρὰ τὰ πολυάριθμα καφφεπωλεῖα, παίζουσι χαρτία. Οἱ ἀργοὶ τῶν ἀνατολικῶν μερῶν ἔχουσιν ἐδῶ ἐφαμίλλους, ἢ μᾶλλον διδασκάλους. Τὸ πάθος τῶν τυχηρῶν παιγνιδίων ἐπιπολάζει εἰς τὸ Παλέρμον, καὶ ἐνῷ αἱ ἀνώτεραι κλάσεις παίζουσι Φαραὼ καὶ Λανσκενέ, ὁ λαὸς δοκιμάζει τὴν τύχην του εἰς τὸ λαχεῖον, διὰ τὸ ὁποῖον ὑπάρχουσιν ἀναρίθμητα γραφεῖα.

Δὲν σᾶς δίδω πληροφορίας εἰδικὰς περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ τόπου, διότι εἶναι, ἂν ὄχι χειροτέρα, τοὐλάχιστον ὁμοία μὲ τὴν τῆς λοιπῆς Ἰταλίας. Ἐξυπνοῦσιν ἀργότατα οἱ κάτοικοι τοῦ Παλέρμου, καὶ οἱ εὐγενεῖς καὶ ὁ λαός. Περὶ τὴν μεσημβρίαν περιφέρονται ὀλίγον εἰς τὴν πόλιν, ἔπειτα γεύονται περὶ τὴν 3 ἢ 4 ὥραν. Καὶ τὸ μὲν θέρος περιδιαβάζουσι τὸ ἑσπέρας, ὡς εἴπομεν, εἰς τὸν περίπατον τοῦ Αἰγιαλοῦ, τὸν δὲ χειμῶνα ὑπάγουσιν εἰς τὸ Μελόδραμα· ἀλλὰ καὶ τὸ θέρος καὶ τὸν χειμῶνα παίζουσι πάντοτε χαρτία μέχρι σχεδὸν τῆς αὐγῆς.

Ὀλίγιστοι εὐγενεῖς καταγίνονται εἰς τὰς ὑποθέσεις των, καὶ, καθὰ πολλοὶ ἀξιόπιστοι μ' ἐβεβαίωσαν, δὲν εὐχαριστοῦνται ν' ἀσχολῶνται εἰς τὴν ἐπιμέλειαν τῶν ἀγρῶν των, οὐδ' ἐπισκέπτονται ποτὲ τὰ ἀπέραντα κτήματα τὰ ὁποῖα ἔχουσιν ἐπὶ τῆς Σικελίας.

Τὸ αἴτιον εἰς ὃ ἀποδίδεται ἡ ἀποστροφὴ των αὕτη μ' ἐφάνη ἄξιον σημειώσεως· φοβοῦνται, λέγουσι, τοὺς λῃστὰς οἵτινες καταραστίζουσι τὸν τόπον, διότι συλλαμβάνουσι τοὺς πλουσίους ἰδιοκτήτας καὶ, διὰ νὰ τοὺς ἐλευθερώσωσι, ζητοῦσι λύτρα.

Αἱ ἐξοχαὶ ὅπου ἡ ἀριστοκρατία μεταβαίνει διά τινας ἑβδομάδας τὴν ἄνοιξιν καὶ τὸ φθινόπωρον, εἶναι ὅλαι πλησίον τοῦ Παλέρμου· διάγουσι δ' ἐκεῖ ἀπαραλλάκτως ὡς καὶ εἰς τὴν πόλιν. Συνέρχονται εἰς τὰς συναναστροφὰς διὰ νὰ παίζωσι χαρτία καὶ νὰ φάγωσι παγωτά, τὰ ὁποῖα κατασκευάζονται ἐδῶ κάλλιστα, ἀλλ' ὀλίγον συναναστρέφονται διὰ τοῦ λόγου.

Τὸ Παλέρμον περιέχει ἀρκετὰς καὶ περικαλλεῖς ἐκκλησίας. Ἡ μητρόπολις (ἁγία Ῥοζαλία) εἶναι ᾠκοδομημένη κατὰ τὴν ὡραιοτέραν Γοτθικὴν τάξιν. Εἶδον εἰς αὐτὴν πολλοὺς τάφους ἀπὸ πορφυρίτην ἀνατολικόν, μεταξὺ τῶν ὁποίων διακρίνονται ὁ τοῦ κόμητος Ῥοζὲ καὶ ὁ τοῦ βασιλέως Ῥοζὲ τοῦ υἱοῦ του, βασιλέως ἐνδόξου ὅστις ἐχρημάτισε μάστιξ τῶν Ἀράβων.

Ἡ Ἐκκλησία *Μαρτοράνα*, κατεσκευασμένη κατὰ τὴν βυζάντειον τάξιν, ἐθεμελιώθη τὸ 1113 ἀπὸ Γεώργιον τὸν Ἀντιοχηνὸν, τόλαρχον Ἕλληνα ὑπηρετήσαντα παρὰ τῷ βασιλεῖ Ῥοζέ. Ὁ θόλος εἶναι ψηφωτὸς, καὶ στολίζεται ἀπὸ τὰς ἐπίσης ψηφωτὰς εἰκόνας τοῦ ἁγίου Ἰωακείμ, τῆς ἁγίας Ἄννης κτλπ. Εἰς παρακείμενον πρὸς ἀριστερὰν παρεκκλήσιον, εὑρίσκεται εἰκὼν ψηφωτὴ καὶ αὐτὴ, παριστάνουσα τὴν Θεοτόκον, ἔχουσα παρὰ τὴν κεφαλὴν τὰ ἑφεξῆς κεφαλαιώδη στοιχεῖα·

ΜΗΡ. ΘΥ.

καὶ παρακάτω τὸν Γεώργιον Ἀντιοχηνὸν γονυπετῆ, καὶ φέροντα εἰς χεῖρας πάπυρον, ἐφ' οὗ ἀναγινώσκονται ταῦτα·

«*Δέησις τοῦ δούλου σου Γεωργίου Ἀντιοχηνοῦ*».

Καὶ ἐν τῷ βασιλικῷ παλατίῳ σώζεται ναΐσκος βυζαντείου κατασκευῆς, οὗτινος τὸ ψηφωτὸν καὶ τὰ λοιπὰ κοσμήματα εἶν' ἐξαισίως εἰργασμένα. Οὔτε ἡ ἁγία Σοφία, οὔτε ὁ ἅγιος Μάρκος δύνανται νὰ συγκριθῶσι μὲ αὐτὸν, καθόσον ἀφορᾷ τὸν λαμπρὸν τοῦ ψηφωτοῦ χρωματισμὸν, καὶ τὸ ἁπλοϊκὸν καὶ ἀφελὲς τοῦ σχεδίου.

Εὑρεθέντες πλησίον τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἰησουϊτῶν τῆς ὁποίας μὲ εἶχον ἐκθειάσει τὰ μαρμάρεια κοσμήματα καὶ τὴν ἁρμονίαν τοῦ μουσικοῦ ὀργάνου, εἰσέδημεν εἰς αὐτὴν. Ἦτον κυριακὴ καὶ ἐψάλλετο ἡ μεγάλη λειτουργία. Μόλις εἰσήλθομεν εἰς τὸν πλούσιον ἐκεῖνον ναὸν καὶ ἠκούσαμεν ἀντηχοῦσαν καὶ παιζομένην μὲ ὅσην ἐνδέχεται τέχνην καὶ φιλοκαλίαν τὴν μονῳδίαν, ὁ Iuce

(1) Ἐνταῦθα ὡς καὶ εἰς Νεάπολιν, ἴσως δὲ καὶ ἔτι πλέον, οἱ τίτλοι ἐπικρατοῦσι. Πρέπει ὅμως νὰ ὁμολογήσω ὅτι μὲ ὅλην τὴν ἀπειρίαν καὶ τὸ μεγαλεῖον αὐτῶν, βασιλεύει εἰς τὴν κοινωνίαν τοῦ Παλέρμου μεγίστη προσήνεια, καὶ μάλιστα ἁπλότης· ἀλλ' οὐχ ἧττον εἶναι ἀληθὲς ὅτι εἰς τοὺς μὴ ὄντας συνειθισμένους, φαίνεται γελοῖον τὸ ν' ἀκούωσιν ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν· «Πριγγιπέσσα, δούκησσα, θέλετε . . .» Παρατηρητέον ἐντοσούτῳ ὅτι ἡ λαμπρότης τῶν τίτλων δὲν ἀνταποκρίνεται πολλάκις εἰς τὴν κατάστασιν τῶν πολιτῶν . . . . Βλέπεις δοῦκας καὶ πρίγγιπας οἵτινες μόλις ἔχουσι πῶς νὰ θρέψωσι τὰς οἰκογενείας των· διότι οἱ εὐγενεῖς νομίζουσιν ἐδῶ ὅτι καταβιβάζονται ἀπὸ τὴν ἀξίαν των ἐὰν ἀσχοληθῶσιν εἴς τι ἱκανὸν νὰ βελτιώσῃ τὰ χρηματικὰ μέσα των.

di quest' auima, τῆς *Linda di Chamouny*, τὴν ὁποίαν εἴχομεν ἀκούσει πρότινων ἡμερῶν ἀπὸ τὸ στόμα τῆς Tadolini εἰς τὸ ἐν Νεαπόλει θέατρον τοῦ Fondo. Ἐὰν ἡ ὑπόρρινος τῶν ἐκκλησιῶν μας μουσικὴ πληγόνῃ τὴν ἀκοὴν, ἡ θεατρικὴ ὅμως αὕτη μουσικὴ, παιζομένη εἰς ναὸν τοῦ Κυρίου, μ' ἐφάνη ἄτοπος. Καὶ τῳόντι, καθὼς ἡμεῖς ἀκούσαντες τὴν μουσικὴν ταύτην, ἐνθυμήθημεν ἀμέσως τὴν Tadolini, πόσαι ἄλλαι εὐσεβέστατοι ἴσως ψυχαὶ θὰ ἐνθυμήθησαν τὸ μελόδραμα καὶ τὴν γλυκυτάτην μουσικὴν τῆς Linda di Chamouny;

Εἰς τὸ Παλέρμον νομίζει τις ὅτι ζῇ κατὰ τὸν μεσαιῶνα. Ὀλίγων στιγμῶν περίπατος εἰς τὴν ὁδὸν Toledo ἀρκεῖ διὰ ν' ἀπαντήσῃς *Ναῦτας*, *Δομινικανοὺς*, *Βενεδικτείους*, *Ἰησουῖτας*, *Θεαθωρείους*, *Καλογραίας τῆς ἱερᾶς καρδίας*, *Ἀδελφὰς τοῦ ἐλέους* κτλ. κτλ. Ὅλα τὰ τάγματα ταῦτα ἔχουσι, μὲ εἶπον, σημαντικὰ εἰσοδήματα καὶ κατατρίβουσιν εἰς τὴν ἀναλγησίαν καὶ τὴν ὀκνηρίαν ζωὴν, τὴν ὁποίαν ἀσχολοῦντα ἄλλως πως ἤθελον ὠφελήσει τὴν κοινωνίαν. Λυποῦμαι λέγων ὅτι μὲ ὅλην τὴν πολυτέλειαν τῶν μοναχικῶν ταγμάτων δὲν ἤκουσα νὰ ἐπαινῶνται τὰ ἤθη τοῦ λαοῦ, οὔτε αὐτὴ ἡ ἐκπαίδευσίς του.

Τὸ πανεπιστήμιον ἐσχόλαζεν· ἀλλ' ἐὰν πρέπει νὰ συμπεράνῃ τις περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν σπουδαστῶν ἀπὸ τὸ μέγεθος τῶν αἰθουσῶν, ὑποθέτω ὅτι δὲν εἶναι πολλὰ μεγάλο, ἐπειδὴ αὗται εἶναι μικραί. Ἐντὸς τοῦ καταστήματος τούτου ὑπάρχει καὶ Μουσεῖον· εἴδομεν ἀγγεῖα πήλινα εὑρεθέντα εἰς Ἀκράγαντα, τὰ ὁποῖα παριστάνουσιν ὄργια ἢ μουσουργοὺς καὶ ποιμένας ἀξιολόγως ζωγραρισμένους καὶ ἀξιολόγως διατηρουμένους. Ὑπάρχουσι δὲ καὶ ἄλλα τινὰ πολύτιμα ἀρχαῖα πολλὰ περίεργα, εὑρεθέντα εἰς Τυνδαρίδα.

Μᾶς ἔδειξαν εἴς τινα αἴθουσαν τὰ μέτωπα τοῦ ναοῦ τῆς Σελινοῦντος. Ἡ γλυφὴ ἀνακαλεῖ εἰς τὴν μνήμην τὸ τραχὺ τῆς αἰγινητικῆς τέχνης. Καὶ τὰ μὲν σώματα τῶν ἀναγλύφων εἶναι κατεσκευασμένα ἀπὸ λίθον πωρώδη ἐκ τῶν συνήθων, αἱ δὲ κεφαλαὶ καὶ οἱ πόδες ἀπὸ μάρμαρον καλῶς κατειργασμένον. Ἄξιον παριεργείας εἶναι, διὰ τὴν καλήν του διαίρεσιν, καὶ ἓν τέθριππον.

Μίαν ὥραν μακρὰν τοῦ Παλέρμου, ἐπὶ λόφου τερπνοτάτου, εἴδομεν τὴν μικρὰν πόλιν Montereale. Ἐκεῖ κεῖται τὸ μέγα μοναστήριον τῶν Βενεδικτείων, παρακειμένην ἔχον τὴν μητρόπολιν θεμελιωθεῖσαν τὸ 1174 ἀπὸ Γουλιέλμον τὸν ἀγαθὸν, βασιλέα τῆς Νορμανδίας. Περιέχει εἰκοσιδύο στήλας ἐκ συηνίτου ἀνατολικοῦ, καὶ τὰ ἀνώτερα μέρη, εἶναι κεκαλυμμένα ἀπὸ ψηφωτὰ, ἅτινα σώζονται ἀκέραια. Ἡ ἀξιολογότης τοῦ σχεδίου καὶ ἡ γενικὴ αὐτοῦ διάθεσις μαγεύει τὸν θεατήν· ὅσον τὸ κατ' ἐμὲ, δὲν ἐδυνάμην ν' ἀποσπάσω τὰ βλέμματά μου ἀπὸ αὐτά.

Ὁ ἡγούμενος τοῦ μοναστηρίου, ἀνὴρ πεπαιδευμένος ὡς ὅλοι τοῦ τάγματός του οἱ μοναχοὶ, μᾶς ἐπεριποιήθη φιλοφρονέστατα, καὶ ἀφοῦ μᾶς ὡδήγησεν εἰς ὅλα τὰ περίεργα μέρη τοῦ μοναστηρίου, μᾶς ἀνεβίβασεν εἰς τὴν στέγην, ὅθεν εἴδομεν κατ' ἔκτασιν τὴν κοιλάδα τοῦ Παλέρμου, ἥτις, διὰ τὸ ἄμετρον ὕψος τῶν πορτογαλλεῶν της, καὶ τὸ πολύφορον τῆς γῆς, εἶναι ἀξία τοῦ ἐπωνύμου τῆς *Χρυσῆς Λεκάνης*.

Τὴν 4—16 Αὐγούστου.

Ἐπεσκέφθημεν τὸ χωρίον Olivuzza, ὅπου κεῖται ἡ λαμπρὰ ἐπαυλις τοῦ πρίγγιπος Βουτέρα. Οἱ θάμνοι καὶ τὰ πολυποίκιλλα δένδρα της, ἡ χλοερὰ καὶ θάλλουσα φύσις, ἀνεκάλεσαν εἰς τὴν μνήμην μας τοὺς δύω τούτους στίχους τοῦ Πετράρχα·

« Non vide il mondo si leggiadri rami,
» Ne mosse 'l vento si verdi fronti· »

δηλαδή·

« Δὲν εἶδεν ὁ κόσμος ὡραιοτέρους κλῶνας,
» Οὐδ' ἔσεισεν ὁ ἄνεμος χλοερότερα φύλλα. »

Ὅταν ἡ αὐτοκρατόρισσα τῆς Ῥωσίας ἦλθεν εἰς Σικελίαν, διέτριψεν εἰς τὸ χωρίον Olivuzza, οὗτινος ὁ καθαρὸς καὶ εὐκρατὴς ἀὴρ τὴν ἀπέδωκε τὴν ὑγείαν της.

Ἀπὸ Olivuzza μετέβημεν εἰς τὸν βασιλικὸν κῆπον τῆς Favorita. Περιελθόντες μίαν περίπου ὥραν ἐπὶ ὀχήματος εἰς τὰ ἄλση τοῦ κήπου τούτου, ἐπεσκέφθημεν τὸ τερπνὸν σκήνωμα τῆς Favorita τὸ ὁποῖον χρησιμεύει ὡς ἀνάπαυλα τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας, ὅταν, διατρίβουσα εἰς Παλέρμον, ὑπάγει εἰς τὸ κυνήγιον. Εἶναι ἀδύνατον νὰ εὕῃ τις χαριέστερον Κινεζικὸν σκήνωμα, τόσον μακρὰν τῆς Κίνας.

Περιμένετε ἴσως, Κυρία μου, πρὶν ἀναχωρήσω ἀπὸ Παλέρμον νὰ σᾶς ὁμιλήσω καὶ περὶ τῆς πολιτικῆς καταστάσεως τοῦ τόπου τούτου.

Ἀκολουθήσας κατὰ πόδας τὰς περιπετείας τοῦ λυπηροῦ δράματος, τὸ ὁποῖον ἐπαίχθη τόσους μῆνας εἰς Σικελίαν, καὶ ἀναγνοὺς, ἐσχάτως ἀκόμη, τὰς 723 σελίδας τοῦ *blue book* (1) ὡς καὶ 106 ἄλλας τοῦ παραρτήματός του, ἀποτεθέντος εἰς τὰς βουλὰς τῆς Ἀγγλίας καὶ περιέχοντος τὰς ἀνταποκρίσεις καὶ τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα τὰ περὶ Σικελίας, ἐδυνάμην ἴσως νὰ ὁμιλήσω ἐν γνώσει περὶ τῶν διατρεξάντων· ἀλλὰ δὲν ἦλθον ἐδῶ πλὴν διὰ νὰ πνεύσω ἀέρα καθαρὸν, καὶ δὲν αἰσθάνομαι καμμίαν ὄρεξιν ν' ἀσχοληθῶ εἰς ἀντικείμενα πολιτικά. Παρατηρῶ μόνον ἐν παρόδῳ ὅτι οἱ πρωταίτιοι τῆς Σικελικῆς ἐπαναστάσεως, κακῶς ἤρχισαν τὸ κίνημά των, καὶ κάκιστα τὸ ἐτελείωσαν καταφυγόντες εἰς Μελίτην καὶ Λονδῖνον, ἀφοῦ πρῶτον ἀπέκρουσαν ἐπιμόνως τὰς συμφωνίας αἵτινες ἐπροτάθησαν εἰς αὐτοὺς διὰ τῶν πρέσβεων καὶ στολάρχων τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Γαλλίας, καὶ διεδήλωσαν συγχρόνως εἰς τοὺς στολάρχους προτείναντας τὴν εἰς Σικελίαν ναυλοχίαν ἀτμοπλοίων διὰ νὰ σώσωσιν ἀνθρώπους, ἐν ἀνάγκῃ, « ὅτι κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν ἀρ-
» χαίων Ῥωμαίων, ἦσαν ἀποφασισμένοι ν' ἀποθάνω-
» νωσι μᾶλλον παρὰ νὰ ἐγκαταλείψωσι τὰς θέσεις
» των ! ! » (2)

---

(1) Οὕτως ὀνομάζονται εἰς Ἀγγλίαν τὰ βιβλία τὰ περιέχοντα τὰ ὑποβαλλόμενα εἰς τὰς Βουλὰς ἔγγραφα, ἐκ τοῦ γλαυκοῦ ἐπικαλύμματός των.

(2) Κατ' ἀρχαίαν μου ἕξιν καὶ κατ' ἔμφυτον διάθεσιν, εὐχαριστοῦμαι πολὺ νὰ πορίζωμαι πληροφορίας ἀπὸ τοὺς διακεκριμένους ἄνδρας τῶν ἀντιπολιτευσεων. Οὕτω καὶ χθὲς, ὁμιλῶν περὶ τῶν Σικελικῶν ὑποθέσεων μετ' ἀνδρὸς λίαν φιλελευθέρου καὶ βαθυπλούτου, μετασχόντος τοῦ τελευταίου ἐπαναστατικοῦ κινήματος, ἤκουσα ἀπ' αὐτὸν, ἐνώπιον καὶ τοῦ συνοδοιπόρου μου, τὴν ἐφεξῆς ἀπάντησιν τὴν ὁποίαν δημοσιεύω λέξιν πρὸς λέξιν·

« Εἶναι ἀληθὲς, caro mio signore, ὅτι οἱ πολιτικοὶ ἄνθρωποι τῆς Νεαπόλεως, δὲν ἀξίζουν πολύ· ἀλλ' οἱ τῆς Σικελίας δὲν εἶ-

Οἱ Σικελοὶ ἀντὶ νὰ θελήσωσι νὰ χωρισθῶσιν ἀπὸ τῆς Νεαπόλεως τὸ βασίλειον, ἔπρεπε μᾶλλον νὰ συντρέξωσι τὰ πεπαιδευμένα καὶ ἔμπειρα μέλη τῶν Νεαπολιτικῶν βουλῶν, εἰς τὸ νὰ κατορθώσωσι μεταρρυθμίσεις τῶν ὁποίων ἔχουσι μεγίστην ἀνάγκην καὶ ἡ Σικελία καὶ ἡ Νεάπολις.

Οἱ Ἕλληνες, οἵτινες βλέπουσι πόσον εἶναι μικρὸν καὶ εὐτελὲς τὸ Κράτος των, ἔχουσι βεβαίως δίκαιον ἐπιθυμοῦντες τὴν ἔκτασίν του. Ἡ Σικελία ἔπρεπεν ἐπίσης, κατ' ἐμὲ, νὰ προσκολληθῇ ἔτι μᾶλλον εἰς τὴν Νεάπολιν, διὰ νὰ βαρύνῃ πλειότερον εἰς τὴν Ἰταλικὴν πλάστιγγα. (1)

Ἐσκόπευον νὰ ὑπάγω διὰ ξηρᾶς εἰς Κατανίαν καὶ Μεσσήνην, ἀλλὰ μ' ἐμπόδισαν οἱ φίλοι μου ἐξ αἰτίας τῆς κακῆς καταστάσεως τῶν δημοσίων ὁδῶν. Οἱ *Κλέφται* τοῦ τόπου τούτου εἶναι πολὺ πλέον σκληροὶ ἀπὸ τοὺς τῆς Ἀκαρνανίας· διότι μὴν ἀρκούμενοι εἰς μόνην τὴν ἀπογύμνωσίν σου, σὲ ξυλοφορτίζουσι, καὶ ἐπὶ τέλους σὲ στέλλουσι νὰ περιηγηθῇς καὶ εἰς τὸν ἄλλον κόσμον, ἐὰν μόνον δείξῃς ὅτι θέλεις ν' ἀντιςαθῇς.

Θέλομεν λοιπὸν ἐπιστρέψει αὔριον εἰς Νεάπολιν, διὰ νὰ ἐπιβῶμεν εἰς τὸ Νεαπολιτικὸν ἀτμόπλοιον τὸ ὁποῖον μεταβαίνει εἰς Μεσσήνην παραπλέον τὴν Καλαβρίαν.

Θέλομεν οὕτω ὑποβληθῆ καὶ εἰς νέαν ἐξέτασιν ἀπὸ τὴν ἀστυνομίαν καὶ τὸ τελωνεῖον, ἢ μᾶλλον θέλομεν ἀπολαύσει καὶ αὖθις τῶν δύο τούτων *ἡδονῶν* τοῦ μακαρίου τούτου τόπου.

Ἐκ Μεσσήνης τὴν 3—15 Αὐγούστου.

Παραπλεύσαντες τὴν Καλαβρίαν τῆς ὁποίας οἱ χλοεροὶ λόφοι καὶ τὰ ποιητικὰ παράλια μαγεύουσι τὸν ὀφθαλμὸν, εὐωδώθημεν πρὸ δύο ἡμερῶν, μετὰ θαλασσοπορείαν εὐτυχεστάτην, εἰς Μεσσήνην.

Ἡ πόλις κεῖται εἰς θέσιν περικαλλῆ, ὀλίγον μακρὰν τοῦ στομίου τοῦ Φάρου· ἡ θέσις της ὁμοιάζει, ὀλιγώτατον ὅμως, τὴν τοῦ Βοσπόρου.

Ἓν μέρος αὐτῆς, καὶ μάλιστα τὰ προάστεια, ἠφανίσθησαν ἀπὸ τὸ πῦρ τῶν Νεαπολιτικῶν πυροβόλων· ἀλλ' ἐλπίζεται ὅτι ἡ δραστηριότης τῶν Μεσσηνίων θέλει ταχέως ἐπανορθώσει τὰ ὀδυνηρὰ ταῦτα ἀποτελέσματα τοῦ πολέμου. Ὁ λιμὴν τῆς Μεσσήνης ἐκηρύχθη πρό τινων μηνῶν ἐλεύθερος, καὶ τὰ ἐκ τούτου καλὰ ἤρχισαν νὰ γίνωνται ἐπαισθητά.

Ἡ μητρόπολις τῆς Μεσσήνης εἶναι ἀξιοθαύμαστος, ἔχει περικαλλῆ ψηφωτὰ καὶ βῆμα ἐκ λίθων πολυτίμων παντὸς εἴδους.

ναι καλήτεροι...» Ὅλα ἐγένοντο θαυμασίως εἰς τὰς Βουλὰς καὶ τὴν Κυβέρνησιν τῆς Σικελίας ἐνόσῳ ἐπρόκειτο περὶ θεωριῶν· ἅμα ὅμως ἦλθε καιρὸς νὰ μεταβληθῶσιν αἱ θεωρίαι εἰς ἔργα, καὶ νὰ ὀργανωθῇ στρατὸς, νὰ ἐπιβληθῶσι φόροι, νὰ προσκληθῶσιν ἄνδρες τίμιοι εἰς τὴν διοίκησιν, ἡ ἀθλιότης τὴν ὁποίαν ἐστιγμάτιζεν ὁ εὐγενὴς Σικελιώτης, ἐφάνη καθ' ὅλην τὴν ἀξιοθάκρυτον πραγματικότητά της.

(1) Ἀπὸ τοιαύτην ἰδέαν ὡρμᾶτο καὶ ὁ Λὸρδ Μίντο (ἴδε ἐπιστολὴν ἀριθ. 50 τῆς Συλλογῆς, γραφθεῖσαν ἐν Ῥώμῃ τὴν 2 Φεβρ. 1848) ὅταν παρεκίνει τὸν Πάπαν, ὡς προεξάρχοντα τῆς Ἰταλίας, νὰ ἐπιμείνῃ παρὰ τῷ βασιλεῖ τῆς Νεαπόλεως εἰς τὸ νὰ ἐπιταχύνῃ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν πραγμάτων τῆς Σικελίας.

Αἱ ὁδοὶ εἶναι πλατύταται, καὶ, ἀνόμοιαι κατὰ τοῦτο μὲ τὰς τοῦ Παλέρμου, καθαρόταται. Ἀργοὺς δὲν εἶδον ὡς εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς Σικελίας.

Ὑγιαίνοιτε ! Φ. Ρ.

ΠΟΙΚΙΛΑ=ΔΙΑΦΟΡΑ.

ΟΙ ΠΟΤΑΜΟΙ

ΤΟΥ ΣΑΡΜΑΤΙΚΟΥ ΒΑΘΥΠΕΔΟΥ.

Α.

Ὁ Βόλγας.

Ὁ μέγιστος τῶν τῆς Εὐρώπης ποταμῶν, πηγάζει ὑπὸ τὴν 58° ΒΠ, καὶ ὑπὸ τὴν 50° ΑΜ, καὶ ἐκβάλλει εἰς τὴν Κασπίαν λίμνην, ὑπὸ τὴν $40\frac{10}{2}$° ΒΠ, καὶ τὴν $67\frac{10}{2}$° ΑΜ, μορφόνων μέγα Δέλτα.

Διαρρέει δὲ τὰς πόλεις, Τούερον, Μαλόγαν, Ἰαροσλάβην, Κοστρόμην, Νεογόροδον, Μακαριέβην, Καζάνην, Σιμβίρσκην, Σαμάραν, Συσράνην, Χβαλίνσκην, Βόλσκην, Σαρατόβην, Ζαριζύνην, Σαρέπταν, Ἀστραχάνην καὶ Κρασνοϊάρσκην, διευθυνόμενος ἀπὸ τῶν πηγῶν του ἄχρι τῆς πόλεως Μαλόγας, τοξοειδῶς, ἤτοι ἀπὸ τοῦ ΒΔ πρὸς τὸ ΝΔ μέχρι τοῦ Ρισχέβ, καὶ ἔτι πρὸς, καὶ μετὰ ταῦτα ΒΔ μέχρι τῆς Μαλόγας. Ἐντεῦθεν νοτιανατολικὴν λαμβάνων διεύθυνσιν μέχρι τῆς Καζάνης, στρέφεται κατὰ πρῶτον πρὸς νότον, ἔπειτα ΝΑ, καὶ μετὰ ταῦτα ΝΔ μέχρι τῆς Συσράνης, καὶ σχηματίζει γωνιώδη καμπὴν παρὰ τὴν πόλιν Σαμάραν. Ἀπὸ δὲ τῆς Συσράνης μέχρι τῆς Σαρέπτας κατευθύνεται νοτίως, καὶ ἀπὸ ταύτης μέχρι τῆς Ἀςραχάνης ΝΑ διευθυνόμενος, καὶ εἰς πολλοὺς διαχιζόμενος βραχίονας, ῥίπτει τὰ ὕδατά του εἰς τὴν Κασπίαν.

Οἱ ὀνομαστότεροι τοῦ Βόλγα παραπόταμοι εἶναι δεξιόθεν οἱ ἑξῆς: 1) ὁ *Ὄκας*, ὅστις, πηγάζων ὑπὸ τὴν 54° ΒΠ καὶ 52° ΑΜ. καὶ ὑπὸ τὴν 56° 15′ ΒΠ, 62° ΑΜ, καὶ κατὰ τὴν πόλιν Νεογόροδον εἰς τὸν Βόλγαν ἐκβάλλων, παραρρέει τὰς πόλεις, Ὀρέλην, Βιελέβην, Καλούγαν, (Caluga), Σερπουχόβην (Serpuchow), Ῥιαισάνην (Raczan), Σπάσκην (Spask), Κασιμόβην, Ἐλατόμην ἢ Ἰελάτμην καὶ Μουρόνην, καὶ δέχεται δεξιόθεν παραποτάμια 1) τὸν Οὔπαν, προσβρέχοντα τὴν Τούλαν, καὶ 2) τὸν Ζνάν —καὶ ἀριστερόθεν, 1) τὸν Μόσκβαν, δ ερχόμενον διὰ τῆς ἄλλοτε αὐτοκρατορικῆς μητροπόλεως Μόσκας, καὶ διὰ τῆς Κολόμνης· 2) τὸν Κλυαίσμαν, διερχόμενον διὰ τῆς Βλαδιμίρ. Ἡ) Ὁ *Σούρας*, διερχόμενος διὰ τῆς Πένσης, Ἀλατύρης, καὶ Σχαδρίνης, καὶ δεχόμενος ἀριστερόθεν τὸν Ἀλατῦρον.

Ἀριστερόθεν δὲ 1) ὁ *Τοβέρζας*, ὅστις πηγάζων ὑπὸ τὸν παράλληλον τῶν πηγῶν τοῦ Βόλγα, προσβρέχει τὰς πόλεις Βισνεῖ-Βολοτσόκ, Τορσοχόκην, καὶ Τβέρην. Ὁ παραπόταμος οὗτος ἑνούμενος διὰ τῆς διώρυχος Βισνεῖ—Βολοτσὸκ μὲ τὸν Μσταν, (παραποτάμ. τοῦ Βολχόβου) καθίσταται διὰ τὴν συγκοινωνίαν ἐπίσημος.

Ἡ.) Ὁ *Μαλόγας*, ἔχων τὰς πηγάς του κατὰ τὴν 59° ΒΠ, καὶ 52° ΑΜ, ἐκβάλλει εἰς τὸν Βόλγαν ὑπὸ τὴν 57° ΑΜ, καὶ προσψαύει τὰς πόλεις, Οὐστιούχνὰν καὶ Μολόγαν, καὶ διὰ τῆς Τιχβινσκείου διώρυχος συγκοινωνεῖ μετὰ τῆς λίμνης.

III.) Ὁ *Σέσκνας*, ὅστις ἐκπηγάζων τῆς λευκῆς (Βιέλο) λίμνης ὑπὸ τὸν 60 παράλληλον, καὶ ὑπὸ τὸν 55 μεσημβρινόν, ἐκβάλλει ὑπὸ τὴν 58⁰ ΒΠ, καὶ διέρχεται διὰ τῆς πόλεως Τσερεποβέκης, γενόμενος διὰ τὴν συγκοινωνίαν διάσημος.

IV.) Ὁ *Βετλοῦγας* παραρρέων τὴν ὁμώνυμον πόλιν.

V.) Ὁ *Κάμας*, πηγάζων ὑπὸ τὴν 58⁰ ΒΠ καὶ 71⁰ ΑΜ, ἐκβάλλει ὑπὸ τὸν 35 παράλληλον καὶ τὸν 65 μεσημβρινόν. Εἶναι δὲ οὗτος ὁ μέγιστος καὶ διασημότατος τῶν τοῦ Βόλγα παραποτάμων, διά τε τὴν ὁποίαν σχηματίζει διὰ τῆς ῥύσεως κυκλοειδῆ κατὰ τὸν ἄνω δρόμον του γραμμὴν, διὰ τὸ βαθὺ τοῦ ῥείθρου του, καὶ διὰ τὴν μάζαν τῶν ὑδάτων του, ἕνεκα τῶν ὁποίων ὑπερτερεῖ καὶ αὐτὸν τὸν Βόλγαν κατὰ τὴν πολυϋδρίαν, καὶ ἑπομένως κατὰ τὴν πλωσιμότητα. Των παρα τὰς ὄχθας αὐτοῦ κειμένων πόλεων αἱ ἐπισημότεραι εἶναι, τὸ Κραϊγορόδοκον, ἡ Σολικάμσκη, ἡ Πέρμη, ἡ Ὀχάνσκη, καὶ Σαραπούλη.

Τὰ δὲ σημαντικότερα τῶν παραποτάμων τοῦ Κάμα εἶναι δεξιοθεν μὲν ὁ Βιαίτκας, παραρρέων τὰς πόλεις Σλοβοδοσκοΐον, τὴν Βιαίτκαν, καὶ τὴν Μαμαδίσκαν· ἀριστερόθεν δὲ 1) ὁ Σίλβας παραρρέων τὸ Κουγγοῦρ, καὶ 2) ὁ Βιελάγιας, ὅστις πηγάζων ὑπὸ τὴν 55⁰ Β Π, καὶ 71 $\frac{10}{2}$ διέρχεται παρὰ τὴν πόλιν Οὐσιανσκοῖ—Οὔφαν, ὅπου παραλαμβάνει τὸ ὁμώνυμον παραποτάμιον τὸ ὁποῖον προσβρέχει τὸ Κράσνο—Οὐσίμσκ, καὶ διαβαίνει πλησίον τῆς Βίρσκης. Καὶ VI.) ὁ *Σαμάρας* διερχόμενος διὰ τῆς Βουσουλούκης πόλεως.

Λαμβάνει δὲ ὁ μέγας οὗτος ποταμὸς τὴν ἀρχήν του ἐκ τῆς ἀσημάντου καὶ μικρᾶς λίμνης Πένης (Peno) εἰς τὸ Βολχόνσκειον δάσος ἢ Βαλδαϊολόφους (480 ποδ. ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης, καὶ 935' ποδ. ὑπεράνω τῆς Κασπίας λίμνης) περὶ τὴν ἐπαρχίαν Ὀπτσακόβ. Καὶ κατὰ μὲν τὸν ἄνω δρόμον του παραρρέει τὴν νότιον καὶ πρασεῖαν κατάκλισιν τῆς βορείου τῶν ὑψωμάτων σειρᾶς, κατὰ δὲ τὸν μέσον, τὸ βαθύπεδον, ὀλιγώτερον τῶν 30 ποδῶν ἀπόλυτον ἔχον ἐν μέρει ὕψος, καὶ κατέρχεται εἰς τὸν κάτω ῥοῦν του μεταξὺ ὀρθίων καὶ διατετμημένων ὀχθῶν τῶν σχηματιζομένων παρὰ τοῦ Ὀπτσαϊ-Σύρτ (γενικὸν ὕψωμα) ἰσοπεδούμενος μὲ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης. Μετὰ ταῦτα εἰς πολλοὺς διασχιζόμενος βραχίονας, διαῤῥέει βραδέως τὰς ἁλατώδεις τῆς Κασπίας λίμνης ἐρήμους, ἐκβάλλων εἰς αὐτὴν διὰ πλειόνων ἢ ἑξήκοντα στομάτων. Πλωτὸς δὲ ὢν καθ' ὅλον τὸν μέσον καὶ κάτω δρόμον του (ἐπὶ 400 μιλ. διάσημα) μορφόνει ὁδὸν συγκοινωνίας μεταξὺ τῆς νοτίου Εὐρώπης καὶ τῆς δυτικῆς Ἀσίας. Ἅπαντες οἱ ῥηθέντες παραποταμοί του εἶναι κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον πλωτοί, κατ' ἐξοχὴν δὲ, ὡς εἴρηται, ὁ Κάμας καὶ ὁ Ὄκας.

Ἡ ἀπὸ τῶν πηγῶν τοῦ ποταμοῦ μέχρι τῶν ἐκβολῶν αὐτοῦ εὐθεῖα ἀπόστασις εἶναι 210 μίλ. τὸ δὲ μῆκος τοῦ δρόμου του 430 μιλ. καὶ ἡ περιοχὴ αὐτοῦ 30,000 □ μιλ.

Οἱ διὰ διωρύχων σύνδεσμοι τῶν ποταμῶν τοῦ Σαρματικοῦ βαθυπέδου.

Ἡ διώρυξ Βισνέϊ — Βολοτσόκ. Οὕτω κληθεῖσα ἀπὸ μικρᾶς τινος ὁμωνύμου πόλεως εἰς τὴν ἐπαρχίαν Τβέρ. Ἔχει δ' ὡς ἔγγιστα 1 $\frac{1}{2}$ μιλίου μῆκος, καὶ τρεῖς ὑδροπυλίδας καὶ περιστέφεται ὑπὸ περιφανῶν ἐκ γρανίτου κρηπίδων. Ἡ διώρυξ αὕτη κατεσκευάσθη μὲν τὸ 1711 ἔτος, ἀλλ' αἱ κατὰ τὸ 1818 γενόμεναι εἰς αὐτὴν πολυδάπανοι ἐπισκευαὶ, τὴν ἀνέδειξαν ἀξίαν τοῦ σκοποῦ δι' ὃν κατεσκευάσθη. Ἡ μικρὰ αὕτη διώρυξ ἀποτελεῖ μικρὰν μόνον μέρος τοῦ *Βισνεϊ—Βολοτζοκ* ὑδατείου συστήματος, ἑνὸς τῶν ὡραιοτέρων καὶ μεγίστων τῆς ὑδραυλικῆς μηχανημάτων· τὸ ὁποῖον δὲν συγκροτοῦσιν ἐσκαμμέναι διώρυγες, ἀλλ' ὑδραυλικαὶ μηχαναὶ ἀναδεικνύουσι σύνδεσμον τῶν ἐν τῷ συστήματι περιλαμβανομένων ὑδάτων, μεταποιηθέντων διὰ τῆς τέχνης εἰς τεχνητὰς διώρυχας. 76 λίμναι καὶ 106 μικρότεροι καὶ μεγαλήτεροι ποταμοὶ μετ' ἀλλήλων διὰ διαφόρων ὑδραγωγῶν καὶ παραδιωρύχων ἑνούμενοι, συναποτελοῦσι τὸ ὁλοσχερὲς τοῦ ὡραίου τούτου ὑδατείου συστήματος. Καθότι ἡ ἐσκαμμένη διώρυξ Βισνέϊ—Βολοτσὸκ διὰ τῆς Ζένης (παραποτάμου καὶ Τουέρζα) καὶ τῆς Σλίνας (παραποταμίου τοῦ εἰς τὴν Ἰλμένην λίμνην ἐκβάλλονος Μστὰ) συνδέει τὸν Βόλγαν μετὰ τοῦ Βολχόβου, ὅστις ἀπορρέων τῆς Ἰλμένης λίμνης εἰσρέει εἰς τὴν Λαγόδαν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ποταμὸς Νεύας εἶναι τῆς τελευταίας ταύτης ἀπόρρυσις, συνδέει ἡ διώρυξ καὶ τοῦτον μετὰ τοῦ Βόλγα, καὶ ἑπομένως τὴν Κασπίαν μετὰ τῆς Βαλτικῆς θαλάσσης.

Περὶ τῶν λοιπῶν διωρύχων τῶν ἐντὸς τοῦ Σαρματικοῦ βαθυπέδου δι' ὧν γίνεται ἡ μεταξὺ τῆς Κασπίας καὶ τοῦ Πόντου, Κασπίας καὶ Βαλτικῆς, καὶ Βορείου Ὠκεανοῦ συγκοινωνία, θέλομεν διαλάβει περιγράφοντες τοὺς λοιποὺς τοῦ Σαρματικοῦ βαθυπέδου ποταμούς.

Ι. Σ. Γαλάτης.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΠΤΑΡΜΟΥ.

Πιστεύεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὅτι ἡ συνήθεια τοῦ χαιρετᾶν τοὺς πταρνωμένους προῆλθεν ἐξ ἐπιδημικῆς τινος ἀσθενείας, ἥτις κατεῖχε τὴν Ἰταλίαν ἐπὶ Πάππα Γρηγορίου τοῦ Μεγάλου, ἀναγγελομένης διὰ τοῦ πταρμοῦ, καὶ ἐκ τῆς ὁποίας προῆλθε τὸ ἔθος τοῦ προσκαλεῖν τὴν τοῦ Θεοῦ εὐσπλαγχνίαν ἐπ' ἐκείνων εἰς τοὺς ὁποίους ἀπεκαλύπτετο τὸ πρῶτον τοῦτο τῆς ἀσθενείας σύμπτωμα· γνώμην τὴν ὁποίαν ἔδωκε φαίνεται ὁ Σιγώνιος, ἀναφέρων τοῦτο εἰς τὸ τῆς Ἰταλικῆς Ἱστορίας σύγγραμμά του. Τὸ βέβαιον ὅμως εἶναι, ὅτι τὸ ἔθνος τοῦτο ἀνατρέχει εἰς ἐποχὴν πολὺ ἀρχαιοτέραν τῆς τοῦ Γρηγορίου τοῦ Μεγάλου, καὶ ἴσως μέχρις αὐτῶν τῶν χρόνων τῆς ἀρχαιότητος.

Ὁ Πλίνιος ἐξετάζων τὸ ζήτημα, « cur sternutantes salutantur, διατὶ χαιρετῶμεν τοὺς πταρνωμένους » ἀναφέρει ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης ὅτι ὁ Τιβέριος ἐφύλατεν ἀκριβῶς τὸ ἔθος τοῦτο, χαιρετῶν ἀείποτε τοὺς ἐνώπιον αὐτοῦ πταρνωμένους, καὶ δυσαρεστούμενος ὅταν τις δὲν ἐφέρετο πρὸς αὐτὸν ὁμοίως. Ὁ Πετρόνιος, ἀρχαιότερος ἔτι τοῦ Πλινίου, ἀναφέρων τὸ ἔθος τοῦτο ἐπί τινος συμπότου μεγάλως πταρνωμένου,. « Ὁ εὐφυέστατος, λέγει, Γύθων ἐπταρνύσθη τρὶς κατὰ συνέχειαν οὕτω, ὥστε ἐκλόνισε τὴν κλίνην

του· ὁ δὲ Εὔμολπος στραφεὶς πρὸς τὸ κλόνισμα τοῦτο διέταξε νὰ χαιρετήσωσι τὸν Γύθωνα. » Εἰς τὴν Ἀνθολογίαν ἀπαντᾶται ἐπίγραμμά τι ἀρκετὰ περίεργον ὑπὸ τὸ σχῆμα τοῦ εὐφημισμοῦ, τὸ ὁποῖον, ἂν ὄχι ὡς ἐξαίρετον, τοὐλάχιστον ἀς μοὶ συγχωρηθῇ νὰ τὸ ἀναφέρω ἐνταῦθα ὡς εἰκονίζον ἤθη τινὰ τῶν ἀρχαίων. « Ὁ Πρόκλος δὲν δύναται ν' ἀπομάσῃ τὴν ῥίνα αὐτοῦ διὰ τῶν δακτύλων, διὰ τὴν ὑπὲρ τὸ δέον μικρότητα τῆς χειρός του, συγκρινομένης μετὰ τῆς μάζης τῆς ῥινός του· πταρνώμενος δὲ, ἐπειδὴ τὸ οὖς αὐτοῦ εὑρίσκεται μακρὰν τοῦ στόματός του, δὲν ἐπικαλεῖται ποτὲ τὸν Δία, ὡς μὴ δυνάμενος ν' ἀκούσῃ τὸν πταρμόν του! » Οἱ ἀρχαῖοι, παρὰ τὰς ἄλλας αὐτῶν δεισιδαιμονίας εἰς ἃς ἦσαν βεβυθισμένοι, ἐπίστευον ἔτι ὅτι ὁ ἐκ δεξιῶν πταρμὸς ἦτον οἰωνὸς εὐημερίας καὶ εὐτυχίας εἰς τὸν ἀκούοντα· ἐξ ἐναντίας δὲ ἐπίστευον ὡς κακὸν οἰωνὸν τὸν ἐξ εὐωνύμων πταρμόν. Ὁ Πλούταρχος ἀναφέρει ὅτι, ὀλίγον πρὸ τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας, θυσιάζοντος τοῦ Θεμιστοκλέους ἐπὶ τῶν νηῶν του, ἠκούσθη πταρμὸς πλησίον αὐτοῦ· οἰωνὸς, δι' οὗ ὁ μάντης Εὐφραντίδης προεῖπε τὴν τῶν Ἑλλήνων νίκην. « Τούτους ἰδὼν (τοὺς αἰχμαλώτους παῖδας τῆς ἀδελφῆς τοῦ βασιλέως) Εὐφραντίδης ὁ μάντης, ὡς ἅμα μὲν ἀνέλαμψεν ἐκ τῶν ἱερῶν μέγα καὶ προφανὲς πῦρ, ἅμα δὲ πταρμὸς ἐκ δεξιῶν ἐσήμανε, τὸν Θεμιστοκλέα δεξιοσάμενος, ἐκέλευσε τῶν νεανίσκων κατάρξασθαι, καὶ καθιερῶσαι πάντας ὠμηστῆ Διονύσῳ προσευξάμενον· οὕτω γὰρ ἅμα σωτηρίαν τε καὶ νίκην ἔσεσθαι τοῖς Ἕλλησιν. » Ἀνάλογόν τι παράδειγμα ἀπαντῶμεν εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ νέου Κύρου, ὅστις σκεπτόμενος περὶ τῆς ἀποχωρήσεως τοῦ στρατοῦ του, ἤκουσε πταρμὸν ἐκ τῶν περιϊσταμένων. Ὁ Ἀριστοτέλης ἐρωτᾷ, διατὶ ἀπὸ τῆς μεσημβρίας μέχρι τοῦ μεσονυκτίου ὁ πταρμὸς νομίζεται οἰωνὸς αἴσιος, ἀπ' ἐναντίας δὲ ὁ ἀπὸ τοῦ μεσονυκτίου μέχρι τῆς μεσημβρίας ἀπαίσιος, ἀναφέρων ἔτι, ὅτι οἱ τὸν πταρμὸν ἀκούοντες τιμῶσιν αὐτὸν ὡς σημεῖον ἱερόν, καὶ ὅτι, τοῦτο χαρακτηρίζει τὴν ὑγείαν τοῦ εὐγενεστάτου μέρους τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, τοῦ ἐγκεφάλου. Ὁ δὲ Ἱπποκράτης κατατάσσει τὸν πταρμὸν μεταξὺ τῶν σωτηρίων συμπτωμάτων τῆς ὑγείας καὶ τῶν ἀσθενειῶν τοῦ ἐγκεφάλου. Οὕτω λοιπὸν τὸ ἔθιμον τοῦτο εἶναι ὄχι μόνον ἀρχαῖον, ἀλλὰ καὶ πανταχοῦ διεσπαρμένον. Οἱ Εὐρωπαῖοι περιπλέοντες τὸ ἀκροτήριον τῆς Καλῆς Ἐλπίδος εὗρον αὐτὸ ἐν χρήσει εἰς χῶρας εἰς τὰς ὁποίας δὲν ἔφθασε βεβαίως διὰ παραδόσεως Ἑλληνικῆς ἢ Ῥωμαϊκῆς. Ὁ Κοδίγνος, εἰς τὸ « de rebus abissinorum » ἐγχειρίδιον αὐτοῦ, ἀναφέρει ὅτι ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Μονοποτάπας, πτερνυσθεὶς, διέχυσε τὴν χαρὰν καὶ θυμηδίαν καθ' ἅπασαν τὴν πόλιν. Ὁ Πίντος ἀναφέρει ὡσαύτως, εἰς τὴν κατὰ τὰς ἀνατολικὰς Ἰνδίας περιήγησιν αὐτοῦ, παράδειγμα σχεδὸν ὅμοιον τῆς ἐνεργείας τοῦ πταρμοῦ κατὰ τὰς χώρας ταύτας. Μετὰ τὴν ἀναλογίαν τόπων τοσοῦτον ἀπεχόντων, δυνάμεθα νὰ κρίνωμεν ποῦ ἀνατρέχει ἡ ἐποχὴ τῆς γεννήσεως ἐθίμου τοσοῦτον μοναδικοῦ. Ἐὰν δέ τις ἀκούσῃ καὶ τὰς μυθώδεις τῶν Ῥαββίνων παραδόσεις, πρέπει νὰ πιστεύσῃ ὅτι εἶναι σύγχρονον τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου. Διότι, κατὰ τὸν Βουζτόρφην, λέγουσιν οὗτοι ὅτι, ἀφότου ὁ Θεὸς ἐδίωξε τὸν Ἀδὰμ ἐκ τοῦ παραδείσου, ὁ πταρμὸς ἦν ἡ πρόγνωσις τοῦ θανάτου, πρόγνωσις διαρκέσασα ἕως ὅτου ὁ Ἰακὼβ ἐπέτυχε παρὰ τοῦ θεοῦ τὴν κατάργησιν τῆς ὀλεθρίου δηλώσεως ταύτης· ὅθεν καὶ ἐγεννήθη τὸ ἔθιμον νὰ χαιρετῶνται εἰς τὰς συναγωγὰς αὐτῶν λέγοντες *Θέβιμ Χάϊμ*. Χωρὶς νὰ παραδεχθῶμεν τὴν τῶν Ῥαββίνων ἐξήγησιν, ἡ παράδοσις μόνον αὕτη ἀρκεῖ νὰ μᾶς καταδείξῃ ὅτι τὸ χαιρετᾶν ἕλκει τὴν γέννησιν αὐτοῦ εἰς ἀπωτάτους παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις χρόνους.

Τὰ ἐφήμερα ζωῴα τοῦ Ὑπάνεως.

Ὁ Ἀριστοτέλης λέγει ὅτι εὑρίσκονται ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Ὑπάνεως ζωῴά τινα τῶν ὁποίων ὁ βίος εἶναι ἐφήμερος, καὶ ὅτι τὸ περὶ τὰς ὀκτὼ της πρωΐας ἀποθνῆσκον, ἀποθνήσκει νέον, τὸ δὲ περὶ τὰς πέντε τῆς ἑσπέρας, ἐσχατόγηρον.

Ἂς ὑποθέσωμεν τώρα, ὅτι ἓν τῶν ῥωμαλαιοτέρων τούτων ὑπανείων ἐντόμων, ὑπάρχει, κατὰ τὰ ἔθνη ταῦτα, τὸ πολιώτερον πάντων· διότι ἤρχισε νὰ ζῇ ἄρτι τῆς ἡμέρας διαγελώσης, ἀλλὰ διὰ τῆς ἐκτακτου καὶ ἰσχυρᾶς κράσεώς του, ἠδυνήθη νὰ ὑποστῇ ζωὴν ἐνεργὸν κατὰ τὸ μέγα διάστημα ὀκτὼ ἢ δώδεκα ὡρῶν. Διαρκούσης τῆς τοιαύτης συνεχείας τοσούτων στιγμῶν ἦτον ἑπόμενον ν' ἀποκτήσῃ, διά τε τῆς πείρας καὶ διὰ τῶν ἐφ' ὅσων εἶδε σκέψεών του, ὑπερτάτην σοφίαν· βλέπει περὶ μεσημβρίαν ἀποθνήσκοντα τὰ ὁμογενῆ αὐτοῦ πλάσματα, ὡς ὄντα κατ' εὐτυχίαν ἐλευθερούμενα ἐκ τῶν πολυαρίθμων κόπων εἰς οὓς τὸ γηρατεῖον ὑπόκειται. Δύναται νὰ διηγηθῇ εἰς τοὺς ἐγγόνους αὐτοῦ παράδοσίν τινα πράξεων κολοσσαίων, συμβάντων προγενεστέρων πάσης ἐθνικῆς μνήμης. Τὸ δὲ νέον σμῆνος, συγκείμενον ἐξ ὄντων ἄτινα ἴσως ἔλαβον τὴν ὑπαρξιν αὐτῶν πρὸ μιᾶς ὥρας, πλησιάζουν μὲ σέβας τὸν πολιόθριχα τοῦτον γέροντα, ἀκούει μετὰ περιεργείας αὐξούσης τὰς διδακτικὰς αὐτοῦ διηγήσεις. Ὅ,τι καὶ ἂν διηγηθῇ θέλει φανῇ θαῦμα εἰς τὴν γενεὰν ταύτην, ἧς ἡ ζωὴ εἶναι τόσον σύντομος. Τὸ διάστημα μιᾶς ἡμέρας θέλει τοῖς φανεῖ διάρκεια τοῦ παντὸς χρόνου, τὸ δὲ λυκαυγὲς τῆς ἡμέρας θέλει καλεῖσθαι εἰς τὴν χρονολογίαν αὐτῶν, ἡ μεγάλη ἐποχὴ τῆς δημιουργίας των.

Ὑποθετέον αὖθις ὅτι τὸ σεβάσμιον ζωῴφιον τοῦτο, ὁ Νέστωρ τοῦ Ὑπάνεως, ἀθροίζει περὶ τὴν δύσιν τοῦ Ἡλίου, ὀλίγας στιγμὰς πρὸ τοῦ θανάτου του, ἅπαντας τοὺς ἀπογόνους, φίλους καὶ γνωστούς του, ἵνα κοινοποιήσῃ αὐτοῖς ἀποθνήσκων τὰ τελευταῖά του ἀπομνημονεύματα, τὰς τελευταίας αὐτοῦ παραινέσεις. Καὶ ἰδοὺ αὐτοὶ μὲν ἀθροίζονται πανταχόθεν ὑπὸ τὴν εὑρεῖαν σκέπην μύκητός τινος, ὁ δὲ ψυχορραγῶν σοφὸς ἀποτείνεται πρὸς αὐτούς οὕτω.

« Συμπατριῶται καὶ φίλοι, αἰσθάνομαι ἤδη ὅτι ἡ ἐκτενεστέρα ζωὴ ἀναγκαίως ἔχει καὶ αὐτὴ τὸ τέρμα της· καὶ ἰδοὺ τὸ τέρμα τῆς ἰδικῆς μου ἤγγικεν· δὲν οἰκτείρω ὅμως ποσῶς τὴν τύχην μου, ἀφοῦ πλέον τὸ μέγεθος κατέστη εἰς ἐμὲ ἄχθος, καὶ οὐδὲν πρωτοφανὲς εἰς ἐμὲ ὑπὸ τὸν ἥλιον. Καταστροφαὶ καὶ δυστυχίαι τὰς ὁποίας ἡ πατρίς μου ὑπέστη, πολυπληθῆ καὶ ἰδιαίτερα συμβεβηκότα εἰς ἃ πάντες ὑποκείμεθα, ἀσθένειαι τὴν φυλήν μας καταλιποῦσαι, συμφοραὶ συμ-

βᾶσαι εἰς τὴν οἰκογένειάν μου, καὶ πᾶν ὅ,τι εἶδον κατὰ τὸ διάστημα πολυχρονίου ζωῆς, ὅλα ταῦτα μ' ἐδίδαξαν φίλοι μου, ἀρκούντως τὴν μεγάλην ταύτην ἀλήθειαν, ὅτι, οὐδεμία εὐτυχία, ἐπὶ τῶν οὐκ ἐφ' ἡμῖν εὑρισκομένη, οὔτε ἀσφαλὴς οὔτε ἐνδελεχὴς εἶναι. Διότι ὁλόκληρος γενεὰ ἠφανίσθη ὑπὸ τῆς πνοῆς σφοδροῦ τινος ἀνέμου· ἄλλο πλῆθος τῶν ἀσυνέτων νέων παρεσύρθη εἰς τὰ ὕδατα ὑπ' ἀνέμου ψυχροῦ καὶ ἀπροσδοκήτου· ὁποῖον π. χ. γενικὸν κατακλεισμὸν δὲν μᾶς ἐπροξένησεν αἰφνήδιός τις ὄμβρος! Αἱ σκέπαι μας αὐταὶ αἱ μᾶλλον ἑδραῖαι, δὲν ὑπέστησαν τὴν φορὰν σφοδρᾶς καὶ βιαίας χαλάζης· τέλος δέ, σκοτεινόν τι νέφος παρέσχε τρόμον καὶ εἰς τῶν μᾶλλον ἀτρομήτων τὰς καρδίας. »

« Ἔζησα, φίλοι μου, κατὰ τὰς προτέρας γενεὰς συναναστρεφμενος μετ' ἐντόμων ὑψηλοτέρου ἀναστήματος καὶ κλάσεως ἰσχυροτέρας, τολμῶ δὲ εἰπεῖν, μεγαλητέρας τε σοφίας, ὅσης οὐδὲν τῶν τῆς παρούσης γενεᾶς εἶναι κάτοχον. Σᾶς ἐξορκίζω νὰ πιστεύσητε εἰς τοὺς τελευταίους μου τούτους λόγους, τοὺς διαβεβαιοῦντας ὑμᾶς ὅτι, τὸν Ἥλιον τοῦτον, ὅστις ἤδη μᾶς φαίνεται ὑπεράνω τοῦ ὕδατος, μὴ μεμακρυσμένος πολὺ τῆς γῆς, τὸν Ἥλιον τοῦτον εἶδον ἄλλοτε ἱστάμενον ἐν τῷ μέσῳ τοῦ οὐρανοῦ σφενδονίζοντα καθέτως τὰς ἀκτίνας του· τὴν δὲ γῆν φωτιζομένην περισσότερον, τὸν ἀέρα θερμότερον, τοὺς δὲ προπάτοράς μας νηφαλιωτέρους καὶ ἐναρετωτέρους. »

« Ἂν καὶ αἱ αἰσθήσεις μου ἐξησθένησαν, δὲν μ' ἐγκατέλειψεν ὅμως ἡ μνήμη μου· ὅθεν δύναμαι νὰ σᾶς βεβαιώσω, φίλοι μου, ὅτι τὸ λαμπρὸν τοῦτο ἄστρον ἔχει κίνησίν τινα· διότι εἶδον τὴν πρώτην αὐτοῦ ἀνατολὴν ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους τούτου, ἡ δὲ ζωή μου ἤρχισε ἀφότου καὶ τοῦτο ἤρχισε τὸ ἄπειρον αὐτοῦ στάδιον. Ἐξακολουθοῦν τὴν πορείαν του, διήνυσεν ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ κατὰ τὸ διάστημα αἰώνων πολλῶν μὲ θαυμασίαν θερμότητα, καὶ μὲ λάμψιν τῆς ὁποίας ἰδέαν ἀδυνατεῖτε νὰ λάβητε, καὶ τὴν ὁποίαν ἴσως ἴσως δὲν θὰ δυνηθῆτε νὰ ὑποστῆτε· ἀλλ' ἤδη διὰ τῆς παρακμῆς του καὶ τῆς ἐπαισθητῆς ἐλαττώσεως τῆς ἰσχύος του, προβλέπω πᾶσαν τὴν φύσιν καταστρεφομένην μετ' ὀλίγον, τὸν δὲ κόσμον τοῦτον ἐνταφιαζόμενον ὅσον οὔπω εἰς τὰ σκότη. »

« Οἴμοι, φίλοι μου, πόσον δὲν ἐκολακεύθην ἐκ τῆς ἀπατηλῆς ἐλπίδος τῆς ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης διατριβῆς μου! καὶ ὅμως οἵα μεγαλοπρέπεια εἰς τοὺς κυττάρους τοὺς ὁποίους αὐτὸς ἐκοίλανα! ὁπόση ἡ προσπάθεια ἣν κατέβαλον πρός τε τὴν στερεότητα τῶν μελῶν μου καὶ πρὸς τὴν ἰσχὺν τῶν πτερῶν μου! Ἀλλ' ἀρκετὰ ἔζησα πρός τε τὴν δόξαν καὶ πρὸς τὴν φύσιν· νομίζω ὅμως ὅτι οὐδεὶς τῶν διαδόχων μου θέλει ἀπολαύσει τὴν εὐτυχίαν κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦτον τοῦ σκότους καὶ τῆς καταστροφῆς, τὸν ὁποῖον ἤδη βλέπω ἀρχόμενον. »

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.)

ΒΡΕΦΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝ ΔΙΑ ΤΡΕΙΣ ΔΡΑΧΜΑΣ ΚΑΙ ΤΡΙΑΚΟΝΤΑ ΤΡΙΑ ΛΕΠΤΑ.

Πᾶς τις ἐνθυμεῖται ἀναμφιβόλως τὴν περιεργοτάτην ἱστορίαν διασήμου τινὸς κυρίας, τῆς ὁποίας ὁ σύζυγος κατεῖχε τὴν θέσιν θαλαμηπόλου παρὰ τῷ ἡγεμόνι μιᾶς ὁμόρου ἐπικρατείας τῆς Γαλλίας, καὶ ἡ ὁποία ἐφυλακίσθη εἰς Παρισίους, διότι ἠγόρασε, τῇ μεσολαβήσει μιᾶς μαίας, ἓν παιδίον νεογέννητον τὸ ὁποῖον ἤθελε νὰ φέρῃ εἰς τὴν πατρίδα της, ἀλλ' οὐδεὶς ἐγίνωσκε πρὸς τίνα σκοπόν.

Ἓν γεγονὸς σχεδὸν ὅμοιον παρουσιάζεται. Κυρία μεγαλοπρεπής, ἐνδεδυμένη μὲ σπανίαν κομψότητα καὶ φέρουσα τίτλον κομίσσης τοῦ Βιτεμπὰχ, ἐνεφανίσθη ἐπίσης πρὸ ὀλίγου εἰς πολλὰς μαίας, καί, ὡς ἡ σύζυγος τοῦ θαλαμηπόλου, τὰς εἶχεν ἐπιφορτήσει, ἐπὶ πληρωμῇ νὰ τῇ προμηθεύσωσιν ἓν νεογέννητον βρέφος.

Ὁ Ἀστυνόμος τῆς συνοικίας Saint-Avoey ἐπληροφορήθη περὶ τῶν προσπαθειῶν τούτων, ἐζήτησεν τὴν ὑποτιθεμένην κόμισσαν καὶ τὴν εὗρε εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τοῦ Ἀργυροῦ Λέοντος, εἰς ὃ εἶχε καταλύσει. Ὅτε ὁ ὑπάλληλος οὗτος ἐνεφανίσθη ἐνώπιόν της τὴν εὗρεν ἔχουσαν βρέφος, τὸ ὁποῖον εἶχε προμηθευθῆ, ἀλλὰ ταυτοχρόνως ἐξεπλάγη ὅταν εἶδε ὅτι ἡ γυνὴ αὕτη ἐφαίνετο ἔγκυος καὶ ἑτοίμη νὰ γεννήσῃ, περίστασις ἥτις δὲν ἐσυμβιβάζετο ποσῶς μὲ τὴν προθυμίαν, τὴν ὁποίαν εἶχε δείξει εἰς τὸ νὰ προμηθευθῇ ἓν ξένον παιδίον.

Ὁ Ἀστυνόμος, ἐπιληφθεὶς τῆς ἀνακρίσεως, δὲν ἐβράδυνε ν' ἀνακαλύψῃ ὅτι ἡ τῆς ἐγκυμοσύνης της κατάστασις ἦτον προσπεποιημένη, καὶ ἐπιστολὴ εὑρεθεῖσα εἰς τὰ ἔγγραφα τῆς γυναικὸς ταύτης τῷ ἀνεκάλυψεν τὸ μυστήριον τῆς κωμῳδίας ἣν αὕτη ἐπροτίθετο νὰ διαδραματίσῃ.

Ἡ κόμισσά μας, ἥτις φέρει τὸ ἁπλούστατον ὄνομα Κάνιγκ καὶ ἡ ὁποία ἐγεννήθη ἁπλῶς ἀπὸ γονεῖς γεωργοὺς εἰς Βιτεμπὰχ τῆς Ἐλβετίας εἶναι ἡ ἐρωμένη πλουσίου τινὸς κατοίκου τῆς ἐπαρχίας, τὸν ὁποῖον ἠθέλησε νὰ προσελκύσῃ περισσότερον δεικνύουσα ὅτι ἔγινε δῆθεν μήτηρ. Αὕτη λοιπὸν ἦλθεν εἰς Παρισίους νὰ προμηθευθῇ ἓν βρέφος ὁπωσδήποτε, καὶ εἶχεν ἀνακαλύψει εἰς Μπελβὶλ γυναῖκά τινα, ἥτις (πρᾶγμα ὀδυνηρὸν νὰ λεχθῇ) τῇ ἐπώλησε τὸ τέκνον της διὰ τὴν οὐτιδανὴν ποσότητα . . . τριῶν δραχμῶν καὶ τριάκοντα τριῶν λεπτῶν!

ΠΕΡΙΕΡΓΟΝ ΣΥΜΒΑΝ ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ ΑΠΑΧΟΙΣ.

Ὁ ἀντισυνταγματάρχης Βέαλλ τοποθετήσας εἰς ἀσφαλῆ θέσιν τὸ στρατόπεδον αὐτοῦ ἐξῆλθε μόνος εἰς θήραν ἔφιππος, ἐπὶ εὐνοουμένης τινὸς ἵππου του, τὴν ὁποίαν εἶχε καὶ ἐπεριποιεῖτο ἰδίως πρὸς τοιαύτας διασκεδάσεις· ἓξ περίπου μίλια μακρὰν τοῦ στρατοπέδου του εὐτύχησε νὰ φονεύσῃ δορκάδα. Ἐνῷ δὲ ἀφιππεύσας διευθέτει τὴν θήραν του, εἶδεν αἴφνης πλῆθος ὀρεινῶν Ἀπάχων ἰλαδὸν κατ' αὐτοῦ καλπαζόντων, οἵτινες εἶχον ἀνακαλύψει αὐτόν, ἤτοι τὸν κρότον τοῦ πυροβόλου ἀκούσαντες, ἢ τὸν καπνὸν ἰδόντες, καὶ ἔτρεξαν κατ' αὐτοῦ ἀπροσδοκήτως. Ἐγνώριζε καλῶς ὁ θηρευτὴς ὅτι, πᾶς εἰς τὰ γυμνὰ ταῦτα ὄρη, τῶν ὁποίων τὴν ἀπόλυτον κυριαρχίαν ἀντεποιοῦντο οἱ Ἰνδοὶ οὗτοι, παρ' αὐτῶν συλλαμβανόμενος ἐφονεύετο παραχρῆμα. Ἀφήσας λοιπὸν ἐν τῷ ἅμα τὸ κυνήγιόν του ἀνέβη ἐπὶ τῆς ἵππου του καί, εἰς τὴν ἀνδρείαν ταύτην θαρρῶν ἔσπευσεν, ἀνειμένῳ τῷ χαλινῷ, πρὸς τὸ στρατόπεδον αὐτοῦ, σωτηρίαν ἐπιζητῶν. Οἱ ὀρεσίβιοι διῶκται ῥίπτοντες μακρόθεν κατ' αὐτοῦ βέλη, καὶ πεπεισμένοι περὶ τῆς λείας των διατελοῦντες, ἐκραύγαζον ἀλαλάζοντες. Ὁ νέος ἀντισυνταγματάρχης ἐπίσης βέβαιος καὶ εὐχαριστημένος ὅτι ἠδυνήθη διὰ τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἐπιδεξιότητος, καὶ διὰ τῆς καρτερίας τῆς ἵππου του, νὰ φύγῃ τὸν κίνδυνον, ἐπροχώρησεν ἀδεῶς χωρὶς νὰ ἐλαττώσῃ τὴν ταχύτητα τῆς ἵππου του διότι ἐγίνωσκεν ὅτι οἱ ἵπποι τῶν ἀγρίων πολεμίων του ἦσαν ἧττον μὲν κεκμηκότες, μᾶλλον δὲ θυμοειδεῖς ταύτης. Ἔφθασεν οὕτω περὶ τὰ μέσα τῆς εἰς τὸ στρατόπεδον φερούσης ὁδοῦ· ἐνῷ δὲ κατέβαινε λόφον τινὰ εἶδεν αἴφνης μετὰ φρικώδους καταπλήξεως ἐνώπιόν του, ἄνθρωπόν του τινὰ πεζὸν ἀναβαίνοντα τὸν λόφον. Οὗτος εἶχεν ἀκολουθήσει, οἴκοθεν ὁρμώμενος, τὰ ἴχνη τοῦ κυρίου του, διὰ νὰ ὑπηρετήσῃ αὐτὸν εἰς τὴν θήραν. Ἡ ὁρμὴ μεθ' ἧς κατήρχετο ὁ Κ. Βέαλλ, ὁ ποδολαλητὸς ἴσως τῶν ἵππων καὶ οἱ ἀλαλαγμοὶ τῶν ὄπισθεν τοῦ λόφου ἀνιόντων, καὶ μὴ καταφανῶν ἔτι γενομένων Ἰνδῶν ἔδοσαν εἰς τὸν πεζὸν νὰ ἐννοήσῃ τὸν κίνδυνον, εἰς ὃν αἴφνης εὑρέθη ἐκτεθειμένος. Γονυπετήσας παραχρῆμα ἐνώπιον τοῦ κυρίου του καὶ ἐκτείνας πρὸς αὐτὸν ἱκέτιδας χεῖρας ἐφώναξεν ἀπηλπισμένως, βοήθεια Κύριε Βέαλλ! σῶσόν με! εἶμαι σύζυγος καὶ πατὴρ ἓξ ἀθλίων τέκνων! Ποτὲ εὐχὴ δὲν εἰσηκούσθη τόσον ταχέως καὶ δὲν ἐπληρώθη τόσον ἡρωϊκῶς· ὁ ὑπὲρ τῆς ἰδίας αὐτοῦ σωτηρίας φεύγων δρομαῖος ἀντισυνταγματάρχης ἀναχαιτήσας παραχρῆμα τὴν ἵππον του, ἀφίππευσεν ἀπ' αὐτῆς, καὶ παραχωρήσας αὐτὴν εἰς τὸν ἱκέτην του εἶπεν, σώζου· εἰπὲ δὲ φθάνων εἰς τὸ στρατόπεδον νὰ ἔλθωσιν ἐδῶ νὰ μὲ κηδεύσωσιν ἐντίμως. Ἐχωρίσθησαν οὕτω ἀπ' ἀλλήλων, ὁ μὲν νὰ σωθῇ, ὁ δὲ νὰ θυσιασθῇ, ὡς ἐπίστευε, μετ' ὀλίγας στιγμάς, διότι ὁ λόφος ἦτον γυμνὸς καὶ δὲν ἦτον δυνατὸν νὰ κρυφθῇ που ὁ Κ. Βέαλλ· ἐσυλλογίζετο μόνον πῶς νὰ πωλήσῃ τὴν ζωήν του ὅσον τὸ δυνατὸν ἀκριβότερα. Ὅθεν ἑτοιμασθεὶς παρευθὺς καὶ καθήσας χαμαὶ ἐπερίμενε τοὺς ἀγρίους, οἵτινες μετὰ μίαν στιγμὴν ἐφάνησαν ἐπὶ τῆς ὀφρύος τοῦ ὄρους ἐπιῤῥύζοντες. Ὁ ἀντισυνταγματάρχης εἶδε τότε μετ' ἀνεκφράστου ἐκπλήξεως ὅτι, αὐτοὶ ἀντιπαρερχόμενοι πλησίον του, ὡς λύκοι ὠρυόμενοι καὶ πάντες κατὰ σκοπὸν ἔχοντες μόνον τὸν ἱππηλάτην τὸν ὁποῖον ἐδίωκον τρία ἤδη μίλια, μὴν ἔχοντες δὲ οὐδεμίαν περὶ πεζοῦ ἰδέαν, δὲν παρετήρησεν οὐδεὶς αὐτὸν χαμαὶ κείμενον, ὅλως πρὸς τὸν φεύγοντα προσηλωμένοι. Ἴσως τὸ σχῆμα τοῦ κειμένου ἐφάνη εἰς τοὺς εἰς ἓν μόνον ἀντικείμενον ἀφορῶντας, ὀφθαλμούς των, ὡς πέτρα θάμνος, ἐκ τῶν σποράδην ποῦ εἰς τοὺς ξηροὺς ἐκείνους λόφους φυομένων. Ὁ ἔφιππος μόλις ἐδυνήθη νὰ γλυτώσῃ· οἱ Ἰνδοὶ ἐπλησίασαν αὐτὸν τόσον ὥστε τὸν ἐπλήγωσαν διὰ τῶν βελῶν των ἐλαφρά. Ὁ δὲ τὴν ὅρασιν αὐτῶν οὕτω λαθὼν ἀντισυνταγματάρχης, τῇ βοηθείᾳ τῆς θείας Προνοίας, ἀφοῦ οὗτοι ἀπεμακρύνθησαν ἀπ' αὐτοῦ, διώκοντες τὴν πρὸς τὸ στρατόπεδον φεύγουσαν ἵππον καὶ τὸν ἀναβάτην αὐτῆς, καὶ δὲν ἦτον πλέον ὁπωσδήποτε ὁρατὸς εἰς αὐτούς, διευθύνθη διὰ λοξοδρομιῶν καὶ περιδρόμων πρὸς τὸ στρατόπεδόν του, ἔνθα ἔφθασε καθ' ἣν στιγμὴν ἦσαν ἕτοιμοι, ὅ τε σωθεὶς διὰ τῆς ἵππου ἄνθρωπός του καὶ οἱ ἄλλοι φίλοι του, νὰ ἐξέλθωσιν εἰς ἀναζήτησιν

τοῦ νεκροῦ του, διὰ νὰ κηδεύσωσιν αὐτὸν προσηκόντως, ὑπείκοντες εἰς τὴν τελευταίαν αὐτοῦ παραγγελείαν.

Τὴν τοιαύτην πρᾶξιν νομίζομεν περιττὸν νὰ συστήσωμεν ἡμεῖς· αὐτὴ πρέπει νὰ διαμείνῃ ἀνεξάλειπτος εἰς τὴν μνήμην τῶν ἀνθρώπων, ὡς ἱστορία μεγάλης τινος μάχης καὶ νίκης.

Ἐκ τῆς Ἀμερικανικῆς Ἐφημερίδος
'Η Φιλαδέλφεια.

ΧΡΥΣΟΣ ΕΝ ΤΩ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΛΙΜΕΝΙ.

Ἐκ τῆς ἐφημερίδος ὁ Ἄργος τῆς 31 Ἰουνίου ἐρανιζόμεθα τὴν ἑξῆς σπουδαίαν εἴδησιν·

« Σπεύδομεν νὰ γνωστοποιήσωμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας ἡμῶν τὴν οὐσιώδη ἀνακάλυψιν ἐκτεταμένης χρυσιφόρου χώρας ἐν τῷ Φιλίππου λιμένι· περιέχει δὲ τοσαύτην ποσότητα, ὥστε καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα θέλει σκιάσει τὰ τῆς Καλλιφορνίας μεταλλεῖα. Ἰδοὺ αἱ περὶ τούτου λεπτομέρειαι.—Βοσκός τις περιπλανώμενος ἐνταῦθα εὗρεν ὄγκον μετάλλου· προσκαλέσας αὐτὸν πρό τινων ἑβδομάδων ὁ κύριος Βεντάνης καὶ ἰδὼν τὸ εὑρεθὲν ἐπείσθη ἀμέσως ὅτι ἦτον ἀρίστης ποιότητος. Πέμψας αὐτὸ πρὸς τὸν κύριον Δουσχένην ἐζήτησεν ἀκριβεστέρας περὶ τῆς ποιότητος αὐτοῦ πληροφορίας· οὗτος δὲ ἀπεφάνθη παρευθὺς ὅτι τὸ δοκιμασθὲν μέταλλον εἶναι λαμπρότατον δεῖγμα τῆς « ῥίζης τοῦ κακοῦ. » Ὁ ἴδιος Κύριος Δουσχένης μετέβη εἰς τὴν χρυσοῦχον χώραν μετὰ τοῦ ποιμένος πλησίον τῶν Πυρηναίων καὶ εὗρεν ἐκεῖ ἐνδείξεις τῆς εἰς μεγάλην ποσότητα ὑπάρξεως τοῦ πολυτίμου μετάλλου ἐπὶ ἐκτάσεως πέντε μιλίων· ἐπιστρέψας εἰς Βελβούρνην ἔφερε δεῖγμα, ὅπερ καθαρισθὲν ἔδωκε χρυσὸν καθαρὸν 100 λιρῶν ἀξίας. Περιέγραφε δὲ ὅτι ἐκτὸς τῆς ἀφθονίας εἶναι καὶ ἡ ποιότης αὐτοῦ καλλητέρα τῶν μέχρι τοῦδε κατεργασμένων. Ἡ εἰς τὸ παρ' αὐτοῦ ἐπισκεφθὲν μέρος εὑρισκομένη ποσότης εἶναι ἀκαταλόγιστος· ἐκκαθαριζόμενον τὸ μέταλλον δίδει 90/00 χρυσοῦ καθαροῦ. Ὁ παρὰ τοῦ κυρίου Δουσχένη κομισθεὶς ὄγκος ἦτον πραγματικῶς χρυσὸς καθαρὸς ὀλίγοις τισὶ λιθιδίοις μεμιγμένος, εἴδομεν αὐτὸν αὐταῖς ὄψεσι, διότι ὁ κύριος Δουσχένης ἄφησε μέρος αὐτοῦ εἰς δεῖγμα ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ Ἄργου. Εἶναι λοιπὸν ἀναντίῤῥητον ὅτι ἀνεκαλύφθη χρυσός. »

Ἡ παράδοξος αὕτη εἴδησις ἐπέφερεν εἰς ὅλους τοὺς περὶ τὸν Φιλίππου λιμένα οἰκοῦντας χρυσομανίαν ἀκάθεκτον· συῤῥέουσι σωρηδὸν εἰς τὸν νέον τοῦτον Ἐλδοράδον· τῶν ἐφημερίδων τινὲς διστάζουσιν ἔτι, ἄλλαι δὲ πάλιν παραδέχονται ἀδιστάκτως τὰ φημιζόμενα. Ὅτι τῷόντι εὑρέθη ἐκεῖ χρυσὸς καὶ ἡμεῖς εἴμεθα πεπεισμένοι, ὡς προς τὴν ποσότητα δὲ ἐπέχομεν ἔτι ν' ἀποφανθῶμεν.

Ἐκ τῆς Ἀγγλικῆς ἐφημερίδος *Τὸ 'Αθήναιον.*

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ

ΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑ ΕΝΤΟΣ ΔΕΚΑ ΛΕΠΤΩΝ.

Τὰ ἀπομνημονεύματα ταῦτα εἶναι ἄρχοντός τινος Ῥώσσου, τοῦ κόμητος Ῥοστόψιν, ὅστις, ὢν διοικητὴς τῆς Μόσχας ἐπὶ τῆς εἰσβολῆς εἰς Ῥωσσίαν τοῦ Ναπολέοντος, ἀπεθανάτισε τ' ὄνομά του διὰ τῆς

ἡρωϊκῆς πυρπολήσεως τῆς μεγαλοπρεποῦς ταύτης πόλεως. Τὰ ἀπομνημονεύματα ταῦτα γεγραμμένα μετὰ πολλῆς ἀγχινοίας, χαρακτηρίζουσι τὸν ἀρχοντικὸν ἐν γένει βίον παντὸς τόπου καὶ τὰ ἤθη τῆς Εὐρωπαϊκῆς κοινωνίας οὐ μόνον κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Ροστόπσιν, ἀλλὰ καὶ κατ' αὐτὴν τὴν ἐνεστῶσαν.

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Ἡ γέννησίς μου.

Ἐν ἔτει 1763, τὴν 13 Μαρτίου ἐξῆλθον τοῦ σκότους εἰς τὸ φῶς. Μ' ἐμέτρησαν, μ' ἐζύγισαν, μ' ἐβάπτισαν. Ἐγεννήθην χωρὶς νὰ γνωρίζω διατί, καὶ οἱ γονεῖς μου εὐχαρίστησαν τὸν θεὸν ἀγνοοῦντες τίνος ἕνεκεν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Ἡ ἀγωγή μου.

Μ' ἐδίδαξαν παντὸς εἴδους πράγματα καὶ διαφόρους γλώσσας. Ἐπειδὴ δὲ ἤμην ἀρκετὰ ἀγύρτης καὶ ἀπερίσκεπτος ἐλογιζόμην μεταξὺ τῶν σοφῶν. Ἡ κεφαλή μου ἔγινεν ὡς βιβλιοθήκη τις ἀτελής, τῆς ὁποίας ἐκράτουν ἐγὼ τὰς κλεῖδας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Τὰ παθήματά μου.

Ἐτυραννήθην ὑπὸ τῶν διδασκάλων μου, ὑπὸ τῶν ραπτῶν μου, οἵτινες μ' ἔκαμνον στενὰ ἐνδύματα, ὑπὸ τῶν γυναικῶν, τῆς φιλοδοξίας, τῆς φιλαυτίας, τῆς ἀνωφελοῦς μεταμελείας, τῶν βασιλέων καὶ τῶν ἀναμνήσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Στερήσεις.

Ἐστερήσην τῶν τριῶν μεγάλων ἀπολαύσεων τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, τῆς κλοπῆς, τῆς λαιμαργίας καὶ τῆς ἀλαζωνείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Ἐποχαὶ ἀξιομνημόνευτοι.

Εἰς τὸ τριακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας μου παρῃτήθην τοῦ χοροῦ, εἰς τὸ τεσσαρακοστὸν τοῦ ν' ἀρέσκω εἰς τὸ ὡραῖον φύλλον, εἰς τὸ πεντηκοστὸν τοῦ νὰ φροντίζω περὶ τῆς κοινῆς γνώμης, εἰς τὸ ἑξηκοστὸν τοῦ νὰ σκέπτωμαι, καὶ ἔγεινα ἀληθὴς σοφὸς, ἢ ἐγωϊστὴς, ὅπερ συνώνυμον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'.

Αἱ ἕξεις μου.

Ἤμην πείσμων ὡς ὁ ἡμίονος, ἰδιότροπος ὡς γυνὴ φιλάρεσκος, εὔθυμος ὡς παιδίον, νωθρὸς ὡς ὁ βραδύπους, δραστήριος ὡς ὁ Βοναπάρτης καὶ τὰ πάντα, κατὰ θέλησιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

Οὐσιώδης ἀπόφασις.

Μὴ δυνηθεὶς ποτὲ νὰ γίνω κύριος τῆς φυσιογνωμίας μου, ἀφῆκα τὸ στόμα μου ἀπύλωτον καὶ ἀπέκτησα τὴν κακὴν ἕξιν νὰ συλλογίζωμαι μεγαλοφώνως. Τοῦτο μ' ἐπροξένησε εὐχαριστήσεις μὲν τινὰς πολλοὺς δὲ ἐχθρούς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Τί ἤμην καὶ τί ἠδυνάμην νὰ γίνω.

Ἤμην πολλὰ αἰσθαντικὸς εἰς τὴν φιλίαν, εἰς τὴν ἐμπιστοσύνην, καὶ ἐὰν ἐγεννώμην εἰς τὸν χρυσοῦν αἰῶνα ἤθελα εἶσθαι βεβαίως κάλλιστος ἄνθρωπος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Ἀρχαὶ σεβασταί.

Οὐδέποτε ἀνεμίχθην εἰς ὁποιανδήποτε ὑπανδρείαν ἢ σκευωρίαν. Δὲν ἐσύστησα ποτὲ εἰς οὐδένα ἢ μάγειρον ἢ ἰατρὸν, ἑπομένως δὲν ἐπεβούλεθην τὴν ζωὴν κανενός.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'.

Αἱ κλίσεις μου.

Ἐκ τῶν χρωμάτων μὲ ἤρεσκεν τὸ κυανοῦν· ἐκ τῶν ἐδεσμάτων τὸ βοδινὸν μὲ χράνον, ἐκ τῶν ποτῶν, τὸ καθαρὸν ὕδωρ. Ἐκ τῶν θεαμάτων ἡ κωμῳδία καὶ τὰ ἔμβολα (farces). Ἐκ τῶν ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, οἱ ἔχοντες φυσιογνωμίαν ἀνοικτὴν καὶ ἐκφραστικήν. Ἠγάπων τὰς μικρὰς συναναστροφὰς, τὸν περίπατον εἰς τὰ δάση. Εἶχον ἀκούσιον τινὰ λατρείαν πρὸς τὸν ἥλιον καὶ ἡ δύσις του μ' ἐπροξένει συνεχῶς μελαγχολίαν. Οἱ κυφοὶ καὶ τῶν δύο γενῶν εἶχον δι' ἐμὲ θέλγητρόν τι, ὅπερ οὐδέποτε ἐδυνήθην νὰ ἐξηγήσω.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.

Αἱ ἀντιπάθειαί μου.

Ἀπεστρεφόμην τοὺς ἀνοήτους καὶ τοὺς οὐτιδανοὺς, τὰς ῥαδιούργους γυναῖκας, αἵτινες προσποιοῦνται τὴν ἐνάρετον· δὲν ἠδυνάμην νὰ ὑποφέρω τὴν προσποίησιν, καὶ θρύψιν, καὶ ἠτθανόμην οἶκτον διὰ τοὺς ψιμυθιζομένους ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας· εἶχον ἀποστροφὴν πρὸς τοὺς ποντικοὺς, τὰ ποτὰ, τὴν μεταφυσικὴν καὶ τὸ βαρβάρβαρον, καὶ ἠτθανόμην φρίκην πρὸς τὴν δικαιοσύνην καὶ τὰ λυσαλαῖα ζῶα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.

Ἀνάλυσις τοῦ βίου μου.

Ἀναμένω τὸν θάνατον ἄνευ φόβου, ὡς καὶ ἄνευ ἀνυπομονησίας. Ἡ ζωή μου ὑπῆρξε κακὸν μελόδραμα μὲ λαμπρὰς παραστάσεις, εἰς ἃς διεδραμάτισα τοὺς ἥρωας, τοὺς τυράννους, τοὺς ἐρωτικοὺς, τοὺς εὐγενεῖς πατέρας, οὐδέποτε ὅμως τοὺς ὑπηρέτας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

Ἀμοιβαὶ τοῦ Οὐρανοῦ.

Ἡ μεγάλη μου εὐτυχία πηγάζει ἐκ τοῦ, ὅτι εἶμαι ἀνεξάρτητος τῶν τριῶν ἀτόμων, ἅτινα διέπουσι τὴν Εὐρώπην. Ἐπειδὴ εἶμαι ἀρκετὰ πλούσιος, ἔχω ἐστραμμένα τὰ νῶτα πρὸς τὴν πολιτικὴν καὶ εἶμαι ἀρκετὰ ἀδιάφορος πρὸς τὴν μουσικὴν, δὲν ἔχω ἑπομένως τίποτε νὰ μοιράσω μετὰ τοῦ Ροτσίλδ, τοῦ Μέτερνιχ καὶ τοῦ Ροσσίνη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.

Ὁ ἐπιτάφιός μου.

Ἀναπαύεται ἐνταῦθα
Τὴν ψυχὴν κεκορεσμένος
Τὴν καρδίαν ἐξηντλησμένος
Καὶ τὴν σάρκα ἐκνευρισμένος
Γέρων τις κεκοιμημένος
Δοῦλος τοῦ Θεοῦ . . .
Διαβάτα πάρελθε!